

בית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוט מ"טכ"ל

בפני:

סא"ל שחר גרינברג – אב"ד

רס"ן שלומית חגי – שופטת

רס"ן אנה קוגן – שופטת

בעניין: התובע הצבאי

(רס"ן ניר שני, קמ"ש ד.ב. אלברג)

נגד

ח/XXX טוראי מ' ק'

(ע"י ב"כ עו"ד אהרון שליין)

הכרעת דין

א. כללי

1. נגד הנאשם, טוראי מ' ק', הוגש כתב אישום אשר כלל 5 פרטי אישום כמפורט:

פרט אישום 1

הדחת קטין לסמים, לפי סעיף 21(א)(1) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
על פי המפורט בכתב אישום זה, בין 19/3/2014 ל-20/4/2015, בצומת סירקין, ברחוב הנשיאים ורחוב רוטשילד בפתח תקווה, בפארקים בפתח תקווה ובמקומות נוספים, העביר הנאשם במספר רב של הזדמנויות סם מסוכן מסוג

מטכ"ל (מחוזי) 364/15

קנאביס, חלק בתמורה וחלק שלא בתמורה, לקטינים הבאים: ד' ב', ל' ז', י' ש', א' ז', וע' ש' בכלל זאת, במקרים הבאים:

א. בין ינואר 2015 לפברואר 2015, העביר הנאשם 1 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס לד' ב', תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל ממנו.

ב. בין ינואר 2015 לפברואר 2015 העביר הנאשם 0.7 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס לד' ב', תמורת סכום של 50 ₪ שקיבל ממנו.

ג. בחודש מאי 2014, העביר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס (חשיש) ל' ש', תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל ממנו.

ד. בין ספטמבר 2014 ל-1/12/2014, במספר רב של הזדמנויות, העביר הנאשם 1 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, חשיש ומריחואנה, לע' ש', תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל ממנו. ע' ש' מכר את הסם לקטינים אחרים ששמותיהם מפורטים בפרט האישום. ע' ש' העביר לנאשם תמורה יחסית.

ה. באפריל 2014 מסר הנאשם כ-1 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס ל' ז'.

פרט אישום 2

סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 19א + 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

על פי המפורט בכתב אישום זה, בין 19/3/2014 ל-20/4/2015, בגנים ציבוריים בפתח תקווה, בסמוך לביתו של הנאשם, ברחוב רוטשילד בפתח תקווה, בצומת סירקין ובמקומות נוספים, העביר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס, בכמות של בין 0.5 גרם ל-1 גרם, ב 27-30 הזדמנויות שונות, תמורת סכום כסף שבין 50 ₪ ל-100 ₪ בכל פעם, בין היתר לד' ש' אותו כינה הנאשם ד' ק', ד' ח', ע' ב', ורב"ט ר' ק'.

בכלל זאת, במקרים הבאים:

א. בין יום 19/3/2014 למרץ 2015, העביר הנאשם לרב"ט ר' ק' סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל 1 גרם, תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל מרב"ט ק', בכ-15 הזדמנויות.

ב. בין 19/3/2014 למרץ 2015, העביר הנאשם חתיכה קטנה של סם מסוכן מסוג קנאביס (חשיש) לרב"ט ר' ק', תמורת סכום של 100 ₪, בכ-3 הזדמנויות.

ג. במהלך אוגוסט 2014, קיבל רב"ט ק' סכום כסף של 100 ₪ מאזרח אותו כינה בשם "ניק", את הכסף העביר לנאשם, וקיבל תמורתו מהנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס אותו העביר ל"ניק".

פרט אישום 3

הספקה, לפי סעיפים 19א + 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

על פי המפורט בכתב אישום זה, בין אוגוסט 2014 ל-20/4/2015 העביר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס בכמות של בין 0.7 גרם ל-1 גרם, במספר אירועים רבים, בין היתר לדי' ש', די' ח', ע' ב' ורב"ט ר' ק'.

פרט אישום 4

ניסיון תיווך בסם מסוכן, לפי סעיפים 19א + 14 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 + סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז – 1973. על פי המפורט בפרט אישום זה, ניסה הנאשם לתווך בעסקה בסם מסוכן, ב-20 הזדמנויות במהלך התקופה שבין 19/3/2014 ל-20/4/2015, כאשר מסר את מספרו של אזרח בשם מ' פ' לחברים של הנאשם שפרטיהם אינם ידועים, במטרה שאלה יצרו קשר עם מ' פ' וירכשו ממנו סם.

פרט אישום 5

שימוש בסם מסוכן, לפי סעיפים 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

על פי המפורט בפרט אישום זה, עשה הנאשם שימוש בסם מסוכן מסוג קנאביס, בתדירות של כ-20 שימושים בחודש, בין 19/3/2014 ל-20/4/2015 בנסיבות אזרחיות, בהיותו חייל בצה"ל, כאשר בחלק מן ההזדמנויות עשה הנאשם שימוש בסם מסוכן יחד עם אזרחים.

2. הנאשם כפר בכל עובדות כתב האישום, והתיק נקבע לשמיעת ראיות. עם זאת, בהמשך ההליך ביקשה ההגנה לשנות את גדר כפירת הנאשם, והנאשם הודה בפרט אישום 5, שעניינו **שימוש בסם מסוכן**.

ב. התשתית הראייתיתאמרותיו של הנאשם בחקירה

3. הנאשם מסר 8 אמרות. אמרה אחת במשטרת ישראל, ו-7 אמרות במצ"ח. האמרות נגבו בפער של ימים זו מזו, כמפורט להלן:
11/5/15, 10/5/15, 6/5/15, 3/5/15, 1/5/15, 27/4/15, 20/4/15, 15/4/2015.
4. **חקירתו הראשונה של הנאשם הייתה במשטרת ישראל ביום 15/4/2015.** בחקירה זו מסר הנאשם כי אינו מעוניין בעו"ד לפני החקירה. בפני הנאשם הוצגו החשדות נגדו: החזקה ושימוש בסמים מסוכנים. הנאשם מסר "כן אני משתמש...אני משתמש בכמויות קטנות וזה לעיתים. אני משרת בבסיס מזון בצבא, וכשאני מסיים את הצבא אני הולך לעבוד בערב ב"ספורט דיפו" בצומת ירקונים. מספר הטלפון שלי הוא 052-6521800. את המספר הזה יש לי כל השנים, מגיל 14". לשאלת החוקרת, האם עוד מישהו משתמש בטלפון הזה מלבדו, השיב הנאשם בשלילה. הנאשם מסר כי הוא עושה שימוש בסמים מסוג מריחואנה בלבד, באמצעות ג'ויינט, בתדירות של פעם-פעמיים בשבוע. הנאשם מסר כי הוא משתמש בסמים כשנתיים וקצת ואת הסמים היה משיג בעבר בתחנה המרכזית ממישהו לא קבוע, וב 7-8 החודשים האחרונים הוא קנה ממישהו, שתיאורו בלונדיני, עם כובע, גר בפתח תקווה, נראה בן 18. בחיפוש שנערך בפרופיל הפייסבוק של הנאשם באמצעות מכשיר הטלפון שלו, הצביע הנאשם על איש קשר בשם מ' פ', כאותו מישהו ממנו קנה את הסמים. הנאשם מסר כי קנה ממישהו סמים בתדירות של פעם-פעמיים בשבוע ולאחרונה קנה לפני חודש בגלל שהיה בריתוק בצבא וגם עבד ולא היה לו זמן. לשאלת החוקרת, למי עוד מכר מישהו סמים, השיב הנאשם שלד' ח' ול' ז'. הנאשם מסר כי מכיר את ד' מבית הספר, כשהנאשם היה בכיתה יב' וד' בכיתה י'. את ל' ז' הכיר דרך ד', שהיה חבר טוב שלו. הנאשם הכחיש כי קנה מ' ומל' ז' סמים. בהמשך, ציינה החוקרת בפי הנאשם כי מחומר החקירה עלה שהנאשם קנה מל' ז' סמים מספר פעמים. הנאשם הכחיש זאת ומסר כי "מד' ומל' ז' לא הייתי קונה בחיים, הם חברים, אני גם לא מאמין שהם מתעסקים בזה". בהמשך מסר הנאשם כי לפעמים היו יושבים יחד הוא ול' ז' ומעשנים, כל אחד היה מביא את החומר שלו, או שפעם הנאשם היה מביא ולפעמים ל' ז' היה מביא, אבל הנאשם ציין כי לא היה משלם לל' ז' על זה אף פעם ול' ז' גם לא היה משלם לו. החוקרת ציינה בפני הנאשם כי בחקירותיהם מסרו הן ל' ז' הן ד' כי הנאשם היה קונה מל' ז' סמים. הנאשם הכחיש זאת

ומסר כי אינו מבין מדוע הם אומרים זאת. בהמשך מסר הנאשם הסבר מדוע ל' ז' יפליל את עצמו ואת הנאשם במכירת סמים לנאשם "אין לי מושג, הוא כנראה נלחץ. הוא חבר טוב שלי אני רוצה לשמור עליו".

5. בהמשך שאלה השוטרת את הנאשם "מ', אני מבינה את העניין של החברות, אבל אתה צריך להבין שאנחנו יודעים שאתה קנית מל' ז' סמים, ולא פעם אחת. בוא תספר לי את האמת, האם קנית סמים מל' ז'?" בהמשך לשאלת החוקרת השיב הנאשם בחיוב ומסר כי קנה מל' ז' סמים בערך 25-20 פעמים. הנאשם הוסיף כי בדרך כלל היה קונה ממישהו, אך אז ראה שיש על ל' ז' סמים, אז הנאשם הפסיק לקנות ממישהו והיה קונה מל' ז'. הנאשם מסר כי היה משלם לל' ז' 100 ₪ ל-1 גרם. היו פעמים שלא שילם לל' ז' כי הוא חבר, אבל בסך הכל שילם לל' ז' 2,000 ₪ בכל התקופה. פעמים בודדות מסר ל' ז' לנאשם "בחינם". הנאשם מסר כי היה קונה מל' ז' בדרך כלל בחמישי בצהריים או שישי בבוקר. הנאשם מסר כי היו נפגשים לפעמים ליד הבית של ל' ז' ברחוב אלטרמן 6 או 7, ולפעמים ליד הבית של הנאשם ברחוב זליק בס 12. לשאלת החוקרת, למי עוד ל' ז' מכר סמים, השיב הנאשם לד' ח', ד' ש' או ק' – הנאשם לא ידע בוודאות מה שם משפחתו. החוקרת שאלה את הנאשם האם ראה של' ז' מכר לאותם אנשים סמים, והנאשם ציין כי "כן, זה היה ביחד, אנחנו חברים שנפגשים יחד. הוא היה מוכר לכולנו יחד."

6. **חקירתו השנייה** של הנאשם נערכה ביום 20/4/15, נערכה בבסיס מצ"ח דן, ועל פי הרשום באמרה, היא נמשכה משעה 23:12 עד 44:20. האמרה המתעדת חקירה זו נפרשת על פני 25 עמודים. בגוף האמרה צוין כי בתחילת גבייתה היא הופסקה לצורך עריכת תשאול, אשר נמשך כשעתיים וחצי.

7. מיד בתחילת האמרה הודה הנאשם כי הוא משתמש בסמים, רוכש חשיש במחיר של 100 ₪ ליחידה. הנאשם ציין כי הוא עושה שימוש כמעט יומיומי בסם בשם "היידרו", והוסיף כי עשה שימוש בסם זה 3 ימים לפני החקירה. הנאשם ציין כי עושה שימוש בסם "היידרו" בתדירות של כ-20 שימושים בחודש והסביר "כל שימוש נפרד, עד פייסל אחד", וכן כי השימוש מתבצע על ידו בבית, או בבית של חבר, בגינה לידה הבית, בפארקים. הנאשם מסר כי הוא נוהג להשתמש ב"היידרו" עם שני אזרחים "לא חיילים עדיין, לפני צבא, גם מפתח תקווה, ד' ח' ול' ז'". הנאשם מסר, כי בכל התקופה בה הוא משתמש בסמים השתמש בחשיש לא יותר מ-10 פעמים, כאשר השימוש

האחרון בחשיש היה לפני למעלה משנה. הנאשם אישר כי קנה ועשה שימוש בחשיש במהלך שירותו הצבאי. את החשיש קנה מסודנים בתחנה המרכזית במחיר של 100 ₪ ליחידה, שהיא "אצבע". הנאשם הסביר כי בשנה הראשונה היה משתמש פחות בהיידרו, אך כשהבין שהדבר עוזר לו לשינה התחיל להשתמש בתדירות יומיומית. הנאשם הכחיש שימוש בסמים מסוכנים אחרים במהלך שירותו הצבאי. הנאשם ציין כי קנה מריחואנה במהלך שירותו הצבאי, ומחירו 100 ₪ לגרם. הנאשם מסר כי את המריחואנה קנה מאדם ששמו מ', אשר גר באזור התחנה המרכזית בפתח תקווה. הנאשם מסר כי היה קונה מריחואנה בתדירות של פעמיים-שלוש בשבוע. הנאשם פירט כי "אני מודע לזה שזה לא חוקי אבל עשיתי את זה לרוב רק בבית ול' ז'. ההורים לא ממש אהבו את זה בהתחלה, אבל כשהם הבינו שזה עוזר לי אז הם תמכו בי". כאשר הוצגה לנאשם תוצאת דגימת השתן, שנלקחה ממנו ונמצאה חיובית בערכת שדה, הגיב: "לא מפתיע, אני מודע לזה שהשתן שלי מלוכלך". כאשר הוצג לנאשם נייר מקופל אשר נמצא בתיקו ובו חומר החשוד כסם מסוכן, הגיב: "לא זכרתי שזה נמצא אצלי בתיק, אני לא מביא דברים כאלה לבסיס, אני חושב זה מריחואנה, זה שלי".

8. בשלב זה, הופסקה גביית האמרה לצורך עריכת תשאול שנמשך 11 דקות, ונמשכה לאחר מכן. הנאשם מסר כי העביר סמים מסוכנים במהלך שירותו הצבאי כ-50 פעמים, כאשר ב-30 פעמים העביר סמים תמורת תשלום. הנאשם מסר כי העביר סמים לחברים קרובים, ל' ז', ד' ח', ד' ק', ע' ב', ד' ב', י' ש' ו' ק'. בכל פעם העביר 0.8 גרם, 0.7 גרם, עד גרם תמורת עד 100 ₪. הנאשם מסר כי העסקאות בוצעו "מתחת לבית שלי, הם באו, ירדתי אליהם, הבאתי להם ועליתי חזרה". עוד הוסיף: "בעקרון אני קונה בשביל עצמי אבל במצבים שלא מתאפשר לי לעשן בתקופה הקרובה בגלל ריתוקים/כליאות/עומס בעבודה אז אני מוכר או נותן לחברים קרובים את מה שנשאר לי". הנאשם ציין כי הוא מחזיק את הסמים "בבית, במגירה העליונה, כשאתה נכנס לחדר, מימין למטה יש מגירה גבוהה כזו. כרגע יש שם 0.1 גרם אולי אפילו פחות, שארית קטנה".

9. הנאשם מסר כי קישר בין מישה מפתח תקווה, הסוחר, לבין חברים, זאת כ-20 פעמים, כך: "נגיד מתקשר חבר, אומר לי שהוא רוצה לעשן ואם יש דרך שאני יכול לארגן אותו, בדרך כלל אין לי כוח לכאבי ראש האלה אבל אם זה

חבר, אני מסכים. בהתחלה הוא לא נתן לי רשות להעביר את המספר שלו...ואז אחר כך הוא כבר נתן לי להעביר את המספר אם זה מישהו שאני מכיר, אז פשוט הייתי נותן את המספר והחבר כבר היה מטפל בזה". חוקר מצ"ח ערך עיון בדף ה"פייסבוק" של הנאשם, בהסכמתו של האחרון, והנאשם זיהה כי הסותר מישהו הוא מ' פ', שנמצא ברשימת החברים של הנאשם. הנאשם הסביר כי מימן את רכישת הסמים באמצעות הכסף שהרוויח מעבודתו ב"ספורט דיפו" וב"אדידס", כאשר היה מוציא בכל חודש כ-2000 ₪ על סמים.

10. הנאשם מסר כי היה קונה ממישהו מריחואנה פעמיים-שלוש בשבוע, במחיר של 100 ₪ לגרם. המכירה בוצעה ליד תחנה מרכזית ליד העירייה של פתח תקווה.

11. לשאלת החוקר, איך הבדיל בין מי שמכר לו סמים לבין מי שהעביר לו ללא תמורה, השיב הנאשם כי "לא עשיתי ממש הבדלה, יש כמה חברים שלא הסכימו לקחת ממני בחינם, וכאלו אם זה חבר ממש טוב לא הייתי מוכר לו בחיים, הייתי פשוט נותן לו". הנאשם הוסיף כי "כסף לא הרווחתי כי קיבלתי בערך כמו שקניתי". ובהמשך "לפעמים הבאתי את הסמים בחינם, לפעמים מכרתי ב-100 ולפעמים ב-50 ש"ח".

12. הנאשם פירט כמה עסקאות שלא נעשו תחת ביתו: "הייתה פעם אחת באזור העיר, לא הייתי בבית, לא הייתי צריך את מה שיש, היה לי פחות מגרם, 0.8 גרם או 0.7 גרם, מכרתי לד' ב', בשעות הערב זה קרה לפני שלושה או ארבעה חודשים...הוא שילם לי 50 ₪...הייתה עוד פעם אחת בסירקין, הבאתי לל' ז', מריחואנה בלי כסף, זה היה בשעות הלילה, משהו כמו 11 בערך, הבאתי לו קצת פחות מגרם, זה היה לפני כמעט שנה. חוץ מזה השאר היו מתחת לבית שלי או באזור של הבית שלי".

13. החוקר שאל את הנאשם האם היו מדברים איתו על הנושא הזה בטלפון והנאשם השיב "כן, הודעות לרוב, טלפון לפעמים".

14. הנאשם מסר כי מי שקנה ממישהו היו גם ד' ב', ד' ח', ד' ק', ל' ז'. החוקר שאל את הנאשם האם מישהו מהאנשים להם מכר או תיווך בסם היה קטין, והנאשם השיב: "ד' ב' ול' ז' שהם בני 17, גם י' ש' וא' ז' שעכשיו נזכרתי בשם שלו ששניהם גם בני 17". לשאלת החוקר, האם בכך מבין הנאשם כי

עבר עבירה של הדחת קטין לשימוש בסם, השיב הנאשם "כן, הם חברים שלי, הם רצו את זה". לשאלת החוקר, כיצד ידע הנאשם כמה סמים מכר, השיב הנאשם "אני שוקל את זה. היה לי משקל אלקטרוני, כשהייתי קונה ממישה הייתי שוקל בפעמים הראשונות ואז כשראיתי שהוא לא עובד עלי הפסקתי לשקול את זה. כשהייתי מביא לחבר שקלתי את מה שהבאתי לו". בסיום האמרה, מששאל החוקר את הנאשם האם יש לו מה להוסיף, מסר הנאשם "אף אחד מהמקרים של התיווך לא היה למטרות רווח".

15. הנאשם ענה בשלילה לשאלה האם הוא ומישה עבדו יחד "לא, לא היה לי רווח מהמכירה, אני לא מכיר אישית את מישה".

16. החוקר גיא פרטוק ערך זכ"ד מהלך חקירה לאמרה הראשונה שנגבתה מהנאשם. מדובר בזכ"ד מפורט בן 3 עמודים בו ציין החוקר כי במהלך החקירה שוחחו עם הנאשם לגבי שירותו הצבאי, עיר מגוריו, מערכות יחסים קודמות, מקומות בילוי, חיי החברה של הנאשם ונושאים נוספים. עוד צוין, כי בתחילת החקירה הודה הנאשם בסחר בסמים והודה בשימוש עצמי של קנאביס. בהמשך, צוין כי בשעה 20:16, סיים החוקר לכתוב את השאלות בנוגע לשימוש בסמים ושוחחו עם הנאשם בנוגע לסחר בסמים. צוין, כי הנאשם הכחיש תחילה חשד זה, והחוקר הסביר לו כי ידוע להם שהנאשם מוכר מריחואנה במנות של 100 ₪ לכל מיני אנשים, וכדאי לנאשם לא לשקר ולספר את האמת. בהמשך ציין החוקר כי הוא ואסף (אסף אבידן, החוקר השני – ביה"ד) ביצעו "הקטנת עבירה", בה הסבירו לנאשם כי הם מודעים לכך שהנאשם אינו מנהל מעבדת סמים וכי הוא חשוד בכך שמכר לחבריו או למכריו. בעקבות כך מסר הנאשם כי הוא אינו סוחר סמים, וכי אכן יצא לו למכור חלק מהסמים שקנה לחברים קרובים וחלק מן הסמים אף נתן ללא תמורה. הנאשם הסביר, כי עשה זאת במצבים בהם לא היה צריך את הסמים. בהמשך צוין כי הנאשם מסר שלא עשה זאת מתוך אינטרס כלכלי אלא כי חבריו ביקשו ממנו והוא מסר את הסמים לאחר שהבין כי אין לו הזדמנות להשתמש בהם. הנאשם ציין, כי "אם לא הייתי מוכר להם או נותן להם, הם כבר היו משיגים לבד". בהמשך התשאול פורטו יתר הפרטים שמסר הנאשם ועלו אף באמרה, כפי שפורטו לעיל.

17. החוקר ציין בתשאול כי "האווירה בכל מהלך החקירה הייתה טובה ורגועה, לא הופעל כל לחץ נפשי כלפי החשוד וניתנה לו הזדמנות להתבטא בפנינו, ניכר לעין כי החשוד חש בנוח לשוחח עימנו שכן שיתף פרטים אישיים בנוגע לחייו. לחשוד ניתנה ארוחת צהריים. החשוד בחר להמשיך בחקירה גם בזמן שאכל. לחשוד ניתנה גישה חופשית לשירותים, מים וסיגריות.... פרט לאמור לעיל לא אירע דבר חריג".

18. **חקירתו השלישית של הנאשם נערכה ביום 27/4/2015.** גביית האמרה החלה בשעה 04:11. הנאשם בחר לממש את זכות ההיוועצות עם סגור בשעה 22:11 עד 29:11. בחקירה זו ביקשו החוקרים להציג בפני הנאשם **תמונות ותכתובות אשר נמצאו במכשיר הטלפון שלו (ת/2).**

19. תמונה של שטרות כסף רבים בני 200 ₪ ו-100 ₪ (ק.י. 01/26/4/15) הוצגה לנאשם והנאשם מסר כי אין לו מושג מאיפה התמונה הזאת. תמונה נוספת הוצגה לנאשם ובה נראות 2 סיגריות מגולגלות מונחות על כף יד (ק.י. 02/26/4/15) ובשלב זה ביקש הנאשם להיוועץ **בשנית** עם עורך דין, וניתן לו לממש זכות זו מ-11:51 עד 11:58.

20. לאחר מכן, מסר הנאשם כי אינו מזהה את התמונה השנייה שהוצגה לו. בהמשך הוצגו לנאשם תמונות מתוך מכשיר הטלפון שלו בהן נראים כלים החשודים ככלים המשמשים לשימוש בסמים מסוכנים, באנגים, כפות ידיים עם מצתים מדליקות סיגריה, סיגריות מגולגלות, חומר בלתי ידוע, הדומה למראה של טבק (ק.י. 03 – ק.י. 27), והנאשם מסר בנוגע לכל התמונות כי הוא **"לא מזהה את התמונה"** או **"אין לי מושג מה התמונה הזו עושה אצלי בטלפון"**. בשתי תמונות נראה הנאשם מצולם במהלך שימוש בכלי החשוד ככלי המשמש לשימוש בסמים מסוכנים (ק.י. 18, ק.י. 19, 26/4/15). לשאלת החוקרים, השיב הנאשם **"כן, אני משער שזה אני"**. לאחר שהוצגו כל התמונות לנאשם מסר האחרון כי **"כל התמונות שהצגתם יכלו להימצא באינטרנט, להישלח על ידי אנשים אחרים, אולי חבר השתמש בטלפון לפעמים"**.

21. החוקרים הציגו לנאשם הודעה ובה כתב הנאשם **"נמאס לי מספורט דיפו ולמכור סמים"** (ק.י. 28/26/4/15). הנאשם מסר כי **"לא זכור לי שאני שלחתי את זה למרות שזה נשלח מהטלפון שלי אז זה כנראה אני. זה יכל להיאמר**

בציניות בצחוק אולי סתם כתבתי לו את זה". כאשר מוצגת לנאשם עוד תכתובת בה מוזכרים נושאים שיש להם קשר לכאורה לעולם הסמים, מציין הנאשם כי "מה שאני אומר או רושם לאנשים לא בהכרח נכון, אני יכול לרשום שגם אבא שלי אסטרונאוט, חצי מהדברים פה, כמעט רובם נאמרים בצחוק, ואפשר לראות את זה לפי נוסח הכתיבה".

22. החוקרים ביקשו להמשיך להציג בפני הנאשם תכתובות שהוצאו ממכשיר הטלפון שלו לשם קבלת התייחסותו, אך הנאשם ביקש להיוועץ בעורך דין פעם נוספת. לאחר התייעצות של החוקרים עם מב"ס מצ"ח דן, רס"ן גלעד בדן, הוחלט לא לאפשר לנאשם להיוועץ בשלישית עם עורך דינו במהלך חקירה זו. בעקבות כך, מסר הנאשם "אם אני לא רשאי להתייעץ עם עורך דין בקשר להמשך החקירה כפי שאתם אומרים לי אז אני שומר על זכות השתיקה". החוקרים הציגו לנאשם תכתובות רבות שנמצאו במכשיר הטלפון שלו, אשר מכילות התייחסות לנושאים הקשורים לכאורה לעולם הסמים. בנוגע לכולן שמר הנאשם על זכות השתיקה מאחר שלא ניתן לו להתייעץ עם עורך דין.

23. לבית הדין הוגשו התכתובות שהוצגו לנאשם בחקירה (ת/31) אשר הוצאו ממכשיר הטלפון שלו. בין התכתובות שהוצגו לנאשם היו אלה:

- "קיצר בואו אקסל סיגריה פייסל עוגה"
- "אבל ל' ז' וד' מזיינים לי שהם רוצים לקנות"
- נגמר ? הוא בקושי מכר איזה 5"
- מה הוא העיף איזה 8 רק לי"
- "אינעל כל פתח תקווה דילרים צעצוע אין פה מישהו רציני"
- "כשאני יחזור יש מצב גם יש טבע היום"
- "לא יודע אחי אני פה אבל מאז שהשתחררתי מהכלא אני כל היום מתמסטל בבית מבריז מהצבא פאקינג לא עושה כלום"
- "תפסיק כבר למכור את השיט הזה"
- "אני לא מוכר כבר כלום אני רק צריך לסדר את העניינים עם הבן אדם הזה"
- "כן סוף סוף הפסקתי לדפוק ראשים בבית התחלתי לצאת"
- "אני גם לא דופק כבר רק לפני השינה וגם זה בקושי"
- "עברתי לפייסלים"
- "די עם הג'ויינטים איזה בזבז"
- "יא גנוב אתמול עשיתי ראש ראשון אחרי מאה יום סאחי"

- "אבל איזה סטלה"
- "יש שם 3 גרם בתוך הפייסל הזה"
- "ניק יא גיי לא יכולת לחכות יש עלי פייסל מוכן"
- "עישנתי 7 בתחנה כבר"
- "בכמה מדובר גבר... משהו כמה 10"
- "אבל אתה תשלם"
- "נשחק איזה 3 על 3 ואז נעשן פייסל"
- "אחרי ספורט זה נותן בסאטלה"
- "אני כל הזמן מתפתה לנסות סמים חדשים"
- "אני מעדיף לעשות סמים מאשר לשבת בבית ולהסתכל על התקרה זאת השורה מלמעלה"
- "סמים זה דבר מדהים"
- "בואו נפיל ראשים כבר ביחד"
- "מזה תודה כפרה הצלת אותי אני יום ראשון נכנס לכלא והייתי חייב להירגע"
- "1 ב 100"
- "זה משהו חדש זה מפיל אותך"
- "הם מתו מפייסל"
- "אז אני מביא חצי קילו למה אין כלום עכשיו לחודשיים האלה"
- "תמיד היה לי כל בוקר 10-12 לפחות"
- "נראלי יש איזה מישהו חדש צריך למצוא מי זה"
- "מה שמעיף"
- "שמע אני מפחד שאני לא יספיק עד מוצ"ש יש לי איזה 70"
- "הוא לקח 100"
- "אלירן הביא לו 100"
- "מביא לאנשים שלי"
- "הוא אמר לי מה שהבאת לק' היה בן זונה"
- "אז אמרתי שלקחתי 25 בשבילך ו25 בשבילי לא נשאר יותר"
- "אמרתי בכלל שקניתי את זה ממך כי הבאתי להופעה"
- "ואז פתאום אחרי שדיברת עם ודים הוא אומר מה ד' הבאת 25"
- "הכל טוב הוא לקח 2 אתמול"
- "דבר איתי אם מישהו צריך סבבה ? יש משני הצבעים"
- "שמע יש לי את ההוא עם ה 10 הוא בעקרון יקנה 20 אם תעשה לו מחיר"
- "איזה מחיר מה הוא מטומטם הוא מרוויח עלי 300 ₪"
- "אם הוא רוצה אני יתן לו 20 ב 1500"
- "אני חייב עד 6 בערב 5100 שקל"
- "אתמול הייתי אצל ההוא הכל הסתבך הוא כמעט שיכנע אותי לעשות קריסטל... והייתי מחוק"

- "הוא אמר שאם עד 6 וחצי אני לא אצלו עם הכסף הוא יבוא אליי בעצמו"
- "שמע כל מי שאני מכיר בראש העין אתמול התארגנו ממך"
- "יש לי חבר רוצה ב 850 הוא מהבית ספר והכסף עליו"
- "אחי שלח הודעה כשאתה מתעורר צריך שוקו אנשים צמאים"
- "מישה שומע אחי תביא לי שוקולד ומתי תהיה בפארק שם"
- "מה קורה חברים מי זורם לפייסל רגוע ואז לאכול"
- "אין עברתי עכשיו על האנשי קשר ואת כולם אתה מארגן"
- "אתה לא רוצה איזה שורה לפני הטיסה?"
- "סליחה יצאתי ילד חרא אחושרמוטה רציתי רק כיוון לאקסטה באמת...מישה אני באמת מתנצל לא בקטע שתסלח לי ושאני יוכל להתארגן דרכיך בחזרה...הבחור הזה נראה לי זיין לך תשכל כדי שאני יהיה לקוח שלו רק ...הוא אמר לי שאני מארגן את מישה הוא חייב לי 3900 ₪...ועכשיו התארגנתי ממנו...ואני לא רוצה בכלל להחליף אותך זה בגלל שהייתי צריך דחוף אני רגיל אליך אני אצלך בכיס בערך חצי שנה נראה לי...ומצדי אל תביא לי יותר לא מגיע לי עשיתי קטע ממש מסריח ואני גם לא אתארגן מהבחור ההוא".
- "תודה אחשלי, ואחריזה אתה ממשיך או שבאלך לשבת איזה ראש...ושמע אחי הוא מבקש לחלק אתזה 1-1 סבבה...שומע אחי ב 5 וחצי זה טוב לארגון של הזה עם ה 2 יחידות...סבבה אחי ושומע ישמצב אתה זורק לי משו לסיגריה כזה אני פה עם חבר ואני בדודא וחשבתי שיישאר מאתמול ובסוף נגמר"
- "אין לי להשיג בינתיים...הבן אדם לא חוזר אליי"
- "אני חושב שאקפוץ היום לעוד אחד...אבל עם זה יהיה כזה כמות...למה היה אחלה כמות"
- "אחי שמור לי 5"
- "לא התארגנת ? אני רוצה לקחת ב 50"
- "כל מה שהשגתי זה קססה ל 2 ראש"
- "יש מצב אני לוקח אחד ומביא לך 100 עוד כמה ימים שיהיה לי"
- "יש מצב שאתה מארגן אותי להיום?"
- "ממצב אחי יש 50?"
- "אחי התקפלנו שומע ישמצב אתה עובר בדרך בגן של מייקי זורק לי משו? אני ריק ואפחד לא קונה...אחי ? יש חסה ? אני עולה אליו לשבת עכשיו מתי תקפוץ ? תעשה גם ראש שניים...שלא יגיע לאלירן שלקחתי ממך היום 100 סבבה"
- "מישנה יש לי 150 אלי אני חייב לך חמישים נכון לעכשיו יש מצב שאני אתן לך 150 אקח 2 ואחזיר לך ב 10 עוד יומיים מאה אחי וזהו"
- "אחי שומע גדי לוקח 2 בסוף, לאיפה להגיע ? אדיעל אמר לי אתה במקדונלדס"
- "סבבה אחי איפה אתה גר ? ואתה יודע איזה סוג זה יענו סאטיבה/אינדיקה למה זה לחבר אחד...אחי תוכל להביא עוד שעה ב150 אחד וחצי...בוקר טוב אחי שומע ? ב12- 12 וחצי אני צריך 1"
- "יש מצב לעוד שעה לקחת 1 אחי"

- שמע אחי יש מישו שרוצה 2 ואמרתי לו שיהיה רק מאוחר והוא רוצה אז ישמצב שאתה מרים לי שיחה כשיש אני יבוא לקחת?"
- "ישמצב אתה מוכר לי 50 או 100 ? זה דחוף אני עושה ישיבה עם חבר ישיבה אחרונה ואז אני מתנקה".

24. הנאשם שמר על זכות השתיקה כאשר התבקש להתייחס לכל אחת מהתכתובות האמורות, אשר נמצאו במכשיר הטלפון שלו, זאת מאחר שלא ניתנה לו זכות להתייעץ עם עורך דין פעם נוספת לבקשתו. עם זאת, לגבי התכתובות אחת שסומנה ק.י 33 בה נרשם "מאז שהשתחררתי מהכלא אני כל היום מתמסטר בבית מבריז מהצבא לא עושה כלום", ציין הנאשם כך "אני בעקרון לא מעוניין להגיב בלי עורך דין אבל המשפט הספציפי שהוא אמר עליו אז אני מעוניין להגיב...מאז שהשתחררתי מהכלא היה בסביבות ינואר אפשר לבדוק שהגעתי לבסיס באופן קבוע עם המפקד שלי והמב"ס, לכן כל מה שרשמתי לא נכון, זה בסך הכל התכתבויות" (אמרה מיום 27/7/15 עמ' 6 שורי 7-2).

25. במהלך החקירה הוצגו לנאשם גם ארבעה סרטונים שנמצאו בחיפוש במכשיר הטלפון שלו, ובהם נראית פעילות הקשורה לכאורה לשימוש בסמים. הנאשם התבקש להתייחס לנראה בסרטונים ושמר על זכות השתיקה עד שיותר לו להתייעץ עם עורך דין.

26. בשעה 15:23 נשאל הנאשם האם הוא מעוניין להתייעץ עם עורך דין כעת, לאחר שהוצגו לו כל הממצאים מהחיפוש שנערך במכשיר הטלפון שלו, והנאשם בחר לממש זאת והתייעץ עם עורך דינו בין 15:30 ל-15:38. לאחר מכן, מסר הנאשם כך: "בקשר לסרטונים, אני מכיר את המשתתפים, את כולם, ובעיקרון הם כולם אזרחים, ואני לא מעוניין להעיד נגדם.

27. לגבי התכתובות שהוצגו בפניו, מסר הנאשם "כל התכתובות הישנות והחדשות אני לא זוכר את ההקשר המדויק שלהן למי ומתי הם נשלחו, או ממי הם נשלחו. אני משער גם שחברים שלי גם השתמשו בטלפון". יצוין, כי בהמשך האמרה נשאל הנאשם האם הוא מבין ששמירה על זכות השתיקה מחזקת את משקל הראיות נגדו, והנאשם השיב בחיוב וציין שבכל זאת רצה להתייעץ עם עורך דין לפני שאמר את דבריו.

28. בהמשך האמרה, אישר הנאשם כי קנה את הסמים בעיקר ממ' ומא' שהכינוי שלו "מכבי חיפה". עוד ציין כי הנאשם כי לא ממש מכיר את ש', ששמו עליו בתכתובות, אך לפי מה שהוא סיפר לנאשם ש' פגש בן אדם שעובד איתו בלונה פארק, אשר הזכיר את שמו של הנאשם ודיבר עליו לא יפה. כשנשאל הנאשם האם יש לו משהו להוסיף, השיב "לא, אני חושב שאמרתי הכל".

29. **חקירתו הרביעית של הנאשם נערכה ביום 1/5/2015, ובה הוצגו לנאשם אמרותיו של ר' ק' במצ"ח, בהן מסר ר' ק' כי קנה מהנאשם סמים. הנאשם הגיב כי "אין לי מושג למה ר' ק' ציין אותי בתור סוחר שלו, זה נכון שאני ור' חברים אבל אף פעם לא מכרתי לו סמים, שלא לדבר על זה שהפעם האחרונה שראיתי אותו באזרחות הייתה משהו כמו לפני 4 חודשים...הדבר היחיד שאני מסכים איתו שאפשר לומר באמת שאנחנו חברים, אנחנו מתראים לפעמים, אבל חוץ מזה אני לא מסכים"**

30. בהמשך החקירה, כשהוצגו בפני הנאשם אמרותיהם של ר' ק' ומ' ק', מסר הנאשם "בחקירה הראשונה, אפילו שלא ממש ראו עלי, ובאמת אפילו נהנתי מהחקירה, עבר עליי יום קשה בבסיס ורציתי רק לסיים את החקירה וללכת הביתה, בעיקרון כל החקירה לא התייעצתי עם עורך דין ובאמת לא ממש ידעתי מה אני עושה וכשאמרו לי שאני חשוד בסעיפים שצויינו, ושיש עדויות לכך ישר הודתי באשמה וזהו".

31. **בחקירתו החמישית של הנאשם מיום 3/5/2015, הוצג בפניו ציר השימושים שערך ר' ק' והנאשם מסר "אין לי מושג למה הוא אמר את זה ולמה הוא בכלל עירב אותי בנושא, זהו".**

32. **בחקירתו השישית של הנאשם מיום 6/5/2015, הוצגה בפני הנאשם אמרתו של י' ש' והנאשם ציין כי הוא וי' ש' מכירים אבל לא ממש חברים, והסיבה שיי' ש' מסר בחקירתו את שמו של הנאשם נבעה מכך שלדעת הנאשם שמו הוצג לי' ש' והוא "פשוט אמר שכן". עוד הוסיף הנאשם כי: "בחקירה הראשונה מסרתי כמה שמות, לא זוכר כמה ובעיקרון עירבתי אנשים שלא ממש קשורים לעניין וחשבתי שאני אהיה עצור ל-48 שעות ורציתי פשוט לתת את העדות וללכת הביתה, לכן מסרתי מספר שמות של אנשים שאני**

מכיר רק כדי לסיים את החקירה, אפילו שהם לא היו מעורבים בזה ממש. בעיקרון אני אומר שלא מכרתי לו סמים".

33. בהמשך הוצגה לנאשם אמרתו של ד' ב', והנאשם מסר בתגובה לכך כי: "בעיקרון כמו שציינתי, בחקירה הראשונה מסרתי מספר שמות לפי דעתי גם של דני, כמו שאמרתי בחקירה הראשונה, זאת הייתה חקירה ראשונה שלי אי פעם במסגרת הצבא, לא ידעתי ממש איך לפעול בנוסף לא התייעצתי עם עורך דין וכל השמות שמסרתי לא היו מעורבים בעניין. בעיקרון גם את האמרה שלי אני לא מאשר. . . שוב, אני מסרתי שאת השמות שלהם ואני אשם בכך שהם נחקרו אפילו שהם לא היו קשורים לזה. . . רוב הדברים שאמרתי בחקירה הראשונה לא היו נכונים, רציתי רק לסיים את החקירה וללכת הביתה, בנוסף לא ממש הבנתי את הרצינות של החשדות בהן אני חשוד".

34. בחקירתו השביעית של הנאשם מיום 10/5/2015, הוצגה בפני הנאשם אמרתו של ל' ז'. הנאשם הגיב כך: "בעקרון ממה שהבנתי, שהמשך החקירה הזאת היא בעצם מציאת חברים שקשורים אלי, וללחוץ עליהם בכוח להודות שמכרתי להם סמים, אני מסכים שלב הוא חבר טוב שלי, באמת כמו אח שלי, אני גם מאשר שדיברתי איתו לפני יומיים, ביקשתי ממנו שישמיע לי שירים והעזרה היחידה שביקשתי ממנו, בגלל שהבנתי שהוא כבר הסתבך עם המשטרה זה למצוא אולי עדים שיעידו לטובתי. החלק הנוסף שאני מסכים איתו באמרה שבאמת היינו קונים סמים בתחנה המרכזית בתל אביב, אבל לא בזמן האחרון, כל שאר הדברים שהוא אמר, שאני מכרתי לו סמים או שהוא מכר לי סמים, לפי דעתי, נאמרו בגלל לחץ שהופעל עליו".

35. אמרתו של ד' ש' הוצגה בפני הנאשם, והנאשם מסר כי אכן היו קונים מספר פעמים בתחנה המרכזית לפני תקופה ארוכה כשהיו בקשר טוב.

36. בהמשך, הוצגה בפני הנאשם אמרתו של ד' ח', והנאשם מסר כי: "בעיקרון לא ממש הבנתי את אמרתו של ד' ח', שבהתחלה הוא אומר שלא סחרתי בסמים ובחיים לא מכרתי לו ולאחר מכן הוא אומר שאנחנו חברים טובים שמכרתי לו כ-90 פעם, בקיצור מה שאני אומר שאני לא מסכים גם עם

אמרתו של ד' ח'.... כל השמות שנחקרו הם בכלל שמות שאני מסרתי ולפי דעתי מטרת החקירה הייתה להוציא מהם הודאה שאני מכרתי להם סמים ולפי דעתי, בלחץ כזה ובהאשמות שהאשימו נגדם, בגלל זה הם מסרו את שמי".

37. בהמשך, הוצגה לנאשם אמרתו של ע' ש'. הנאשם מסר כי "אני וע' ש' לא ממש חברים, הכרתי אותו דרך ד' ח' והיינו יושבים לפעמים ביחד, אין לי מושג אפילו מה השם משפחה שלו, הייתי נפגש איתו רק עם ד' ח' כשהוא היה מטייל עם הכלב, כי זה בקרבת הבית של שלושתינו, אני לא מאשר אף דבר ממה שהוא אמר ואין לי מושג למה הוא אמר שהוא מפחד ממני, מהפעמים הספורות שניפגשנו עשה רושם שאנחנו מסתדרים בנוסף לא הייתי איתו בקשר כבר המון זמן, למעלה משנה".

38. בסיפת האמרה, ביקש הנאשם להוסיף דברים בקשר לסעיף הנוסף בו נחשד (שיבוש מהלכי חקירה – ביה"ד) כי "לא שיבשתי שום הליכי חקירה, אפילו לא קרוב לזה, אם ידוע למצ"ח על השיחה שהתבצעה ביני לבין ל' ז' אז אפשר לראות בבירור שלא ביקשתי ממנו שיוריד לי ימים. שיגיד לאנשים שיגידו שאני לא מוכר סמים, כל מה שביקשתי ממנו זה שאולי יש אנשים שאני מכיר שיודעים את האמת, לא שמתי להם את המילים בפה, לא אמרתי לו שום שמות של אנשים ספציפיים בקשר לזה, פשוט חשבתי שאולי יש אנשים שאני מכיר, ושמכירים אותי בתור בן אדם שיוכלו להעיד לטובתי, לא אמרתי להם להגיד שאני לא סוחר סמים, לדעתי סתם הפלתם עלי עוד סעיף שאין בו שום הוכחה לגביו וזהו, זה מעצבן".

39. בחקירתו השמינית מיום 11/5/2015, הוצגו בפני הנאשם תכתובות אשר נמצאו במכשיר הטלפון שלו, מהם עלה לכאורה כי נשלחו לו מאיש הקשר "ע' ש' מייקיי" (ת/22). הנאשם מסר בהמשך לכך כי "כל ההתכתבויות יחסית ישנות, אני לא זוכר בדיוק באיזה הקשר ולמה רשמתי את זה, באמת היינו בקשר משהו כמו חודש חודשיים ולאחר מכן ישר נכנסתי למעצר בבסיס, בכל מקרה מה שאני אומר שאני לא יודע בדיוק מה רשמתי לו פה וזכור לי במעורפל ההתכתבויות האלה".

40. בהמשך, הוצגה לנאשם אמרתו של ע' ש' והנאשם מסר כי "שוב אני לא מבין למה הוא אומר שהוא מפחד ממני, כבר אמרתי שמהזמן הקצר שהכרנו,

עשה רושם שאנחנו מסתדרים, אני לא רוצה לחזור על הדברים אבל שוב הצגתם לי את זה, בעיקרון אנחנו לא בקשר כבר הרבה זמן, לא יודע כמה, ניתקנו קשר לפי מה שאני זוכר אחרי שנכנסתי למעצר בבסיס".

עדותו של הנאשם בבית הדין

41. הנאשם העיד פעמיים במסגרת משפטו. פעם אחת, במסגרת משפט הזוטא ביום 12/10/2015; ופעם שנייה במסגרת המשפט העיקרי ביום 02/12/2015.

42. במשפט הזוטא, מסר הנאשם, כי הודה בשימוש עצמי בסמים והכחיש את עבירת הסחר. הנאשם ציין כי החוקר, גיא פרטוק, אמר לו שהוא שונא שקרנים ושלא כדאי לו לשקר ואם הנאשם ייתן לו את מה שהוא צריך אז הנאשם ישוחרר ממעצר תוך 48 שעות. הנאשם סיפר כי לקחו אותו לחקירה באמצע היום, כשהיה בבסיס וזו הפעם הראשונה שהוא נעצר. הנאשם העיד כי עבר שכנוע במהלך 10 דקות וציין "אני לא זוכר שהיה משהו אחר ששכנע אותי חוץ מהמשפט הזה" (עמ' 50, שור' 33). הנאשם העיד כי כשחזר לכלא היה קצת מופתע שעצרו אותו. הנאשם מסר כי ראה חיילים במדים ולא הבין שהם שוטרים, וחשב שהאירוע יסתיים בריתוק בבסיס או בשיחה אצל המב"ס. רק בכלא, כשהנאשם דיבר עם כלואים אחרים הבין מהם שעבדו עליו וכי אלה שיטות חקירה של מצ"ח ואין מה לעשות.

43. בחקירתו הנגדית של הנאשם, מסר הנאשם כי זה לא המעצר הראשון שלו וכי בעבר נעצר בגין היעדרות מן השירות וריצה עונש מאסר של בין 40-50 ימים. הנאשם ביקש לאבחן את המעצר הנוכחי שהיה בהפתעה באמצע היום כשבאו לעצור אותו מהבסיס לבין המעצר שנערך לאחר שנעדר מהשירות, אז התייצב ביוזמתו והיה מוכן לכך נפשית ופיזית והדבר גם לא היה כרוך בחקירות.

44. לשאלת התובע, אישר הנאשם כי החוקרים אמרו לו שיש להם ראיות נגדו, אך זה לא היה המניע בגללו הודה בחקירה, אלא אמירת החוקר שהוא ישוחרר ממעצר אחרי 48 שעות. לשאלת התובע, מדוע לא התלונן בחקירתו הבאה, ביום 27/04/2015 כי הודה בחקירתו הראשונה בגלל שהובטח לו

שישתחרר ממעצר השיב הנאשם כי "לא חשבתי שצריך להגיד את זה בכלל חשבתי שזה מקובל אצל מצ"ח לחקור ככה, שהם יכולים להשתמש בזה, רק בשלב יותר מאוחר הבנתי שאסור להם להבטיח הבטחות. עבדו עליי, הוציאו עלי הודאה באשמה" (עמ' 155, שורי' 36-38).

45. בעדותו בבית הדין במשפט העיקרי, הודה הנאשם בשימושים רבים בגראס ומעט בחשיש, וציין כי המספרים שמסר בחקירתו לא היו מדויקים, אלא השערה וניחוש, אך הנאשם הדגיש כי "אני כן יודע שעישנתי הרבה". הנאשם המשיך ומסר כי בשכונה בה הוא גר כל החברים שלו משתמשים בסמים, מעבירים סמים מאחד לשני "אם לחבר יש ולי אין אז הוא היה נותן לי ולהפך... לא במסגרת עסקת סמים. משהו כמו טובה לחבר". הנאשם מסר עוד כי היה קונה רק בשביל עצמו, כדי להשתמש, ואם לא היה משתמש בסם שקנה היה מוכר אותו באותו סכום בו קנה אותו 1 גרם ב-100 ש"ח, לא היה רווח "בגלל זה אני לא ממש ראיתי את זה כסחר". גם לגבי החברים מסר הנאשם כי "אם היה נשאר להם או שהם היו לא משתמשים בזה הם מכרו באותו סכום". בהמשך העדות, התייחס הנאשם לנושא אספקת הסם לקטינים ומסר כי "אנחנו מכירים מהשכונה, אנחנו חברים, אבל זה לא שידעתי את הגיל שלהם. כן ידעתי שהם לומדים בבית ספר תיכון, אבל את הגיל המדויק שלהם לא ידעתי. בחקירה... אמרתי שהם בני 17, אבל זאת הייתה השערה... הערכתני שהם בני 17 פחות או יותר כי ידעתי שהם לומדים בתיכון... לא יודע את תאריך הלידה שלהם או הגיל שלהם".

46. לעניין הודאתו בחקירה בעבירות סחר ותיווך, מסר הנאשם כי כפי שמסר במשפט הזוטא, אמר לו החוקר מתחילת החקירה שיגיד רק את האמת ושהחוקר לא רוצה שהוא ישקר ואף אמר לו שהוא שונא שקרנים ושלא כדאי לנאשם לשקר ושאל הנאשם ישתף פעולה הוא ייתן לו מה שהוא צריך והנאשם ישוחרר מהמעצר תוך 48 שעות. עוד ציין הנאשם כי נאמר לו בחקירה כי הדברים שעשה לא כל כך חמורים, שהוא לא "איזה סוחר גדול או משהו כזה". שני הדברים האמורים גרמו לנאשם להודות, לדבריו. הנאשם ביקש להוסיף כי העביר סמים בין חבריו אבל "שני הדברים הספציפיים שהוא עשה, אני לא יודע איך לקרוא לזה, פעולות חקירה, זה מה שגרם לי להגיד שכן עשיתי".

47. בחקירתו הנגדית, השיב הנאשם לשאלת התובע כי אמנם החקירה במצ"ח לא הייתה חקירתו הראשונה, כי נחקר לפני כן במשטרת ישראל, אבל "לא ידעתי מה זה מצ"ח בכלל, ראיתי חיילים. אני יודע מה זה משטרת ישראל, אבל כשחיילים עוצרים אותי חשבתי שמפקד הבסיס ישפוט אותי".

48. לשאלת הסנגור, מדוע אמר הנאשם בחקירתו כי אין לו טעם בעו"ד, מסר הנאשם כי לא ראה בכך טעם כי הבטיחו לו שהוא ישוחרר והוא לא ראה סיבה מדוע לא לסמוך על החוקר שמולו.

49. בחקירתו הנגדית מסר הנאשם כי העביר סמים לד' ח', ד' ק', י' ש', ד' ב', ל' ז', ע' ש', ע' ב', ר' ק' והוסיף "כמו שאני העברתי להם גם הם העבירו לי". עוד מסר הנאשם בהמשך כי "תמיד היינו מעבירים בינינו, אני לא רואה את זה כסחר, כולנו בסה"כ משתמשים ואם לחבר יש אז הוא מביא לחבר אחר, אני לא רואה את זה כסחר" (פרוטוקול 02/12/2015 עמוד 167, שור' 31-33).

50. התובע הפנה את הנאשם לאמרתו במשטרת ישראל מיום 15/04/2015 ושאל את הנאשם מדוע בהתחלה הכחיש שקנה סמים מל' ז' ולאחר מכן הודה בכך. הנאשם השיב כי "אני לא זוכר למה אמרתי את זה... אולי רציתי להגן עליו... אני לא זוכר את החקירה... אני לא זוכר למה שיניתי, אולי רציתי להגן עליו או שלא הבנתי את השאלה".

51. הנאשם נשאל מה הוא סחר לפי הבנתו והשיב כי "לפי דעתי זה כשמישהו מוכר למישהו, גם מוכר קבוע וגם הוא מרוויח מזה. זאת אומרת, יש לו לקוחות, אנשים. אנחנו בין החברים ברור שנעביר אחד לשני. לא יודע איך להסביר את זה פשוט זה מה שאני רוצה להסביר היום. הסעיפים האלה, סחר והדחת קטין, כאילו הכרחתי מישהו. אנחנו כולנו חברים והעברנו סמים היינו יושבים ביחד, חברים".

52. בהמשך הוסיף הנאשם "אמרתי מכרתי כי זה היה עם כסף, זה היה באותו סכום שקניתי. הם התייחסו לזה כמכירה אבל אני לא ראיתי את זה ככה".

53. כאשר התובע מציג בפני הנאשם ביטויים שנמצאו בהודעות במכשיר הטלפון שלו כגון "שוקו", "חסה", "ירק", "לקוסט" ושאל את הנאשם לפרש המילים, לא ידע הנאשם לתת הסבר להקשר בו צוינו הביטויים האמורים "זה

יכול להיות קשור לסמים. יכול להיות גם לא". יצוין, כי כאשר נשאל הנאשם על ידי התובע האם "אלירן" זה סוחר סמים ממנו קנה הנאשם את הסמים, השיב הנאשם כי הוא לא מעוניין להגיד שמות של מי שקנה ממנו את הסמים וביקש שישאל שאלות בהקשר אליו בלבד.

54. כאשר התובע הציג בפני הנאשם תכתובות שנמצאו במכשיר הטלפון של הנאשם, והעלו חשד שהן קשורות לעולם הסמים, לא הייתה בידי הנאשם תשובה לגבי מהות התכתובות והוא מסר כי אין לו מושג במה מדובר וכי ההתכתובות הן לפני זמן רב.

55. עם זאת, לאחר שהתובע חזר על השאלות לגבי ההסבר העומד מאחורי התכתובות שנמצאו במכשיר הטלפון של הנאשם, ציין הנאשם "יכול להיות שזה כן קשור לסמים... יכול להיות שכן ויכול להיות שלא. אני לא שולל את זה". (עמ' 176, שורי' 22).

56. בהמשך, כשהתובע הציג בפני הנאשם תכתובת שרשם לנאשם ע' ש' "יש מצב שאתה עובר בדרך בגן של מייקי זורק לי משהו? אני ריק ואף אחד לא קונה", השיב הנאשם "אולי הוא רצה שאני אעביר לו סמים בגן, או שרצה שנעשן או שנשב. אני לא יודע. יש כל כך הרבה סלנגים לדברים האלה".

57. הנאשם הכחיש כי ידע שע' ש' מוכר הלאה את הסמים שקנה מהנאשם, אך כשהתובע הציג בפני הנאשם את התכתובות ששלח ע' ש' לנאשם, מהן עולה כי ע' ש' מוכר לאחרים את הסמים השיב הנאשם "אני לא יודע איך להגיב על זה". הנאשם הסביר כי ההודעות שהוצגו לו על ידי התובע הן הודעות ישנות, "עברה עלי תקופה קשה, הייתי מעשן הרבה. יכול להיות כן שזה סמים, יכול להיות שלא. אני לא יכול להגיד לך בוודאות". בהמשך, ציין הנאשם כי לסמים בחיים לא קרא בשם "לקוסט" אבל "ירק" ו"שוקו" כן יכולים להיות סמים והוא נהג לקרוא לסמים גם בשמות אלה. בהמשך, מאשר הנאשם כי מכר לע' ש' סמים וכי "עברו בינינו סמים" (עמ' 180, שורי' 31). הנאשם ציין כי לא העביר לע' ש' דברים אחרים מלבד סמים, למעט אולי אוכל, סיגריות ואלכוהול. הנאשם ציין עוד כי "אני יכול לתת לו גם בחינם אם זה חבר, אם זה חבר שהיו חברים שלא היה להם נעים לקחת ממני בחינם אז הם היו מביאים לי כסף על זה... אם הוא היה משלם לי זה היה

באותו סכום שקנית". בהמשך, ציין הנאשם כי ידע שע' ש' הוא תלמיד תיכון (עמ' 191, שור' 36).

58. כאשר התובע מציג לנאשם התכתבויות רבות אחרות שנמצאו במכשיר הטלפון של הנאשם השיב הנאשם "חקרו אותי במצ"ח על כל ההתכתבויות האפשריות שיש, ואמרתי שהעברתי סמים לחברים... אני לא זוכר את הודעות הטקסט, כן העברתי סמים לחברים" (עמ' 185, שור' 32-30). לשאלת התובע, האם מישהו אחר לקח את הטלפון של הנאשם וכתב את ההודעות האלה השיב הנאשם "בעיקרון הטלפון היה ברשותי רוב הזמן, כשאנחנו יושבים חברים הוא עובר בין חברים, אבל אני לא טוען שמישהו אחר כתב את ההודעות האלה".

59. התובע הציג בפני הנאשם כי בחקירות במצ"ח ובמשטרת ישראל מסרו ר' ק', ע' ש', ד' ח', ד' ב' וי' ש' שמכר להם סמים, וביקש מהנאשם להתייחס האם מדובר בצירוף מקרים. לכך הנאשם השיב כי "לא, זה לא צירוף מקרים. הסברתי לך את המצב. העברנו בינינו סמים, כולנו השתמשנו והעברנו בינינו סמים. אם היה לי הייתי נותן להם, אם היה להם הם היו נותנים לי. ככה זה היה בינינו" (עמ' 190, שור' 16-12).

60. הנאשם מסר כי הוא אינו זוכר לומר את המקומות המדויקים בהם העביר לחברים את הסמים. הנאשם מסר כי היה קונה את הסמים מסוחר בשם מ' פ'.

עדויות חוקרי מצ"ח שחקרו את הנאשם

גיא פרטוק

61. גיא פרטוק היה החוקר המטפל בתיק, וגבה את כלל האמרות של הנאשם יחד עם החוקר אסף אבידן, שהיה אז בחפיפה. החוקר פרטוק העיד פעמיים בבית הדין: פעם ראשונה במסגרת משפט הזוטא, ביום 09/09/2015; ופעם שנייה ביום 02/11/2015 במסגרת המשפט העיקרי.

62. במשפט הזוטא העיד החוקר פרטוק ומסר כי הנאשם הגיע ביום 20/04/2015 בצהריים לבסיס מצ"ח דן לחקירה, בעקבות מידע מודיעיני. החקירה התנהלה באווירה נינוחה ללא לחץ ובה נכחו הנאשם, החוקר אסף אבידן

והחוקר פרטוק. הנאשם בחר שלא לממש את הזכות להיוועץ בעו"ד. החוקר פרטוק מסר כי בהתחלה דיברו עם הנאשם על נושאים כלליים כדי להכיר, ובהמשך כשהוסבר לנאשם לגבי שימוש וסחר בסמים ציין הנאשם "אני לא סוחר. אני כן משתמש אבל אני לא סוחר". החוקר פרטוק הסביר כי באותו שלב החקירה התמקדה רק בעבירת השימוש ולא בעבירת הסחר. לאחר מכן נערך תשאול בעל פה במהלכו הוסבר לנאשם כי החוקרים מבינים שהנאשם אינו סוחר מדרום תל אביב שמספק למאות אנשים ושהחוקרים מבינים שהוא לא מייבא או מגדל סמים, אבל שכן יצא לו למכור סם מסוכן כמה וכמה פעמים. לאחר שיחה זאת, מסר הנאשם כי מכר סם מסוכן למספר אנשים בכ-30 הזדמנויות שונות. בנוסף לכך, מסר הנאשם כי היו עוד כמה פעמים בהם נתן סמים לחברים מבלי לבקש מהם תשלום. החוקר פרטוק הסביר כי לאחר השיחה בעל פה נמשכה גביית האמרה לגבי השאלות בנוגע לסחר ולתיווך. הנאשם מסר כי הוא קנה את הסמים מסוחר בשם מישה וכי העביר את מספר הטלפון של אותו מישה לחברים קרובים. החוקר פרטוק מסר כי בסיפת האמרה נשאל הנאשם לגבי הדחת קטינים לסמים והנאשם מסר כי מכר לשלושה או ארבעה קטינים סמים.

63. החוקר פרטוק ציין כי חקירתו הראשונה של הנאשם מיום 20/04/2015 לא צולמה, מאחר שהחובה לצלם חקירות מצ"ח בעבירות פשע נכנסה לתוקף רק לאחר מכן, אך לבקשתה של הסנגורית הצבאית שייצגה את הנאשם בדיון המעצר הראשון, מחקירתו השנייה ואילך של הנאשם תועדה החקירה באמצעות צילום. החוקר פרטוק ציין כי האווירה בחקירה הראשונה הייתה נינוחה ומתוקף תפקידו הוא מעדיף בחקירותיו לא להלחיץ את הנחקרים והוא לא מאמין שבנאדם צריך לדבר מתוך לחץ. החקירה התנהלה באווירה מאוד רגועה גם משום שאז עבר החוקר השני, אסף אבידן, חפיפה. החוקר פרטוק ציין כי במהלך החקירה נעשו הפסקות כל כמה דקות כדי לא להכביד על מהלך החקירה וניתנה לנאשם גישה חופשית לאוכל, שתייה, סיגריות ושירותים.

64. החוקר פרטוק התייחס לטענות הזוטא של הנאשם ומסר כי לא הבטיח שום דבר לנאשם ומתוקף תפקידו הוא לא מבטיח מאומה לנחקרים. עוד הוסיף, כי כל דבר שנאמר בחקירה שאין הוא בטוח כי יכול להיאמר על ידו, לא נאמר.

החוקר פרטוק השיב בשלילה לשאלה האם אמר לנאשם כי אם הנאשם יגיד מה שהחוקר רוצה לשמוע הוא ישתחרר בתום 48 שעות מן המעצר. החוקר פרטוק הוסיף כי "אני חוקר פלילי ביחידת מצ"ח. התפקיד שלי זה לא לשמוע מה שאני רוצה לשמוע, אלא מה שהנחקר רוצה להגיד" (עמ' 26, שור' 14). עוד מסר החוקר פרטוק כי כל זמן שהיה בחקירה עם הנאשם לא הוא ולא החוקר אבידן דיברו עם הנאשם לגבי מעצרו, אופן מעצרו או אורך מעצרו. עוד הוסיף כי "ניתן לשים לב לכך גם בעובדה כשהנחקר נעצר בסוף החקירה, הוא היה מופתע מכיוון שלא דיברנו על זה במהלך החקירה עצמה" (עמ' 26, שור' 20).

65. בחקירתו הנגדית של החוקר פרטוק הרחיב הלה לגבי משמעותה של "הקטנת עבירה". החוקר פרטוק הסביר כי "כשחשוד בסחר שומע את החשד נגדו, סחר בסמים, זה נשמע מאוד גדול. האינסטינקט של רוב הנחקרים הוא להיבהל. במקרה הספציפי הזה הסברנו לנאשם שאומנם העבירה המיוחסת לו היא סחר בסמים, אבל שהוא לא ברון סמים או קרטל. באותה מידה כמו שאגיד לנחקר בשימוש בסמים שאני מבין שהוא אינו משתמש בסמים קשים, אולי אף אגיד שם או שניים של סמים קשים, ושאינו משתמש בסמים קשים, אך עדיין סמים מסוכנים על פי החוק במדינת ישראל... זה כדי שנוכל להבין אחד את השני, שיבין את החשד כנגדו, כי בין סחר בסמים מסוג אחד לבין סחר בסמים מסוג שני יש הבדל גדול... הרעיון הוא להגיע לאיזה עבירה ריאלית, להסביר את החשד כנגדו. יש אנשים שמכרו פחות, אנשים שמכרו יותר. הרעיון הוא להציג עמדה ריאלית. זה כדי שהחשוד יוכל למקם את עצמו בסקאלה" (עמ' 31, שור' 23-25).

66. לשאלת הסנגור, מדוע היה צריך לעשות פעולה של "הקטנת עבירה" כלפי הנאשם הסביר החוקר פרטוק "ברגע שדיברנו איתו על סחר בסמים התגובה הראשונית שהייתה לנחקר מ' 'אני לא סוחר, אם כבר אני משתמש', ואז הבנו שכנראה מבחינתו משמעות המילה סוחר היא יותר גדולה ממה שהוא עושה. העובדה היא שלאחר שהסברנו את ההבדל מ' אמר לנו 'אני לא סוחר, כן יצא לי למכור כמה פעמים'" (עמ' 32, שור' 13-5).

67. החוקר פרטוק הסביר שפעולת "הקטנת עבירה" הינה שיטת חקירה לגיטימית "זה תהליך מסוים בחקירה שאני לא רואה איפה הוא לא הגיוני"

וכן כי לא ניתן לטעון כי בהקטנת העבירה יש משום יצירת רושם לפיו אם הנחקר יודה בעבירה המוקטנת הוא ייצא נקי. החוקר פרטוק הוסיף והסביר כי ציין בזכ"ד מהלך החקירה שנאמר לנחקר שכדאי לו לא לשקר ולספר את האמת מאחר שמניסיונו של החוקר פרטוק האינסטינקט הראשוני של נחקר זה לשקר.

68. בעדותו השנייה בבית הדין, במסגרת המשפט העיקרי, מסר החוקר פרטוק כי חקר גם את עד התביעה ר' ק' וכל תיעוד החקירה נעשה על גבי האמרה וזכ"ד מהלכי חקירה. לגבי טענתו של ר' ק' כי הודה בעבירות לגבי עצמו והפליל את הנאשם בגלל שהיה נתון ללחץ בחקירה ועל מנת לרצות את החוקר, השיב החוקר פרטוק "זה לא הגיוני. הוא אמר שמ' מכר לו סמים בכל אחת מהחקירות שלו, זה מפורט בכל האמרות והסרטונים. ניתן לראות במיוחד בסרטונים שהאווירה היא רגועה, לא הורס הקול ולא הורגש לחץ, לפחות מבחינתי" (עמ' 147, שור' 4-6).

69. בזכ"ד מהלך חקירה שערך החוקר פרטוק ביום 20/04/2015, פירט החוקר פרטוק את מהלך חקירתו של הנאשם וציין בו, בין היתר, כי כשנשאל הנחקר בתחילה בנוגע לסחר בסמים הכחיש תחילה כל קשר לסחר בסמים אך הודה בשימוש בסמים מסוכנים מסוג מריחואנה וחשיש. החוקר פרטוק ציין כי נערכה שיחה עם הנאשם על מצבו המשפחתי. לאחר מכן ציין החוקר פרטוק כי נמסר לנאשם כי גורמי החקירה יודעים כי הוא מוכר מריחואנה במנות של 100 ₪ לכל מיני אנשים וכי כדאי לו לא לשקר לחוקר וכדאי לו לספר את האמת.

70. החוקר פרטוק כתב בזכ"ד "אני ואסף ביצענו הקטנת עבירה בה הסברנו לנחקר כי אנו מודעים לכך שהוא אינו מנהל מעבדת סמים וכי אנו חושדים כי מכר לחבריו או למכריו. לאחר מכן אמר החשוד כי הוא אינו סוחר סמים וכי אכן יצא לו למכור חלק מהסמים שקנה לחברים קרובים וחלק מהסמים אף נתן ללא תרומה, הנחקר הסביר כי עשה זאת במצבים בהם לא היה צריך את הסמים, כאשר נכנס לכליאה, לריתוק או כאשר חווה עומס בעבודה... לאחר שנשאל כמה עסקאות (העברת סמים תמורת תשלום) ביצע הנחקר, השיב כי בערך 30 עסקאות במהלך שירותו הצבאי... לאחר שנשאל הנחקר כמה עסקאות ביצע מבחינת העברת סמים ללא קבלת תמורה או כסף, השיב

שהעביר/נתן לחבריו סם מסוכן מסוג מריחואנה בכ-25 הזדמנויות שונות... כשנשאל הנחקר לגבי מקור הסמים השיב כי קנה חשיש מזמן בתחנה המרכזית בתל אביב מסודנים ועתה קונה סם מסוכן מסוג היידרו מסוחר בשם מישה אשר גר בפתח תקווה, באזור מרכז העיר והוא מוכר גם לחברים של החשוד. כשנשאל הנחקר... האם העביר את מספר הטלפון של הסוחר מישה לחבריו ובכך קישר בין המוכר לקונה ענה בחיוב וכי עשה זאת כ-20 פעמים במהלך שירותו הצבאי... במהלך האמרה הודה הנחקר כי מכר סמים מסוכנים מסוג מריחואנה לחבריו ואף פירט את שמותיהם וסיפר כי אחד מהם חייל בשם רמי ק'... סיפר כי מכר לחברים אחרים וכשנשאל לגבי גילם השיב כי חלקם אחרי שירותם הצבאי וארבעה מהם מתחת לגיל 18... האווירה בכל מהלך החקירה הייתה טובה ורגועה. לא הופעל כל לחץ נפשי כלפי החשוד וניתנה לו ההזדמנות להתבטא בפנינו, ניכר לעין כי החשוד חש בנוח לשוחח עימנו שכן שיתף פרטים אישיים בנוגע לחייו".

אסף אבידן

71. החוקר אסף אבידן, שלקח חלק בתיק החקירה במסגרת חפיפה שעבר, העיד פעמיים בבית הדין: פעם אחת במסגרת משפט הזוטא, ביום 09/09/2015; ופעם שנייה במסגרת התיק העיקרי כאשר עדותו השנייה נפרשה על פני שני מועדים: ביום 19/10/2015 וביום 02/11/2015.

72. בעדותו במשפט הזוטא, מסר החוקר אבידן כי כאשר התנהלה החקירה היה חוקר עם ניסיון של ארבעה חודשים ועבר התלמדות בבסיס מצ"ח דן. החוקר אבידן סיפר כי הנאשם בחר שלא לממש את זכות ההיוועצות בעו"ד לאחר שהוסברו לו זכויותיו. נערך תשאול בע"פ ולאחר מכן נחקר הנאשם והודה כי הוא משתמש בסמים באופן קבוע על בסיס יומיומי, על מנת שהסמים יעזרו לו להירדם. לאחר מכן הוחלט לדבר עם הנאשם על נושא הסחר בסמים. החוקר אבידן ציין כי הוצג לנחקר כי הוא לא סוחר בכמויות גדולות "הקטנו את העבירה, זה מה שעושים בשימוש בסמים".

73. החוקר אבידן נשאל על ידי התובע מהי התייחסותו לטענות הנאשם כי הובטח לנאשם דבר מה בתמורה להודאתו. החוקר אבידן השיב "לא, חד משמעית לא... במהלך החקירה לא חשתי בשינוי קיצוני, פתאומי של

הודאת החשוד, או כי הובטח לו שאם ישוחרר תוך 48 שעות. לא שמעתי דבר כזה...".

74. בעדותו במשפט העיקרי, מסר החוקר אבידן כי השתתף גם בחקירתם של עדי התביעה ל' ז', ד' ש' וד' ח' בחקירתם במשטרת ישראל. החוקר אבידן ציין כי העדים האמורים נחקרו פעם נוספת במשטרת ישראל, לבקשת מצ"ח, לאחר שמצ"ח סברה כי חקירת משטרה ישראל לא הייתה מעמיקה דיה בעניינם של העדים האמורים. החוקר אבידן ציין כי ל' ז' החל להודות בחשדות נגדו לאחר שננקט כלפיו תרגיל חקירה בו נמסר לו כי ידוע לגור' החקירה שהוא והנאשם דיברו בטלפון כשהנאשם היה כלוא והשיחות מוקלטות.

75. בזכ"ד מהלך חקירה שערך החוקר אבידן לגבי חקירתו הראשונה של הנאשם במצ"ח, ביום 20/04/2015 (ת/34) כתב החוקר אבידן "פנינו אל החשוד אני ורב"ט גיא פרטוק וטענו כי היום כל אחד משתמש בסמים ושימוש באופן סדיר הוא נורמטיבי מכיוון וחצי מהעיר תל אביב מלאה בסמים די ברור כי הרבה מאוד משתמשים וטענתי כי החשוד טוראי מ' ק' הוא לא הראשון שיושב פה על שימוש וכי כל אחד כמעט משתמש, מה שגרם לחשוד להבין כי עליו לספר לנו את האמת מה שהוביל להודאה בשימוש קבוע בסם מסוג מריחואנה, תת סוג הידרו".

76. בהמשך, ציין החוקר אבידן בזכ"ד מהלך החקירה כאמור כי "אמרתי לחשוד כי יש לנו תיעוד של מספר רב של עסקאות ולפני שמגיב בנושא שיחשוב טוב כי כבר את המידע אספנו עליו ואנחנו יודעים את העסקאות שהוא מבצע. השתמשתי בתוכן הידיעה לגבי עלות המנות שמוכר, אמרתי לחשוד כי האמהות של הנערים שהוא מוכר מצאו אצל ילדם סמים ובאו לפתוח עליו, השתמשתי בעלות המכירה בשביל לחבר את הנושא אל המציאות שלו, מכיוון ואנו בתוכן הידיעה רשום כי הוא מוכר סמים לקטינים בעלות של 100 ש"ח. עוד הוספתי ואמרתי לחשוד כי הוא לא נמצא במצב כל כך גרוע ויהיו אנשים במצבים יותר גרועים ממנו, דיברנו אל הנחקר והצגתי כי הוא חייב לעזור לעצמו ולבוא ולהגיד את האמת וזו הדרך היחידה בשבילו לקדם את החקירה לצידה הטוב. נאמר הרבה פעמים לחשוד כי החשוב הוא לא העובדה הקיימת שהוא מוכר סמים אלא למה ביצע את העבירה ומה גרם לו להגיע לכך, ויותר מכל חשובה אמינותו לאורך כל החקירה".

77. לאחר מכן, בהמשך הזכ"ד פירט החוקר אבידן את תגובת הנאשם - "טוראי מ' ק' החל לומר כי ביצע מספר קטן של עסקאות ללא מטרות רווח... לאחר שהבין כי עליו לחשוף את האמת ייחס לעצמו 30 עסקאות – ביצוע של מכירה למכרים וחברים בנסיבות אזרחיות... והסביר כי לא מוכר לאנשים שמשרתים כרגע לפי שזכור לו ומוכר בעיקר לחבריו שחלקם קטינים – בני 17... לאחר מכן נזכר החשוד בשם של חייל בשם ר' ק' אשר גם לו יצא למכור הידרו, החשוד טוראי מ' ק' לאחר ניסיון לאזכר את כל העסקאות שביצע, הודה בביצוע של 30 עסקאות ו-25 תיווכים לסוחר אזרחי בשם מ', אשר מכונה מישה הקטן. החשוד טוראי מ' ק' היה רגוע במהלך כל החקירה, ישב בנוחות והרגיש בנוח לדבר איתנו גם על מצבו המשפחתי וגם על חברותיו לשעבר וגם לגבי העבירות עצמן. לא היה צריך להפעיל לחץ ולהרים את הקול, כל שהיה צריך לדבר עם החשוד באופן רגוע ולהסביר לו מה עומד מאחורי כל דבר ומה הוא הנימוק הרציונאלי של בקשתנו".

יתר העדים

ד' ב'

78. מסר בעדותו בבית הדין כי הוא בן 18, נולד ב-5/3/97, השתמש במריחואנה כמה פעמים והשיג אותה מל' ז'. מאחר שבאמרתו במצ"ח מסר כי קנה סמים מהנאשם ובעדותו בבית הדין חזר בו מכך, הוכרז כעד עויין. יצוין, כי במהלך עדותו של העד בבית הדין הוא השתהה בתשובותיו, ביקש מספר פעמים לשתות מים, על אף שעדותו לא הייתה ארוכה. העד הסביר כי מסר בחקירה שקנה מהנאשם סמים פעם אחד בשל חץ שהפעיל עליו החוקר, בנימין באקבאני, אשר לדברי העד אמר לו שאורך החקירה תלוי בו, ואם הוא רוצה לצאת אז שיעיד נגד הנאשם. העד מסר כי זו הייתה החקירה הראשונה שלו ולכן היה לחוץ וגם רצה להספיק לחזור לבית הספר לצורך חזרה לקראת מבחן בתנ"ך. לשאלת התובע, לא ידע העד להסביר מדוע מסר את השם של ל' ז' בחקירה, למרות שציין כי הוא היה חבר ילדות שלו, וד' ב' מסר כי לא נשאל על ל' ז' אלא על מ' ק'.

79. אמרתו של ד' ב' הוגשה לבית הדין (ת/8) בכפוף לעדותו של השוטר שגבה אותה, בנימין באקבאני. האמרה נגבתה ביום 5/5/2015 ובה העד מסר כי הוא הבין על מה הוא נחקר, אין לו צורך בעורך דין והוא הודה כי השתמש בסמים ("ירוק") מספר פעמים בחודשים האחרונים. העד מסר בחקירתו כי "קניתי פעמיים מל' ז', חבר ילדות. ופעם אחת ממ' ק'. כי ל' ז' לא יכל". העד פירט בחקירתו במשטרת ישראל כי הוא מכיר את ל' ז' מתקופת בית הספר היסודי והם נשארו חברים. העד סיפר כי פגש בל' ז' שאמר לו שהוא יכול לארגן לו מריחואנה והעד החליט לעשן מריחואנה מתוך סקרנות כי הוא לא שותה אלכוהול וחיפש "משהו לתפוס ראש". ד' ב' סיפר בפירוט היכן נפגש עם ל' ז' ושקנה ממנו גרם אחד ואחרי שבועיים התקשר אליו וביקש שוב "אם יש לו ירוק", והם קבעו מתחת לבית של ד' ב', ל' ז' הגיע עם אופניים חשמליים. שבוע לאחר מכן רצה ד' ב' לקנות שוב, טלפן לל' ז' ולי' ז' אמר לד' ב' שהוא עובד ושידבר עם מ' ק'. ד' ב' סיפר כי קיבל את הטלפון של מ' ק' ל' ז', התקשר למ' ק' וקבע איתו ברחוב רוטשילד ליד האקספרסו בר וכך פגש את מ' ק' וקנה ממנו גרם אחד.

בנימין באקבאני

80. השוטר העיד כי הוא שלוש עשרה שנים חוקר מתוכן חמש שנים חוקר נוער ודחה את טענתו של ד' ב' שהיו דברים נוספים בחקירתו שלא מופיעים על גבי האמרה. השוטר ציין כי הוא לא זוכר את מהלך החקירה מאחר שחקר מאז הרבה חקירות בהרבה פרשיות סמים, אך הוא יכול להגיד שברגע שהוא רושם את הדברים, אלה הדברים שנאמרים לו, ואם היו עוד דברים אז הם היו מקבלים ביטוי באמרה או במזכר. השוטר זכר לומר בעדותו כי מדובר בחקירה במסגרת פרשיית סחר בסמים שבה נחקר ל' ז'. השוטר דחה את טענת העד ד' ב' לפיה הכחיש בתחילת החקירה כל קשר לנאשם מ', והשוטר ציין כי אם הדבר לא קיבל ביטוי במזכר או בגוף האמרה זה לא היה. בסייפת עדותו הוסיף השוטר "הם חברים, זה טבעי, מה הוא יגיד?".

י.ש

81. מסר בעדותו בבית הדין כי הוא בן 18, תאריך הלידה שלו הוא 16/07/1997, גר בפתח תקווה. י' ש' מסר בבית הדין כי עישן בעבר סמים, לא זוכר כמה פעמים, השיג את הסמים בכל מיני מקומות ומאנשים שהוא לא מכיר. י' ש' מסר כי הוא מכיר את הנאשם מפתח תקווה, דרך חברים. העד מסר כי סיפר בחקירתו במשטרה כי קנה מהנאשם חשיש בהזדמנות אחת במחיר של מאה ₪, אבל זה לא קרה באמת. העד הסביר כי "החקירה באה בזמן לא טוב, כי סבא שלי נפטר יום לפני. זאת הייתה החקירה השנייה שלי, בפעם הראשונה חקרו אותי כאילו רצחתי מישהו, אמרו לי סתם דברים שהתארגנתי עם ילדים שאיתי בשכבה ולא ידעתי בכלל שיש להם קשר, או לא היה להם קשר לפי מה שהבנתי, אז לא ידעתי מה להגיד. הייתי בלחץ בחקירה הראשונה... אז אמרתי את מה שאמרתי על מ'. כלומר שקניתי ממנו סמים וזה לא קרה. לא קניתי ממנו סמים".

82. י' ש' הוכרז כעד עוין לבקשת התביעה ובהסכמת ההגנה, משעדותו בבית הדין סתרה את אמרתו במשטרה. י' ש' מסר בעדותו בבית הדין כי השוטרים שאלו אותו אם קנה סמים מ' ק' והוא ענה להם שכן. העד הכחיש כי אמר לשוטרים שהוא רוצה לומר להם את הדברים מיוזמתו. י' ש' מסר בעדותו כי בחקירה הראשונה האשימו אותו במלא עבירות כמו מכירה, ייצוא, ייבוא ושימוש עצמי, דבר שלא קרה בכלל. מאחר שהוא חשש לעתידו ורצה שיעזבו אותו בשקט וביקש לסיים עם ולהמשיך הלאה. העד מסר כי הגיע לחקירה עם אבא שלו אבל אבא שלו היה בחוץ. העד אישר כי החוקר הציע לו שבמהלך החקירה אביו יהיה נוכח בחדר אבל י' ש' סירב לכך. העד מסר עוד כי סיפר גם שקנה מלב סמים וזה קרה באמת. העד מסר כי הסיפור שקנה מהנאשם סמים הוא המצאה. כאשר שאל אותו התובע "ואם היו שואלים אותך על עוד אנשים, ד' ב' למשל, אם קנית סמים?" השיב הנאשם "הוא חבר שלי. לא הייתי אומר עליו שום דבר".

83. מאמרתו של י' ש' שנגבתה במשטרת ישראל (ת/9) על ידי השוטר יניב רם, עלה כי הוא נחקר בתחנת המשטרה בפתח תקווה באישור קצין נוער, כאשר נמסר לו כי הוא יכול להיוועץ עם אחד מהוריו ואביו של העד המתין מחוץ למשרד כאשר י' ש' ביקש להיות לבד בחקירה מאחר שנוכחות אביו הפריעה לו. באמרה נרשם כי י.ש הבין בגין מה הוא נחקר ומה הן זכויותיו. נרשם כי

י' ש' מסר "אני רוצה לספר מה היה לא רוצה לדבר עם אף אחד". לשאלת החוקר מתי קנה ממ' סמים השיב י' ש' "לפני שנה". י' ש' מסר עוד כי "הוא נתן לי חשיש ואני שילמתי לו מאה ₪ ... ברחוב רוטשילד בפ"ת...קיבלתי את מספר הטלפון שלו מחברים כי סיפרו שהוא מוכר סמים, הייתה לי הכרות איתו כבר מהשכונה ואז קבעתי איתו ברחוב רוטשילד לקנייה של הסם".

יניברס

84. השוטר שחקר במשטרת ישראל את י' ש' העיד בבית הדין ומסר כי הוא לא זוכר ספציפית את החקירה כי חקר מאז מאות, אבל הוא זוכר שהייתה פרשייה במסגרתה חקר כמה נחקרים. השוטר ציין כי הוא מתעד את מהלך החקירה בגוף החקירה ודחה את טענתו של י' ש' לפיה במהלך החקירה קרו דברים שלא תועדו על גבי האמרה. השוטר מסר עוד כי הוא לא מכוון אף נחקר, אלא שואל שאלות ומה שעונים לו הוא כותב "אין לי אינטרס לכוון אף אחד, אני פועל על פי חוק במטרת להגיע לחקר האמת".

ע' ש'

85. עדותו של עד זה נערכה בדלתיים סגורות מאחר שמדובר בקטין. בדיון נכחו אביו של העד וכן רכזת הטיפול ממרכז "מלכישוע", שם שוהה העד מזה כשנה. העד מסר כי הוא נולד ב-15/08/1998, והוא נמצא במרכז "מלכישוע" לגמילה מסמים ואלכוהול. העד נשאל מהיכן הוא מכיר את הנאשם והשיב כי הוא "שכן... גר רחוב לידי. חבר, פשוט". כאשר נשאל העד מה הוא יודע על הקשר של הנאשם לסמים השיב שהוא מעדיף לא לענות ושאלו לו מה להגיד. העד ציין כי הוא לא זוכר שנחקר, ובאותה תקופה היה משתמש ובחקירה השנייה היה על כדורים פסיכיאטריים בשל חרדות. העד מסר כי במקרים של לחץ הוא לא זוכר ולא מתפקד. כאשר נשאל העד על ידי התובע מה הוא יכול לספר על הקשר של הנאשם לעולם הסמים ביקש העד לציין כי הוא אמר בחקירה שהוא מכר סמים והוא לא מבין איך זה קשור לנאשם. כשנשאל העד מאיפה השיג את החומר, השיב העד "אני מעדיף לא לענות על השאלה הזאת... מסיבות אישיות שלי". כאשר התובע הפנה את העד לאמרתו

במשטרה ושאל את העד האם הוא מסרב לומר מהיכן השיג את הסמים בגלל שהוא מפחד או בגלל טעמים אישיים והעד השיב "גם וגם".

86. העד נשאל להסביר ממה הוא חושש ואז שאל "אני חייב?... אני בכלל לא רציתי לבוא לפה. אני עייף מזה, אני לא יושן בגלל הדברים האלה בלילה, ואז אני צריך לחזור לפה... אני לא מאמין שזה משהו שאני צריך לעשות בגילי. בסך הכל בן 17, אני לא חושב שאני צריך להתעסק עם זה. אם הכל היה בנוי עליי הייתי מבין למה קראתם לי". העד נשאל למה התכוון כשאמר שהוא לא צריך להתעסק בניקיון של מישהו אחר והשיב "בכללי של אנשים, שלו (מצביע על הנאשם)".

87. לאחר שבית הדין עיין באמרותיו של ע' ש' במשטרה, שנגבו על ידי השוטרים עופר דויד ודן רשף, נמצא כי עדותו בבית הדין סותרת את הדברים שמסר בחקירה וע' ש' הוכרז כעד עוין. ע' ש' אישר כי מסר בחקירתו כי מכר סמים לא' ז', ד' א' וד' ק'. כשנשאל ע' ש' מאיפה השיג את החומר השיב "מסוחר... האמת אני זוכר רק שם פרטי, אני מעדיף לא להגיד". התובע שאל אם הסיבה לכך היא שהסוחר נמצא באולם והעד חייד ומסר "אני מעדיף לא לענות". העד אישר כי גם בחקירה הראשונה כשנשאל מאיפה הוא השיג את הסמים סירב לענות כי פחד. העד אישר כי בחקירתו השנייה מסר כי פחד לספר על הכרותו עם הנאשם וציין כי אין לו בעיה לשתף פעולה אבל הוא מפחד מהנאשם. כששאל התובע את העד "אתה מפחד ממ'?" השיב העד "יש מקום, כן". כששאל התובע את העד האם זה נכון שהוא רכש ממ' סמים השיב העד "מעדיף לא לענות על השאלה הזאת".

88. כאשר המשיך התובע לעמת את ע' ש' עם פרטים שמסר בחקירתו במשטרה מסר ע' ש' "אני רוצה להגיד שמתעסקים פה בתפל. כל זה תפל בעיניי. בעיניי, אנו מתעסקים בזה, לא עדיף להציל חיים של בנאדם מאשר להכניס אותו לכלא?" (עמ' 70, שור' 32-30).

89. התובע הציג לע' ש' הודעות שנשלחו ממכשיר הטלפון הנייד של העד והעד מסר כי לא היה מישהו נוסף שהשתמש במכשיר הטלפון שלו. כאשר הציג התובע לע' ש' תכתובות שנשלחו בין העד לנאשם הגיב העד כך "שמע, אני

מבין לאן זה הולך. זה משגע אותי שמתנהגים אלי כמו לאיזה מטומטם. בגלל שלא אישרתי את זה במשטרה הוא יוציא את זה פה, כי זה רלוונטי כעדות שמיעה. אני לא מבין למה זה רלוונטי".

90. כאשר שאל התובע את ע' ש' האם מילים כמו "חשיש", "ירק", יכולים להיות סמים כמו חשיש, גראס או קנאביס השיב העד "יכול להיות". בהמשך, שאל התובע את העד "אתה רכשת מהנאשם מוצרים? לקוסט? חשיש? ירק? שוקו?" וע' ש' השיב "כל מה שמוזכר שם, כן".

91. בחקירתו הנגדית, השיב ע' ש' לשאלת הסנגור, כי מ' לא איים עליו וכי הם היו חברים. עוד הוסיף ע' ש' כי "זה לא שאני פוחד ממנו ספציפית, זה פחד בכללי שיש לי, מאנשים מהעבר, זה שאני צריך לעמוד כאן עכשיו מולו ולתת עדות על דברים שקרו פעם" (עמ' 73, שור' 24-25).

92.

בהמשך עדותו, השיב ע' ש' בחיוב לשאלת הסנגור האם בשכונה היה מקובל להשתמש בגראס והוסיף כי היו חברים שהשתמשו ואישר כי בשכונה גם היו מוכרים אחד לשני. הסנגור שאל את ע' ש' "אז למעשה בחיי היום יום הוא לא היה שונה מאחרים". וע' ש' השיב "אמרתי שכן, זה היה כמו כולם" (עמ' 74, שור' 16-18).

93. הסנגור שאל את ע' ש' האם הוא מכר סמים לקטינים והעד אישר זאת. העד גם אישר כי התחיל להשתמש בסמים לפני שהכיר את הנאשם והתחיל לעשן סמים בגלל אדם בשם א'. ע' ש' מסר בעדותו כי הכיר את הנאשם בשם מישה, ולא בשם מ' ק', ולכן בהתחלה כששאלו אותו בחקירה על מ' ק' לא הבין מה החוקרים רוצים.

94. אמרותיו של ע' ש' שנגבו במשטרת ישראל התקבלו כראיה (ת/37, ת/38). באמרתו הראשונה מיום 01/12/2014, שנגבתה על ידי השוטר עופר דוד מסר ע' ש' כי הוא מבין במה הוא חשוד והוא לא מעוניין להיוועץ בעו"ד. ע' ש' אישר בחקירה כי החומר שנתפס בתיק שלו הוא מריחואנה, שהוא שם אותו

שם כדי שהוריו לא יראו את זה. ע' ש' אישר כי הוא משתמש במריחואנה בהרבה הזדמנויות, מתחת לביתו ואישר אף כי מכר סמים, לילדים מבית הספר שלו, ביניהם א' ז', במחיר של חצי גרם ב-50 ₪ וגרם ב-100 ₪. ע' ש' מסר כי מכר סמים גם לד' א' מבית ספרו. הנאשם הכחיש כי מכר סמים ל' ש', אך אישר כי מכר סמים לילד מהבית ספר בשם ד' ק'. ע' ש' מסר בחקירה כי אלה היו האנשים העיקריים להם מכר סמים והיו כאלה שמכר להם באופן מזדמן, באופן חד פעמי אבל הם לא היו קבועים. ע' ש' הכחיש בחקירה כי מכר סמים לילד בשם ב' א'. לשאלה מאיפה השיג את הסמים שמכר השיב "אני לא רוצה לענות על השאלה הזאת". וכאשר נשאל האם הוא מפחד השיב "כן". בסוף חקירה זו ביקש ע' ש' "אני רק רוצה שאף אחד לא ידע מה אמרתי".

95. באמרתו השנייה של ע' ש' במשטרה, שנגבתה ביום 10/05/2015, על ידי השוטר דן רשף, מסר ע' ש' כי הוא מבין על מה הוא נחקר, הוא לא מעוניין להיוועץ בעו"ד והוא לא מעוניין שמי מהוריו יהיה נוכח בחקירה. ע' ש' מסר בחקירתו זו כי הוא נמצא במוסד מלכישוע זה חמישה חודשים ושבע וכשנשאל האם הוא מכיר את מ' ק' השיב "כנראה שכן... אני מפחד לדבר על זה. זה לא שאני לא רוצה לשתף פעולה אני פשוט מפחד ממנו". בהמשך נשאל ע' ש' האם מ' ק' סיפק לו סמים והשיב "אמרתי לך כבר אני פוחד לדבר". בהמשך נשאל ע' ש' בכמה כסף מכר לו מ' ק' את הסמים ומה הכמות שקיבל וע' ש' השיב "מאה ₪ של חשיש או מריחואנה". כשנשאל אילו סוגי סמים מ' מכר לו השיב "רק חשיש וגראס". לאחר מכן נשאל האם מ' מכר לו סמים והוא מכר אותם השיב ע' ש' "כן, אני קניתי ממ' ואח"כ מכרתי אותם בבית הספר. אבל אני לא רוצה להיות בקשר עם מ' אני חושש ממנו מה שעשיתי הודעתי. ואני לא רוצה שהשם שלי יופיע בחקירה נגדו". ע' ש' נשאל איפה מ' מכר לו את הסמים והשיב כי זה היה מתחת לבית שלו. כשנשאל כמה כסף העביר למ' מכל מכירה שביצע השיב ע' ש' "כן, כמה שהייתי צריך, זה מסובך כל פעם סכום זה לפי מה שהוא הביא לי". ע' ש' מסר כי תיאם את העסקאות עם מ' בטלפון שלו. בסיפת חקירתו זו מסר ע' ש' "אני לא רוצה קשר עם מ' ואני לא רוצה שהשם שלי יעלה בפניו, אני פוחד ממנו ואני כבר לא בעולם הזה. ואני לא קשור לסמים". לאחר מכן, הוצג בפני ע' ש' פלט שיחות שהוצא ממכשיר הטלפון של הנאשם ובו הודעות

שע' ש' ומ' החליפו ביניהם, וע' ש' אישר כי הוא מזהה את ההודעות וכי זה היה מספר הטלפון שלו.

השוטר עופר דוד

96. העיד כי חקר את ע' ש' ותיעד את הדברים בכתב. השוטר לא זכר האם החקירה תועדה בתיעוד קולי או חזותי אך לדעתו החקירה תועדה. התביעה ציינה כי למיטב ידיעתה אין תיעוד של החקירה, אך הסכימה להפסקת חקירתו של עד זה, בכפוף להחזרתו לעדות במידה ויתגלה כי קיים תיעוד חזותי או קולי לחקירתו של ע' ש', וככל שההגנה תבקש להעלות שאלות לשוטר בעניין זה.

השוטר דן רשף

97. העיד כי חקר את העד ע' ש' לבקשת מצ"ח, מאחר שע' ש' שהה במוסד מלכישוע שנמצא באחריות תחנת משטרת ישראל בבית שאן. השוטר מסר כי מצ"ח שלחו לו שאלות לשאול את ע' ש'. השוטר ציין כי במהלך החקירה התרשם כי ע' ש' היה מפוחד, לא כל כך שיתף פעולה וציין כמה פעמים שהוא מפוחד. השוטר ציין כי אם היה עולה דבר מה חשוב בחקירה הוא היה רושם על כך מזכר. בעניין זה רשם השוטר מזכר בו הוא ציין, כי ע' ש' נראה לו מפוחד וכי ע' ש' טען, כי הוא פוחד לשתף פעולה מכיוון שהוא חושש לחייו (ת/58).

ר' ק'

98. העד הצביע על הנאשם ומסר כי הם מכירים מכיתה י' והיו חברים. ר' מסר כי הועמד לדין בבית דין צבאי והורשע בעבירות של שימוש, החזקה, ותיווך בסם מסוכן. כאשר הציג התובע בפני העד את פרוטוקול הכרעת הדין בעניינו ציין העד כי הוא לא בדיוק הודה בדברים אלא רק אמר לכאורה שזה מה שקרה. העד מסר כי הוא מודה בכל האישומים שלו אבל לפני המשפט רצה לחזור בו מכל התיווכים שמעולם לא קרו והסיבה היחידה שהודה בעבר זה "נטו בגלל שלא יכולתי לשאת את המחשבה שאני יושב בכלא ואני לא יודע כמה אשב". (עמ' 81 שור' 15-13). ר' ק' ביקש להוסיף "שכל מה שאמרתי שכתוב אצלנו בדף היה לפני כחצי שנה וכל הדברים שנאמרו, כל ההודאות

הכוזבות בנוגע למ' ק' ולגבי התיווכים נאמרו תחת לחץ של החקירה וברצון עז לסיים את החקירה כמה שיותר מהר".

99. התובע הציג לי ק' את ארבע אמרותיו במצ"ח ואת ציר השימושים שערך ושאל את העד מדוע כשנחקר במצ"ח לא חזר בו מהפללתו של הנאשם באף חקירה. לכך השיב ר' "במהלך כל החקירות הופעלו עלי לחצים מצד החוקר ועצם זה שאני מאובחן אצל הקב"ן בהתרגשות יתר מה שנקרא, מה שאומר שאני נכנס למצבי לחץ מאוד בקלות ובמצבי לחץ אני מדבר שטויות".

100. ר' ק' אישר כי התחיל להודות בחקירה לאחד שהתייעץ עם סנגור. העד אמר שכפי שמסר שקנה מהנאשם ב-15 הזדמנויות כך יכול היה גם לומר שהוא זה שפוצץ את מגדלי התאומים או עשה את פיגוע התופת ב-2002. כאשר התובע עימת את ר' עם דברים שמסר בחקירתו במצ"ח, מסר ר' כי אמר זאת במצ"ח אבל במציאות הדברים לא קרו וזאת מתוך רצון לסיים את החקירה "ישבתי בחדר החקירה בערך 11-12 שעות, כולי מטפס על הקירות אמרתי על הכל כן, רק תוציאו אותי מפה".

101. בהמשך עדותו מסר ר' ק' "אני הולך לחלק את מה שאני עכשיו מעיד עליו לשניים: אחד, מה שאני מודה בו, מודה אם עשיתי אותו 7-8 פעמים שימוש בסם מסוכן מסוג מריחואנה וחשיש. שניים, מה אני מכחיש ומה שמעולם לא קרה, כל מה שנאמר מתוך לחץ ולסיים את החקירה: כל התיווכים בין מ', ד', ל' וכ' כל מי שאמרתי, אני כבר לא זוכר, אני מכחיש כל קשר שלי ושל מ' לעולם העישון. מ' מעולם לא מכר לי סמים... אני רוצה להגיד למ' (פונה אל הנאשם) שאני מתחרט מכל הלב על כל מה שאמרתי במהלך כל החקירה, סתם אמרתי עליך דברים, אני לא מצדיק שעשיתי זאת תחת לחץ. אני מתחרט על כך". (עמ' 84, שור' 11-20).

102. התובע ביקש מ' ק' להתייחס לכך שבהמשך חקירתו הוא חזר בו מכמות השימושים בהם הודה מתחילת החקירה, ואף חזר בו מכך שידע שד' קטין, אך לא חזר בו מכך שקנה מ'. ר' ציין, כי באותו זמן חזר בו מכך שידע שד' ק' כדי לא לסבך את עצמו עוד יותר ולמרות שהיה לחוץ עדיין השיב בתודעה מסוימת והיה מודע למה שאמר "לא הכל היה מסך שחור". בהמשך ציין, כי

יכול להיות שכבר בחקירתו הרביעית אמר פרטים מדויקים יותר. התובע שאל אותו מדוע לא הפליל את ל' ז' אם היה לחוץ ורצה לסיים את החקירה והפליל רק את מ' ולכך השיב ר' "אין לי מושג, אני לא יודע מה להגיד".

103. באמרתו הראשונה במצ"ח (ת/40) מיום 28/04/2015 הכחיש תחילה ר' ק' כי הוא מכיר אנשים שסוחרים במריחואנה, לא מכיר אנשים שמתמשים בסמים. ר' אישר כי הוא מכיר את מ' ק', שהיה איתו בשכבה והם מסתובבים לפעמים יחד. ר' מסר כי לא ידוע לו שהנאשם משתמש בסמים או שהוא סוחר בסמים או מתווך בסמים. ר' הכחיש כי הוא השתמש בסמים במהלך שירותו הצבאי. ר' סירב למסור דגימת שתן ללא מתן הסבר לסירובו ובהמשך לאחר שהוסבר לו כי יוצא נגדו צו קש"ב, מסר כי הוא מוכן למסור דגימת שתן. בהמשך, משהוצגה לר' אמרתו של הנאשם בה הוא מציין כי מכר לר' סמים ביקש ר' להיוועץ בעו"ד ושמר על זכות השתיקה. לאחר שנועץ בעו"ד, הודה ר' בשימוש בסמים מסוכנים במהלך שירותו הצבאי בנסיבות אזרחיות, במריחואנה וחשיש. ר' ציין, כי השתמש בסם מסוכן מסוג מריחואנה בסביבות 20 פעמים וקנה את המריחואנה מ' ק' ב-15 הזדמנויות במחיר של מאה שקל לגרם אחד, בפארקים ציבוריים בפתח תקווה, בשעות הערב ולפעמים אחר הצהריים. בהמשך מסר ר' כי קיבל שלוש או ארבע פעמים סם מסוכן מסוג מריחואנה מד' ח'. בהמשך ציין, כי קנה מהנאשם סם מסוכן מסוג חשיש בשלוש או ארבע פעמים. ר' ק' מסר כי הנאשם מוכר סמים מסוכנים גם לד' ח', ל' ז' וד' ק'. זאת, משום שהוא ראה את הנאשם מוכר להם, ר' ציין כי ד' ק' ול' ז' הם קטינים בני 17. ר' ציין כי קיבל סם מסוכן מסוג חשיש גם מד' ול' ז', כאשר מל' ז' קיבל פעם או פעמיים ומד' גם פעם או פעמיים.

104. בהמשך אמרתו הראשונה, מסר ר' ק' כי העביר סמים בעצמו לד' ק', ל' ז', ד' ח' ונ' שהוא מכר שר' לא יודע את שם משפחתו. ר' הסביר כי הוא היה נפגש עם אותם האנשים שהוא ציין, הם הביאו לו כסף ואז בא ר' למישהו, הביא לו את הכסף, ומישהו נתן לו את הסם, ור' העביר לאנשים שציין את הסם. ר' ציין, כי העביר סמים בין הנאשם לבין אותם אנשים שציין, פעם אחת לכל אחד מהם. בהמשך, אישר ר' ק' כי תכתובת ההודעות שהוצגה בפניו מדברת על סמים.

105. הוצגה בפני ר' ק' אמרתו של הנאשם מיום 20/04/2015 בה מסר הנאשם כי העביר סמים מסוכנים לל' ז', ד' ח', ד' ק', ע' ב', ד' ב', י' ש' ור' ק', כל פעם בערך עד גרם ב-100 ש, ור' ק' מסר בתגובה לכך, כי הנאשם לא משקר בעניין זה. בהמשך, הוצגה בפני ר' ק' אמרתו של הנאשם מיום 20/04/2015, בה הוא מוסר שוב כי העביר סמים לר' ק' וכי ר' ק' משתמש בסמים, ור' הגיב לכך כי הנאשם לא משקר. בסיפת אמרתו זו, ציין ר' כי הוא אכזב את משפחתו, את חברתו והוא מתחרט.

106. באמרתו השנייה של ר' ק' (ת/41), מיום 30/04/2015, ויתר ר' על זכותו להיוועץ בעו"ד וציין כי הוא יכול לענות על השאלות בעצמו. ר' מסר כי הוא תיווך בסם מסוכן בחמש הזדמנויות בין מישה לדי', מישה לד' ח', מישה לל' ז', מישה לניק, ומל' ז' למישה. כנשאל לשמותיהם המלאים של אותם אנשים, ציין שמישה זה מ' ק' ול' ז' זה ל' ז', ד' ח', ד' ק' וני' שהוא מכר בלבד. ר' מסר, כי העביר סמים בין הנאשם לל' ז' לפני יותר מחצי שנה, ובין הנאשם לני' לפני שמונה חודשים, ובין הנאשם לד' ח' לפני יותר מחצי שנה, ובי הנאשם לד' ק' לפני חצי שנה, ובין ל' ז' לנאשם לפני כשבועיים. בסיפת אמרתו השנייה של ר' הוא ציין, כי הוא עשה את הטעות הכי גדולה של חייו, אכזב את כל משפחתו, את חברתו, את אביו שגר בחו"ל והיה צריך לבקר אותו תוך פחות מחודש. עוד הוסיף ר', כי בארבעים שעות שהוא בכלא, הוא חשב הרבה על מה שעשה והוא מתחרט על כל דבר שעשה לא נכון, שסטה מדרך הישר, והוא רוצה לחזור לשרת את המדינה במהירות האפשרית ולחזור לתלם. ר' ציין, כי הוא לא בן אדם רע, יש לו משפחה, חברים וחברה שהוא מאוד אוהב ומאוד אכפת לו מהם, והוא רוצה להוכיח להם שהוא בן אדם טוב והוא מבקש מהתובע להתחשב בבקשה שלו ובמה שהוא אומר כי הוא לא בן אדם רע והוא מתחרט על הכל.

107. באמרתו השלישית של ר' ק' (ת/42) מיום 03/05/2015 חזר ר' ומסר, כי תיווך בסמים מסוכנים בין הנאשם ל' ק', ל' ז', וניק. בעניין השימושים העצמאים מסר ר', כי עשה חישוב מחדש בכלא ומצא כי השתמש בערך 10 פעמים. עוד ציין, כי השתמש בפארקים ציבורים בפתח תקווה יחד עם הנאשם, מ' ק', ד' ק', ל' ז' וד' ח'. ר' מסר, כי מתוך האנשים להם תיווך בסם מסוכן רק ל' ז' הוא קטין, ולמרות שמסר באמרתו הראשונה כי גם ד' ק' הוא קטין כעת, ציין שאמר שרק

נראה לו והוא לא היה בטוח. ר' מסר כי השתמש בסמים יחד עם ל' ז' פעם אחת כשתיווך בין הנאשם לבין ל' ז'.

108. בסיפת אמרתו זו ביקש ר' ק' לציין כי "במשך שהותי בכלא הסופ"ש היה לי המון זמן לחשוב על למה עישנתי מריחואנה. חשבתי על עצמי ועלה לי שהעישון גורם לי לתחושת ביטחון לגמגום שלי שמטריד ביום יום ואין זמן שאני לא חושב לעצמי איך להגות את המשפט נכון, איך לומר את המשפט בלי שאף אחד ישים לב ואיך לומר את המשפט ולדבר מול כולם בלי שיצחקו וכל המחשבות האלה רק גורמות לי לשתוק והגמגום רק מחמיר והמריחואנה רק גורמת לי לשכוח מכל הפרעה הזאת, ונותנת לי לדבר יותר חלק ועוד משהו שחשבתי לעצמי, שבזמן כל השירות הצבאי שהייתי מעשן היה לי בזה תלות, הביטחון שלי ובשביל להמשיך בחיים ולהיות בן אדם שאני רוצה כמו שהמשפחה כמו שהחברה רוצה שתהיה צריך להמשיך הלאה ולהוריד את התלות הזאת מעצמי ולהיות בחיים מישהו שאני רוצה להיות כדי שאני בעצמי ישלוט על החיים שלי ואמשיך הלאה".

109. באמרתו הרביעית של ר' ק' (ת/43) מיום 12/05/2015 הכחיש ר' כי קיבל סמים מל' ז' וציין "אני כל הזמן הייתי מתארגן רק ממשישה, לשאלתך זה מ' ק', בחיים לא קניתי מל' ז' סמים".

110. באמרתו החמישית של ר' ק' (ת/44) מיום 12/05/2015 נשאל מתי התחיל לקנות מהנאשם את הסמים והשיב שלפני בערך שנה וחודשיים או שלושה. עוד מסר, כי היה קונה מהנאשם סם מסוכן כל חודש – חודשיים, כי לרוב היה עושה 28 ימים בבסיס, וכשהיה מגיע הביתה היו פעמים שלא היה קונה ולא היה מעשן. ר' ציין, כי קנה מהנאשם מריחואנה ב-7-8 הזדמנויות וחשיש בהזדמנות אחת או שתי הזדמנויות. עוד ציין ר', כי היה קונה מהנאשם בכל פעם 0.6 גרם או 0.7 גרם מריחואנה ומחשיש היה קונה חתיכה קטנה. זה היה מספיק לגיוינט אחד. ר' שב והכחיש כי קנה מל' ז' סמים אי פעם ואף כי לא תיווך בין ל' ז' לבין חברים אחרים.

111. לבית הדין הוגש ציר שימושים שנערך על ידי ר' ק' בחקירתו מיום 28/04/2015 (ת/45), בו נרשם בין היתר כי את כלל הסמים שהחזיק ר' ק' קנה מ' ק' בלבד.

112. לבית הדין הוגשו כתב האישום המתוקן ומסמך הפרטים הנוספים בהם הודה ר' ק' במסגרת הסדר טיעון בתיק מטכ"ל (מחוזי) 360/15 (ת/47). בכתב האישום המתוקן בו הורשע ר' ק' על פי הודאתו, יוחסו שני פרטי אישום, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית בשש הזדמנויות: באוגוסט 2014 עת קיבל ר' 100 ש' מניק והעביר אותם לנאשם תמורת קנאביס אותו העביר לניק; במועד אחר העביר ר' 100 ש' מד' ח' לנאשם תמורת קנאביס שהעביר לד' ח'; במועד אחר קיבל ר' 100 ש' מל' ז', העבירם לנאשם תמורת קנאביס שהעביר לל' ז'; במועד אחר קיבל ר' 100 ש' מ' ש' אותו כינה ד' ק', העביר את הכסף לנאשם ובתמורה קיבל קנאביס אותו העביר לד' ש'. במועד אחר קיבל ר' 100 ש' מהנאשם, העביר את הכסף לל' ז' ותמורתו קיבל מל' ז' קנאביס במשקל 1 גרם, שהעביר לנאשם; במועד אחר מסר ר' לאזרח, שפרטיו אינם ידועים, את מספר הטלפון של ל' ז', על מנת שירכוש ממנו סמים ובהמשך התקשר האזרח לל' ז'. כמו כן, יוחס לנאשם פרט אישום של שימוש בסם מסוכן ב-10 הזדמנויות שונות בנסיבות אזרחיות, בחלקן יחד עם אזרחים.

113. לבית הדין הוגש זכ"ד מהלך חקירה שערכה שרה פומפר (ת/53) וההגנה ויתרה על חקירתה. בזכ"ד זה צוין כי בתחילת החקירה הכחיש הנחקר את כלל החשדות והיה נראה מאוד לחוץ, בכל פעם שנשאל על אודות העבירה ניסה להסיט את הנושא. עוד ציינה שרה פומפר בזכ"ד כי כאשר הוצגה בפני ר' ק' חקירתו של מ' ק' בה הפליל את ק', ביקש ר' ק' לשמור על זכות השתיקה עד שיתיעץ עם סנגור. כמו כן, צוין כי דגימת השתן שניטלה מ' ק' נמצאה חיובית לסם מסוג קנאביס. בהמשך החליף את החוקרת החוקר גיא פרטוק.

114. בזכ"ד מהלך חקירה שערך גיא פרטוק לגבי חקירתו של ר' ק' (ת/54) צוין כי בהתחלה הודה ר' ק', כי השתמש פעם אחת יחידה, ולאחר שטען החוקר פרטוק בפניו שלא ישקר וידבר על הכל, צוין כי הנחקר סיפר כי השתמש כ-20 פעמים בסמים מסוכנים ולאחר מכן אף הודה בתיווך בסמים מסוכנים בין חבריו שחלקם קטינים או מלש"בים. צוין בזכ"ד, כי על הנחקר לא הופעל כל לחץ נפשי והחקירה התנהלה באווירה רגועה ובשיחה הדדית. בהמשך צוין כי לאחר שהודה הנחקר נראה כי הוא נמצא תחת לחץ ומאוכזב מעצמו ולכן הרגיע אותו החוקר פרטוק ונמנע מלדבר איתו על נושא החקירה במשך זמן רב. עוד צוין בזכ"ד, כי הנחקר הפליל את מ' ק' בשימוש, החזקה וסחר בסמים מסוכנים וכן הפליל את ל' ז' באותן עבירות כשציין גם שלב הוא קטין.

ל.ז

115. בעדותו בבית הדין, מסר ל' ז' כי הוא מכיר את הנאשם מהשכונה. העד מסר כי הוא בן 18 ותאריך הלידה שלו הוא 05/07/1997. ל' ז' מסר כי "יש לי תיק על סחר בסמים...הייתי עושה טובות לחברים הייתי מעביר סמים ממני מהמקור ללקוח כביכול". לשאלת התובע, מה הקשר של הנאשם לעולם הסחר בסמים, מסר ל' ז' "אין לי מושג, אמרתי דברים בחקירה שנאמרו מתוך לחץ ואיומים של השוטר כי הייתי יום לאחר המעצר, הייתי תחת לחץ והיה לי את הסיפור שלי ופחדתי שזה יביא לעוד בעיות מתוך לחץ ואי ידיעה על ההשלכות אמרתי דברים שאני לא יודע, אמרתי שהוא סוחר אבל זה מתוך חמש שעות של אותה שאלה ואיומים שאני לא אצא מהחקירה, שבחוף מחכה לי אמא שלי והם ניצלו את הזמן נגדי והם באו ושאלו את השאלה ואמרו לי 'שמע היית אתמול באופק, בית כלא לקטינים, אמרו לי נראה לי שאתה אוהב את המקום וכנראה תחזור לשם אם לא תגיז את האמת' אני אמרתי את כל האמת שלי, לי הייתה תקופה שלי שהייתי מתעסק בזה ולא עניין אותי במה מישה מתעסק, ישבתי איתו בתור בן אדם, חבר, ובענייני הסחר אני לא יודע מה היה איתו, מה עשה. אמרתי את זה רק מתוך לחץ ולא ידעתי איזה השלכות יהיו. אמרתי שאציל את עצמי זה לא הזמן והמקום בשביל לחקור אותי כבן אדם ולאיים עלי ולשאול את אותה שאלה, להגיד שלא אצא מפה כשאמא שלי מחכה לי. לא הייתה לי ברירה. לא ידעתי שזה מה שיוביל אותי לכה דבר, לא ידעתי שיש לי כזה חשיבות. לא הבנתי בהליכי משפט, היה לי את הסיבוך שלי. פתאום באו אלי יום אחרי ושאלו שאלות על מישה ועל סחר, על עובדות שלא קשורות אלי. הם הראו לי עובדות ומסמכים שלא קשורים אלי ואמרו לי שפה סחר, למה אתה לא אומר שהוא סוחר? אין לי שום מושג באותה תקופה לפעולות סחר של מישה... התיק שלי עדיין מתנהל אני בתהליכי הקלות, יש לי דיונים עד המשפט עצמו. הוא מתנהל בבית משפט השלום בפתח תקווה".

116. נוכח חזרתו של העד ל' ז' מהפרטים שמסר בחקירתו במשטרה, הוכרז ל' ז' כעד עוין, לבקשת התביעה ובהסכמת ההגנה. בהמשך עדותו בבית הדין מסר ל' ז' כי בחקירתו זירזו אותו החוקרים שיחתום על האמרה שלו. העד אישר כי באמרה מסר כי הוא היה מביא את הסמים, היו אוספים כסף והולכים לקנות סמים ומעשנים יחד עד שלוש פעמים בשבוע. ל' ז' אישר בעדותו, כי

יומיים לפני שנחקר התקשר אליו הנאשם וביקש ממנו עזרה כי הוא היה בלחץ מהחקירה. העד הכחיש כי אמר בחקירתו שמי ביקש ממנו "להוריד לו ימים". ל' ז' מסר כי אמנם זאת לא הייתה החקירה הראשונה שלו אבל הוא היה בלחץ ופחד מהמשטרה, הוא פחד מהמקום הזה, עוד פעם להיכנס למעצר ומתוך הפחד המציא סיפור שבא לו באותו רגע. בהמשך מסר ל' ז' כי "חשבתי שאכנס למעצר, גם ככה היה לי תיק בגין סחר. רציתי להציל את התחת שלי עצמי". לשאלת התובע כיצד הדבר מציל אותו אם כבר הוא הודה לגבי עצמו בסחר וכעת הוא מפליל את מ' ק' השיב ל' ז' "זה לא מציל אותי אלא מחמיר לי את המצב, כי זה עוד תיק. כך הם אמרו לי אני גם לא כזה הבנתי שאני הולך לדפוק מישהו. הוא מכר פעם, לא קרה כלום". (עמ' 100, שור' 7-8). לשאלת התובע, מדוע אמר בחקירה לב שהנאשם הוא כמו אח שלו, השיב ל' ז' "בשביל להראות את הסיפור שהוא יהיה אמיתי אתה צריך ליפות את זה בסוף... הוספתי את המשפט הזה כדי שיעזבו אותי". התובע שאל את ל' ז' איך הוא מסביר שהפרטים שהוא מסר בחקירה, שהם כביכול סיפור מומצא, מתאימים לפרטים שמסרו גם אחרים לגבי, כמויות הסמים, מחירים. ל' ז' השיב "זה מה שיוצא לי. אני לא בא ומתחיל לתכנן את הסיפור, אני אומר את מה שעולה לי".

117. התובע ביקש מל' ז' שיסביר מדוע הפללתו של ר' ק' כן מצילה אותו ואילו הפללות של מ' ק' לא. ל' ז' השיב "הודיתי בתיק של מהתחלה... על ר' התוודיתי ספציפית כי בתיק שלי התוודיתי על זה כבר ויש דברים שהתוודיתי בתיק שהיה לי וזה הגיוני שאגיד אותם עכשיו ולא אצור ניגודיות..." (עמ' 104 שור' 20-24). ל' ז' אישר כי הוא מכר לד' ב' סמים. בהמשך, מסר ל' ז' כי היה לו מקום משלו ממנו היה קונה את הסמים ומחלק בינו לבין החברים.

118. באמרתו במשטרה של ל' ז', שנגבתה ביום 10/05/2015 (ת/48) על ידי שוטר משטרת ישראל לירן גלרט, בנוכחות אימו של ל' ז' ובנוכחותו של השוטר הצבאי, אסף אבידן. בתחילת החקירה, הכחיש ל' ז' כי קנה מהנאשם סמים, אך אישר כי מכר לנאשם סמים. עוד ציין כי היו נפגשים באזור של ל' ז', צומת סירקין, באזור השכונה שלו, קיבוץ גלויות, ולפעמים באזור הבית של הנאשם באזור רוטשילד. ל' ז' סיפר כי הנאשם היה מתקשר אליו והיה אומר לו שהוא צריך 1 גרם של גראס, ואם הוא היה נמצא בקרבת מקום אז הוא היה בא

אליו או של' ז' היה מגיע לנאשם, איך שהיה יוצא. ל' ז' מסר כי הנאשם היה משלם לו 100 ₪ לגרם "כמו כל אחד". ל' ז' מסר כי לפעמים היה מעשן יחד עם הנאשם. ל' ז' מסר כי מכר לנאשם 15 – 20 פעמים. ל' ז' אישר כי הוא מכיר את ר' ק', דרך הנאשם, וכי ר' היה בא לשבת איתם והוא היה מביא "איזה חתיכה". ל' ז' מסר כי אם ר' היה "רוצה להתארגן" הוא היה מתארגן ממנו.

119. בהמשך החקירה שאל החוקר את ל' ז' אם יש משהו שהוא לא מספר והוא מתבקש לחשוב רגע ולהגיד מתי בפעם האחרונה הוא דיבר עם הנאשם. ל' ז' השיב כי הוא שוחח עם הנאשם לפני יומיים, והנאשם ביקש ממנו "להוריד לו ימים... הוא הולך לשבת שמה חתיכת זמן, אז אולי לדבר עם הצבא, אני רוצה לעזור לו אבל אני לא יודע איך". בהמשך, שאל החוקר את ל' ז' האם הוא רוצה לספר את האמת ול' ז' השיב "אני יודע שהוא היה מתעסק עם אנשים, בעניין של סמים, הוא היה מביא לאנשים, הוא היה הולך, מביא למישהו חוזר, אני לא יודע כמה ואיך הוא התעסק, אני יודע שהוא כן התעסק בזה... הייתי רואה שהוא הולך ונעלם וחוזר אחרי שנייה, והיה לו חומר, ואז לא היה לו חומר והוא היה חוזר עם כסף". לשאלת החוקר האם ל' ז' ידע שהנאשם סוחר סמים השיב ל' ז' "כן. לא בכמויות גדולות, פה ושם אבל זה היה עוד הרבה לפני... לפני חצי שנה הוא היה צריך כסף לא הייתה לו עבודה מזדמנת, ההורים שלו לא היו מביאים לו כסף... 10 גרם, והוא היה מפזר את זה, אבל אני לא יודע למי". לשאלת החוקר, מדוע שיקר ל' ז' בתחילת חקירתו, השיב "כי קשה לי, תבין אותי זה לא מישהו מהרחוב שלא אכפת לי זה כמו אח שלי". בהמשך, מסר ל' ז' כי הנאשם מוכר באזור הבית שלו אחד גרם ב-100 ₪. ל' ז' מסר כי שילם לנאשם פעם - פעמיים אבל "לרוב הוא לא היה מוכר לנו, הוא היה פותח משל עצמו". ל' ז' אישר כי הנאשם היה מעביר את המספר של ל' ז' לחברים שלו כדי להעביר אליו. בשלב זה, מסר ל' ז' כי הוא בן 17 וכי ראה שהנאשם היה מוכר לקטינים כמה פעמים, למשל י' ש' שלב יודע שהוא בן 17.

השוטר לירן גלרטר

120. העיד כי חקר את ל' ז' במסגרת תפקידו כבלש נוער בתחנת משטרת ישראל בפתח תקווה. ציין כי היה מדובר בתיק גדול ואיתו היה גם חוקר מצ"ח בשם

אסף. השוטר גלרטר מסר כי כל הדברים תועדו על גבי האמרה ואימו של ל' ז' נכחה בחקירה לידו. השוטר ציין לגבי טענתו של ל' ז' על פיה הוא היה מאוד לחוץ ורצה לרצות את החוקרים, כי לב היה לחוץ עקב התיק שלו אבל מהתרשמות החוקר במהלך החקירה לא השיב ל' ז' תשובות כדי לרצות את השוטר או את חוקר המצ"ח. השוטר דחה כל טענה של איוס במהלך החקירה **"לא היה ולא נאמר או נרמז לו על שאם לא יספר את האמת יחזור לכלא. אם אינני טועה הוא היה כבר מחוץ למעצר בתאריך של גביית העדות הזו... אם אני לא טועה... הציג לו אסף מספר הודעות שכנראה גרמו לו להבין שכדאי לו לספר את האמת..."**

ד.ח

121. העיד בבית הדין ומסר, כי הוא מכיר את הנאשם מבית ספר **"אני הייתי ב- י' והוא היה ב-יב"**. העד מסר, כי היה עושה עם הנאשם ישיבות ובהן השתתפו גם ל' ז', ד' ק' וע'. העד הכחיש כי הוא יודע שהנאשם קשור לסחר בסמים. כשהוצגה לעד אמרתו במשטרה, מסר כי התחילו להלחיץ אותו להצביע על האמרה של הנאשם שהציגו לו ושאלו אותו כל מיני שאלות, אם הנאשם מכר לו ואם הוא סוחר.

122. ד' ח' הוכרז כעד עוין, לבקשת התביעה ובהסכמת ההגנה, לאחר שנמצא כי עדותו בבית הדין סותרת את הדברים שמסר באמרתו במשטרה. העד מסר כי נחקר בהתחלה על ידי שוטר משרת ישראל ובהמשך הגיע שוטר מצ"ח וחקר אותו בשנית. העד ציין, כי כשנתנו לו לקרוא את האמרה והוא מסר שזה לא בדיוק מה שאמר, זירזו אותו ושאלו אותו אם הוא רוצה להישאר עוד בחקירה. עוד מסר העד, כי לא כתבו באמרה את כל מה שהוא מסר בחקירה. העד מסר כי כל מה שרצו ממנו זה שהוא יאמר שמי סוחר. העד מסר כי הוא התייאש כבר כי היה שם הרבה זמן. העד ציין, כי הציגו בפניו את האמרה של הנאשם במשטרה, שם הוא התוודה שהוא מוכר סמים ולכן אמר העד לחוקרים שאין לו מה להגיד **"אם הוא התוודה אז כנראה שכן, והם אומרים לי שאין כזה דבר. אז אמרתי כן"**. ד' ח' מסר בעדותו כי היה יושב לעשן סמים יחד עם הנאשם וגם עם לב וד' ק', כאשר רוב הפעמים ל' ז' הביא את הסמים, אבל גם מ' הביא סמים אם היה לו בבית.

123. כשהתובע הציג לד' ח' תכתובת שנתפסה במכשיר הטלפון הנייד של הנאשם בה נרשם לכאורה מאיש קשר ששמו ד' ח' לנאשם "לא התארגנת? אני רוצה לקחת ב-50" ואז הנאשם משיב "אין לי, אני עדיין מחכה... לא בטוח עד... יש... ואם יש אז יש איזה חצי... כל מה שהשגתי זה קססה ל-2 ראש", הגיב ד' ח' כי הוא לא זוכר את התכתובת הזאת והוא לא יודע איך להסביר אותה.

124. בסיפת עדותו של ד' ח' בבית הדין, נשאל העד מדוע הוא אמר שהוא לא מכיר את ר' ק', כשבחקירה ציין במהלכה כי הוא כן מכיר אותו וד' השיב "לא רציתי לערב שמות של מעשנים..." בהמשך, נשאל העד האם זו גם הסיבה שלא רצה לערב את מ', הנאשם, ומה ההבדל בין ר' למ' ולכך השיב ד' "לא רציתי להביא שמות".

125. אמרתו של ד' ח' מיום 10/05/2015 הוגשה (ת/49) ובה צוין כי הנחקר הבין על מה הוא נחקר, את זכויותיו וציין כי הוא לא צריך לדבר עם אף אחד. בחקירה זו אישר ד' ח' כי הוא מכיר את מ' ק' מבית הספר והם חברים ונפגשים פעמיים בשבוע. דימה הכחיש כי הוא קנה ממ' סמים וגם הכחיש כי הוא מכיר את ר' ק'.

126. באמרתו השנייה של ד' ח' מיום 10/05/2015 (ת/50) בה נכח גם חוקר מצ"ח אסף אבידן, מסר ד' כי הוא מבין את זכויותיו והוצגה לו אמרתו של הנאשם. ד' ציין כי הוא היה מעשן עם הנאשם סמים וכשנשאל מה הכינוי של הנאשם, ענה "מישה". ד' ח' נשאל האם הנאשם מוכר כסוחר בפתח תקווה והשיב כי הוא זוכר כי אנשים היו כותבים לו "איפה מישה?" בהמשך, ציין ד' ח' "מה אני יגיד לך הוא כנראה סחר... כן הוא סחר באותה תקופה במריחואנה... ישנו בפארק הוא הגיע עם פייסלים ומריחואנה...". לשאלת החוקר, כמה פעמים נתן הנאשם לד' סמים, השיב ד' שכתשעים פעמים על פי חישוב שהוא קיבל מהנאשם 15 פעמים בחושך במשך שישה חודשים. ד' מסר כי הנאשם לא לקח ממנו כסף עבור הסמים כי הם חברים. העד לא מסר בחקירה ממני הנאשם הביא את הסמים. לשאלת החוקר כמה כסף שילם הנאשם עבור סמים השיב ד' "הוא לא היה קונה את הסמים זה היה עולה לו בעבודה... הוא היה חותך מהכמות ולוקח לו לעשן".

127. לאחר עדותו של ד' ח' בבית הדין, נקרא בשנית להעיד השוטר יניב רם, שחקר גם את ד' ח', לאחר שכבר העיד בבית הדין לגבי חקירתו של י' ש'. יניב רם מסר בעדותו בבית הדין, כי כל מה שנאמר בחקירה נרשם ואין דבר כזה שהנחקר אמר משהו והוא לא נרשם. השוטר יניב מסר כי בחקירה השנייה של ד' ח' נכח בחקירה שוטר מצ"ח, אסף אבידן, והוא הביא עימו אמרה של הנאשם שהוצגה בפני ד' בחקירתו.

128. חוקר מצ"ח אסף אבידן העיד גם בעניין חקירתו של ד' ח' במשטרת ישראל ומסר כי הוא הגיע לתחנת המשטרה בפתח תקווה להשתתף בחקירתו של ד' בהחלטת קצינת החקירות שלו, זאת על מנת לעבות את חקירת משטרת ישראל בתיק. מצ"ח ביקשו לחקור את ד' ח' בהמשך לדברים שמסר הנאשם בחקירתו.

ניתוח הראיות וקביעת מהימנות

129. כידוע, "ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם עניין של בית המשפט להחליט בו על-פי התנהגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט" (סעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971).

130. הכלל הוא כי שאלת המהימנות של עדים נתונה בידי המותב הרואה את העדים, שומע אותם ומתרשם מהם באורח ישיר ובלתי אמצעי. בית הדין מפעיל את הגיונו, שיקול דעתו ותחושתו, משהעדויות החיות נשמעו בפניו, ובית הדין בחן את חומר הראיות על דקויותיו ופרטיו. כפי שנקבע "ההתרשמות הישירה מטבעם של העדים, מאישיותם ומאמינותם הינה ללא תחליף כאשר מעבר לכתוב בפרוטוקול נעזר שופט הערכאה הראשונה "במראות ובקולות" שעברו לנגד עיניו במהלך המשפט" (ע"פ 2485/00 פלוני נ' מדינת ישראל פ"ד נה(2) 918, 924 (2001)).

הנאשם

131. הנאשם כפר בכל פרטי האישום, מלבד פרט אישום 5, שעניינו שימוש עצמי בסם מסוכן מסוג קנאביס, בתדירות של 20 שימושים בחודש, במהלך 13 חודשים, כאשר בחלק מההזדמנויות עשה את השימוש בסמים יחד עם אזרחים אחרים. דא עקא, שבהודאתו של הנאשם בפרט אישום זה, בגין שימוש עצמי בסמים בכלל, ובגין שימוש בסמים יחד עם אזרחים אחרים בפרט, יש כדי להוות חיזוק לראיות אחרות, אשר מבססות את פרטי האישום האחרים, כפי שיפורט בהמשך.

132. הנאשם מסר בבית הדין, כי הודה בחקירה ביתר העבירות, מלבד שימוש בסמים, מאחר שהובטח לו כי אם יודה ישוחרר ממעצרו תוך 48 שעות. למעשה, העלה הנאשם טענת 'זוטא' שמשמעותה כי הודאתו לא נמסרה באופן חופשי ומרצון, ומשכך אין היא קבילה כראייה במשפט.

133. יצוין, כי ההגנה העלתה את טענת הזוטא האמורה, רק במהלך חקירתו של עד התביעה השלישי שזומן להעיד, גיא פרטוק (ראו פרוטוקול הדיון מיום 9/9/2015 עמ' 21-22) ומבלי שציינה זאת בפתח המשפט, עת הוקרא לנאשם כתב האישום, ואף לא במסגרת גדר הכפירה באשמה שמסר הנאשם.

134. הסנגור המכובד ציין כי טענת הנאשם כי אין הוא עומד מאחורי הודאתו בחקירה עלתה בפני התביעה במסגרת המשא ומתן שניהלו הצדדים עובר לתחילת המשפט, ומשכך אין התביעה הופתעה מהעלאת הטענה, גם אם לא נטענה בפתח המשפט.

135. מושכלות יסוד, שהמותב היושב בדין אינו מכיר את הפרטים שהועברו בין הצדדים במסגרת המשא ומתן ביניהם מחוץ לאולם הדיונים, והטענה כי ההגנה העלתה בפני התביעה את אי עמידתו של הנאשם מאחורי הודאתו בחקירה, ככל שאכן זו נטענה, אינה יכולה למלא את חובת ההגנה להודיע לבית הדין על כוונת הנאשם לטעון טענות זוטא, אשר יש להן משמעות דיונית מהותית במשפט. בעניין זה נקבע כי "ראוי שהנאשם יעמיד את בית המשפט על כוונתו להעלות טענת זוטא בהזדמנות הראשונה שנקרתה בדרכו, שכן ניהול משפט זוטא מסרב את הדיונים ומעכבם, והעלאת הטענה בשלב

מוקדם של המשפט מאפשרת לבית-המשפט לקבוע את דרך ניהול המשפט בצורה יעילה תוך הימנעות למשל מהעדתם החוזרת של עדים בענייני ה'זוטא' (ע"פ 11331/03 קיס נ' מדינת ישראל פ"ד נט(3) 453, 465 (2004)).

136. בשלב זה של הדיון, על מנת שלא לקפח את הגנת הנאשם מלטעון שהודאתו בחקירה אינה קבילה כראיה במשפט, מחד גיסא, ועל מנת שהתביעה תוכל למסור לעד התביעה שעמד על דוכן העדים, גיא פרטוק, את ראשי הטעון של הנאשם לגבי האמצעים הפסולים שנקטו החוקרים, לטענתו, ואשר הביאוהו להודות, הוסכם כי ההגנה תצהיר לפרוטוקול מה היא הטענה שבפי הנאשם נגד חוקריו, ולתביעה תינתן הפסקה קצרה על מנת להכין את העד להשיב לטענות אלה, במסגרת עדותו בבית הדין, ולאחר מכן יתחדש הדיון.

137. ההגנה העלתה את טענת הזוטא שבפי הנאשם, על גבי הפרוטוקול בזו הלשון: "אתה תגיד כל מה שאנחנו צריכים ואנחנו נשחרר אותך תוך 48 שעות מהמעצר".

138. לגבי קבלת הודאת נאשם כראיה במשפט, קובע סעיף 12 לפקודת הראיות כי "עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חפשית ומרצון"; וסעיף 477 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 גם מציין כי "לא יקבל בית דין צבאי הודאת נאשם כראיה, אלא אם שוכנע כי ניתנה על ידי הנאשם מרצונו הטוב".

139. מה היא הודאה שניתנה חופשית ומרצון? הפסיקה קבעה כי פגיעה משמעותית וחמורה באוטונומיית הרצון ובחופש הבחירה של הנאשם במסירת הודאתו בחקירה, תוביל לפסילת ההודאה. כמו כן, על פי דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, לבית-הדין שיקול דעת להכריע בנוגע לקבילותה של ראייה שהושגה שלא כדין בנסיבותיו של כל מקרה לגופו ועל פי אמות מידה הנוגעות לאופייה ולחומרתה של אי החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה, למידת ההשפעה של אמצעי החקירה הפסול על הראיה שהושגה, וכן לשאלת הנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילתה (ע"פ 5121/98 טור' יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי (2006)).

140. בית הדין החליט לדחות את טענות הזוטא שהעלה הנאשם, וקבע כי הנימוקים לכך יפורטו במסגרת הכרעת הדין בהליך העיקרי. להלן יפורטו הנימוקים לדחיית טענות הזוטא.

141. בית הדין לא מצא תימוכין משכנעים לטענת הנאשם כי הודה בשל הבטחת חוקריו, כי אם יודה ישוחרר ממעצרו תוך 48 שעות. אם אכן הובטח לנאשם כי אם יודה ישוחרר ממעצרו תוך 48 שעות, ולאחר מכן לא שוחרר הנאשם ממעצרו, היה מצופה כי הנאשם ילין על כך בפני חוקריו ויטען מדוע לא שוחרר ממעצרו כפי שהובטח לו.

142. בית הדין קרא לעומק את אמרותיו של הנאשם, צפה בתיעוד החזותי של חקירות הנאשם וקרא את הזכ"דים של חוקריו, גיא פרטוק ואסף אבידן. חקירתו הראשונה של הנאשם במצ"ח מיום 20/4/2015 לא צולמה, ולא ניתן לקבוע באופן חד משמעי מה נאמר בה ומה הייתה האווירה בה. לעניין זה, מסר החוקר פרטוק כי באותו מועד לא חלה חובת תיעוד חזותי של החקירות על מצ"ח, ורק לאחר מכן נכנסה החובה לתוקף. בסיכומיה, ציינה התביעה כי צו סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (חקירת חשודים לפי חוק השיפוט הצבאי), תשע"ד-2014, אשר החיל את חובת התיעוד החזותי על חקירות בעבירות שהעונש המרבי הקבוע בצדן הוא 10 שנים ומעלה, על פי חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002, נכנס לתוקפו רק ביום 21/4/2015, ועל כן ביום חקירת הנאשם במצ"ח, 20/4/2015, לא הייתה קיימת חובה זו.

143. מבלי לקבוע מסמרות בשאלת קיומה של חובת תיעוד החקירה על ידי מצ"ח כבר ביום 20/4/2015 – משלא נערך דיון עקרוני בסוגיה זו על ידי הצדדים בפני בית הדין, והיא עלתה אגב אורחא – נציין כי לא ראינו בסוגיה זו את סלע המחלוקת העיקרי, משמצאנו כי קיימים נתונים אחרים שיש בהם כדי לסייע לקבוע כי לא נפגעה אוטונומיית הבחירה והרצון החופשי של הנאשם אם להודות אם לאו.

144. כאמור, הודאת הנאשם במצ"ח נמסרה ביום 20/4/2015. הנאשם נחקר מספר פעמים לאחר מכן, ולא העלה כל טרזניה, או טענה כלפי חוקריו בעניין ההבטחה שניתנה לו, לכאורה, לפיה אם יודה ישוחרר ממעצרו תוך 48 שעות. לא זאת אף זאת. צפייה בתיעוד החזותי של חקירות הנאשם העלתה כי

חקירתו התנהלה על מי מנוחות, הנאשם נראה שלו, נינוח, רגוע, מסרק את שיער זקנו עם מברשת לכל אורך חקירתו, מחייך, מתלוצץ עם חוקריו. החקירה מופסקת פעמים רבות לבקשת הנאשם, לצורך הפסקות שתייה, עישון סיגריות, התפנות לשירותים, מתן שתייה ואכילת ארוחות. הנאשם אף מחזיק בספר קריאה אישי שלו, וקורא בו מדי פעם בהפסקות. מעבר לכך, הנאשם הוא זה שמכתיב לחוקרים פעמים רבות מה לכתוב באמרה. בוודאי לא מדובר בחקירה לוחצת, מאיימת, טעונה או אינטנסיבית.

145. בית הדין צפה בכל הדיסקים של תיעוד חקירת הנאשם. ככל שהובטחה לנאשם הבטחה מצד החוקרים בחקירה הראשונה במצ"ח ביום 20/4/2015, מצופה היה, כי הנאשם יתייחס לכך בחקירתו השנייה במצ"ח ביום 27/4/2015. לא רק שהנאשם לא התייחס להבטחה כלשהיא שניתנה לו מצד החוקרים, לפי טענתו, אלא שהנאשם אף התייחס לכך שהודה בחקירה הראשונה ועשה טעות, ולא מסביר כי הודאתו נבעה מלחץ או הבטחה החוקרים "אני לא רוצה שיחזרו טעויות כמו שקרה... לא רוצה לחתום על שום דבר... קודם זה קצת דפק אותי... לא רוצה שכמו שבחקירה הקודמת, אמרתי הרבה שטויות, שאמרתי הרבה דברים שאני לא בטוח בהם...".

146. החוקר פרטוק מציין בפני הנאשם "בחקירה הקודמת לא לחצנו עליך בכלל, הייתה אוירה זורמת..." והנאשם מגיב "כן, אבל עדיין..." – ללא שום טענה כנגד החוקרים. נהפוך הוא, בדיסק מס' 5, סרט מס' 13, דקה 29:00, שואל החוקר פרטוק את הנאשם "מה יש לך להגיז לנו?" והנאשם משיב "כל הכבוד על העבודה הטובה אם הייתי הקצין שלכם הייתי לא יודע מה...". הנאשם אף מבין את מצבו ומציין "אני כנראה אשב הרבה זמן" (דיסק מס' 6, סרטון מס' 14, דקה 09:04).

147. בחקירתו ביום 1/5/2015, לאחר עשרה ימים ממועד החקירה בה הודה, מציין הנאשם את הטעמים שהביאו אותו להודות, לטענתו, בחקירה הראשונה במצ"ח, אך אין בטעמים אלה כל התייחסות להבטחה מצד החוקרים כי אם יודה ישוחרר ממעצרו "בחקירה הראשונה, אפילו שלא ממש ראו עלי, ובאמת אפילו נהנתי מהחקירה, עבר עליי יום קשה בבסיס ורציתי רק לסיים את החקירה וללכת הביתה, בעיקרון כל החקירה לא התייעצתי עם עורך דין ובאמת לא ממש ידעתי מה אני עושה וכשאמרו לי שאני חשוד בסעיפים שצויינו, ושיש עדויות לכך ישר הודיתי באשמה וזהו".

148. רק בחקירתו השישית במצ"ח, ביום 6/5/2015, לאחר למעלה משבועיים ממועד החקירה בה הודה, מסר הנאשם "בחקירה הראשונה מסרתי כמה שמות, לא זוכר כמה ובעיקרון עירבתי אנשים שלא ממש קשורים לעניין וחשבתי שאני אהיה עצור ל-48 שעות ורציתי פשוט לתת את העדות וללכת הביתה, לכן מסרתי מספר שמות של אנשים שאני מכיר רק כדי לסיים את החקירה, אפילו שהם לא היו מעורבים בזה ממש. בעיקרון אני אומר שלא מכרתי לו סמים".

149. כבישתה של טענת הנאשם, כי הודה רק בגלל שהובטח לו כי ישוחרר ממעצרו לאחר 48 שעות, חרף חקירות כה רבות שעבר, בהן לא העלה טענתו זו, מפחיתה מאוד ממשקלה. על נפקותה של עדות כבושה עמדה הפסיקה לא פעם וקבעה כי משקלה של עדות זו אינו רב, וניתן למצוא בה לעיתים חיזוק לראיות התביעה, ויש בה גם לפגוע במהימנות מוסר הגרסה הכבושה (ע"פ 6908/10 דוד נ' מדינת ישראל, פס' 18 לחוות דעת כב' השופט זילברטל (2013)).

150. ההסבר שמסר הנאשם במסגרת עדותו בבית הדין, לפיו לא ציין בחקירותיו הבאות במצ"ח כי הודה בשל הבטחת החוקרים שישוחרר תוך 48 שעות אם יודה, מאחר ש"לא חשבתי שצריך להגיד את זה בכלל חשבתי שזה מקובל במצ"ח לחקור ככה...רק בשלב מאוחר יותר הבנתי שאסור להם להבטיח הבטחות" לא נמצאה משכנעת לדעת בית הדין. בית הדין התרשם כי מדובר בנאשם נבון, בעל רמה אישית גבוהה, אשר יודע להבחין בין מה ראוי שיאמר בחקירה ומה לא. לראייה, בתיעוד החזותי של החקירה, הבחין המותב מספר פעמים כי הנאשם ביקש לומר משהו לחוקריו, אך ציין שהוא אינו יכול לדבר חופשי מאחר ש"יש מצלמה".

151. מעבר לאמור, הנאשם התייעץ בעורך דין מספר פעמים לאחר שהודה בחקירתו ביום 20/4/2015, הן במסגרת החקירה והן במסגרת דיוני המעצר שנערכו בבית הדין. חזקה שעורך הדין הסביר לנאשם את משמעות הודאתו בחקירה הראשונה במצ"ח, ואת האפשרות של הנאשם להעלות טענות בקשר להודאתו בחקירותיו הבאות במצ"ח. העובדה כי הנאשם לא העלה במשך

חקירותיו הבאות במצ"ח, כל טענה באשר להבטחה לכאורה שהובטחה לו על ידי חוקרי מצ"ח בתמורה להודאתו, מדברת בעד עצמה.

152. נתון נוסף אשר הביא לפגיעה במהימנות טענת הזוטא של הנאשם, הוא טענה חדשה שהעלה הנאשם במסגרת עדותו השנייה בבית הדין, בהליך העיקרי, טענה שזכרה לא בא במסגרת טענות הזוטא בתחילת המשפט ולא בעדותו של הנאשם במשפט הזוטא. ביום 2/12/2015 העיד הנאשם בבית הדין וטען כי גם העובדה שהחוקרים מסרו לו בחקירה שהדברים שעשה לא כל כך חמורים, קרי ביצעו 'הקטנת עבירה', כלשון חוקרי מצ"ח, גרמה לנאשם להודות. הדבר סותר סתירה ישירה את עדות הנאשם במשפט הזוטא בו ציין כי הודה רק בשל הבטחת החוקרים כי ישוחרר ממעצר ואף הדגיש **"אני לא זוכר שהיה משהו אחר ששכנע אותי חוץ מהמשפט הזה"** (עמ' 50 שור' 33).

153. טענה זו של הנאשם לא נטענה על ידי ההגנה מראש כטענת זוטא, והנושא של "הקטנת עבירה" צויין על ידי הסנגור בסיכומי הזוטא, רק לאחר שעלה במסגרת עדויותיהם של חוקרי מצ"ח בבית הדין. זאת, חרף העובדה כי שיטת חקירה זו של "הקטנת עבירה" צוינה על ידי החוקרים בזכ"ד מהלך החקירה שרשמו בסמוך לחקירה, ואלה הועברו להגנה במסגרת כלל חומר החקירה.

154. נדמה, כי הנאשם הוסיף לטענת הזוטא המקורית שנטענה בהתחלת המשפט טענה נוספת, לאחר ששמע את הדברים במשפט מפי חוקרי מצ"ח, במהלך עדותם, ומפי סנגורו בסיכומי הזוטא, והוסיף אותם לטענותיו במסגרת עדותו השנייה בבית הדין – כאשר טענה זו לא הועלתה על ידי הנאשם עצמו בשום שלב, לא של החקירה, ולא בעדותו במשפט הזוטא.

בעניין זה, נשוב ונציין כי מדובר בעדות כבושה מובהקת, משלא נשמעה בשום שלב מפי הנאשם, עד לעדותו בבית המשפט במסגרת פרשת ההגנה בהליך העיקרי, ולכן מצאנו כי משקלה של טענה זו נמוך והיא אף פוגעת במהימנותו הכללית של הנאשם.

155. בעניין זה נוסיף, כי יש משקל לכך שהודאת הנאשם נמסרה במהלך אמרתו הראשונה והספונטאנית במצ"ח, כאשר נלקח לחקירה בהפתעה וכידוע **"לא אחת נודעת חשיבות לגרסה הראשונה והספונטאנית של נחקר לחשדות המוטחים בו"** (ע"מ 75/15 טוראי לזרוביץ נ' התובע הצבאי הראשי (2015)).

156. בית הדין התרשם מעדותם של חוקרי הנאשם, גיא פרטוק ואסף אבידן, באופן חיובי ביותר. גיא פרטוק היה החוקר המוביל בחקירה, ואסף אבידן עבר חפיפה באותו זמן. בית הדין התרשם מרצינותם של שני החוקרים, אשר התבטאה בכתיבה מפורטת של אמרות הנאשם ושל זכ"די מהלך חקירה. עדויותיהם של שני החוקרים בבית הדין הייתה מפורטת, בלתי מתחמקת, ישירה והם התייחסו לכל השאלות שנשאלו ברצינות. התרשמותו החיובית של בית הדין מחוקרי מצ"ח האמורים התחזקה לאחר הצפייה בתיעוד החזותי של חקירות הנאשם. בתיעוד נראים שני החוקרים מנהלים חקירה מאוד רגועה עם הנאשם, משרים אווירה נעימה ואף חברית, גיא פרטוק מעשן עם הנאשם סיגריות, אסף אבידן מביא לנאשם לשתות ושניהם משוחחים עם הנאשם גם על נושאים כלליים מעבר לחקירה.

157. שני החוקרים הכחישו נמרצות כי הובטח לנאשם כי אם יודה ישוחרר ממצערו. החוקר פרטוק הבהיר, כי **"התפקיד שלי זה לא לשמוע מה שאני רוצה לשמוע, אלא מה שהנחקר רוצה להגיד"** וכי אף אחד מהחוקרים לא שוחח עם הנאשם כלל על נושא מצערו. אסף אבידן מסר כי לא שמע שהובטח לנאשם כי אם יודה ישוחרר תוך 48 שעות ו**"במהלך החקירה לא חשתי בשינוי קיצוני, פתאומי של הודאת החשוד"**.

158. שני החוקרים אף התייחסו בהרחבה לנושא **"הקטנת העבירה"** על אף שזו לא עלתה כטענת זוטא מטעם ההגנה. החוקרים ציינו כי מדובר בפעולת חקירה לגיטימית, בה מוצגת לנחקר עמדה ריאלית של העבירה בה הוא נחשד, על מנת שיבין את מהות החשד נגדו, ובמקרה של הנאשם שמוכן שהוא לא ברון סמים או קרטל גם אם הוא סחר בסמים. מהתנהלות זו של החוקרים, התרשם בית הדין כי מדובר בחוקרים אשר אינם מבקשים להסתיר את שיטות החקירה שלהם, ועומדים מאחורי התנהלותם בחקירה, ללא חשש כי מדובר במעשים אסורים שעליהם להסתיר. התנהלות זו מגבירה את מהימנותם בעיני בית הדין.

159. מעבר לדרוש, נבקש לייחד מספר מילים לגבי טענת ההגנה, כי שיטת החקירה בה נקטו חוקרי מצ"ח - **"הקטנת עבירה"** - היא פסולה והביאה את הנאשם להודאה.

ראשית, מדובר בטקטיקת חקירה מוכרת המכונה "הקטנת מצב" ולעיתים גם "מינימיזציה" (ראו ע"פ 10049/08 **ראתב אבו עצה נ' מדינת ישראל**, תק-על 7558 (3)2012, פסי' 82 של כבי' השופט דנצינגר (2012)). כאשר אין מתעורר החשש שמא השתבשה יכולתו של הנחקר לבחור באופן חופשי בין שתיקה להודאה, אין מדובר בשימוש פסול בפיתוי והשאה.

160. בעניין פילצה קבעה כבי' השופטת (כתוארה אז) נאור כי במקרה שנדון בפניה לא טענו החוקרים לפני הנחקר כי נסיבות המקרה בו הוא נחשד מגבשות לכל היותר עבירת גניבה, ומשכך אם יודה במיוחס לו ממילא הוא אינו מסתכן באישום בעבירת שוד, ועל כן לא עלה חשש כי נעשה שימוש פסול בפיתוי והשאה (ע"פ 2939/09 **פילצה נ' מדינת ישראל** תק-על 380 (4)2009, פסי' 27 של כבי' השופטת נאור (2009)). באותו עניין, נקבע כי אם הוזהר הנחקר בעבירה זהה, ולא בעבירה אחרת, גם לאחר ה"קטנת מצב", אין בעצם העלאת הטענה על ידי החוקרים כלפי הנחקר כדי לשלול מהנחקר את חופש הבחירה האם להודות אם לאו.

161. בדומה לכך, בענייננו, החוקרים הסבירו לנאשם כי הוא חשוד בסחר בסמים, אך הוא לא "ברון סמים או קרטל". חרף "הקטנת המצב", לא טענו החוקרים כלפי הנחקר כי אין הוא חשוד בסחר, אלא העמידו אותו על החשדות לאישורן - ובכך העיקר.

162. בשונה מעדותם החיובית של חוקרי מצ"ח, עדותו של הנאשם בפני בית הדין הותירה רושם שלילי. בית הדין התרשם כי הנאשם משיב תשובות מיתממות, שאינן עולות בקנה אחד עם השכל הישר, ההיגיון הבריא וניסיון החיים. כך למשל, לא ידע הנאשם להסביר מדוע לא שאל את חוקריו בחקירות במצ"ח מדוע אינו משוחרר ממעצר, אם לטענתו הובטח לו כי אם יודה ישוחרר. עוד התמיהה את בית הדין תשובת הנאשם, כי חשב "שהאירוע יסתיים בריתוק בבסיס או בשיחה אצל המב"ס". תשובה זו מוקשית, משהנאשם נחקר במצ"ח לאחר שנחקר במשטרת ישראל ביום 15/4/2015, שם נמסר לו כי ד' ח' מסר בחקירתו כי הוא והנאשם היו קונים מל' ז' סמים. קרי, הנאשם נחקר במצ"ח לאחר שידע כי נפתחה חקירה במשטרת ישראל, ושמו עלה על ידי

נחקרים אחרים, וידע כי מתנהלת חקירת משטרה בפרשה. על כן, טענתו כי חשב שהנושא יסתיים ב"שיחה אצל המב"ס" אינה יכולה להתקבל.

163. צבר הטעמים שפורטו לעיל, הביא את בית הדין לכדי מסקנה כי הודאת הנאשם בחקירה במצ"ח נמסרה מרצונו הטוב והחופשי ולא מתוך הבטחה של חוקרי מצ"ח כי אם יודה ישוחרר ממעצרו תוך 48 שעות. לפיכך, התקבלה אמרת ההודאה של הנאשם במצ"ח כראייה קבילה במשפט.

164. בשונה מבחינת קבילות ההודאה, הבודקת האם ההודאה הושגה כתוצאה מלחץ חיצוני שהופעל על הנחקר, הרי שבחינת משקל ההודאה תפקידה לוודא כי זו לא נמסרה כתוצאה מלחץ פנימי שבגינה הודה הנחקר לשווא. משקל ההודאה נבחן באמצעות שני מבחנים: הראשון, הוא מבחן פנימי, אשר בגדרו יש להעריך את משקלה של ההודאה לנוכח סימני האמת העולים ממנה (רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי, [פורסם בנבו] פס' 16 לפסק דינו של השופט לוי (2006)); השני, הוא חיצוני ודורש לתמוך את ההודאה בתוספת ראייתית מסוג "דבר מה נוסף", שתכליתה להפיג את החשש שהנאשם הודה במעשים שלא ביצע.

165. בפסיקה נקבע, כי ניתן להסתפק בכל ראייה, ישירה ונסיבתית כאחת, שיש בה כדי לאשר את תוכן ההודאה (ע"פ 6977/03 סארה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' 19 (2009)). המבחנים מקיימים ביניהם "מקבילית כוחות", כך שכל שההודאה זוכה למשקל גדול יותר, כך יידרש "דבר מה" בעל משקל קטן יותר; ולהיפך, ככל שמשקלה של ההודאה נמוך יותר, כך יהיה צורך בתוספת ראייתית בעלת משקל משמעותי יותר.

166. בית הדין בחן את הודאתו של הנאשם. הנאשם פירט כי הוא קנה את הסמים מאדם בשם מישה, אשר בחיפוש בפרופיל הפייסבוק של הנאשם, נמצא איש קשר כזה, העונה לתיאור שמסר הנאשם בחקירתו. הנאשם מסר כי היה מוכר גרם אחד של סם ב-100 ₪. עוד מסר כי היה קונה סמים גם מל' ז', גם במחיר של 100 ₪ ל-1 גרם. הנאשם מסר כי מימן את קניית הסמים מהכסף שהרוויח בעבודתו ב'ספורט דיפוי'. הנאשם מסר כי היה מוכר סמים לחברים שלו: ל' ז', ד' ח', ד' ק', ע' ב', ד' ב', י' ש' ור' ק'. עוד מסר הנאשם, כי היה גם נותן להם סמים ללא תמורה. הנאשם מסר כי ידע שד' ב', ל' ז', י' ש' וא' ז' הם בני 17. העסקאות בוצעו מתחת לבית הנאשם או בסמוך אליו.

עוד מסר הנאשם כי קישר בין הסוחר מישה, לבין חברים של הנאשם, בכ-20 הזדמנויות.

167. ניתן לראות כי הנאשם מסר בהודאתו גרסה הגיונית, הנטועה היטב במציאות חיי הנאשם, ואשר לה אימותים בראיות אחרות בתיק. הנאשם מפרט את כמויות הסם שקנה, מכר והשתמש, את המחיר של הסם, את סוג הסם. כל אלה עולים באופן זהה גם בפרטי העדים, אשר את שמותיהם הזכיר הנאשם בהודאתו. הנאשם ידע להבחין בין מעשים שעשה לבין מעשים שלא עשה, ומכחיש שימוש בסמים אחרים שאינם קנאביס.

168. בהמשך החקירה, כאשר מציגים לנאשם תכתובות רבות וסרטונים שנתפסו במכשיר הטלפון שלו, שומר הנאשם על זכות השתיקה. כידוע, שתיקה בחקירה מחזקת את הראיות נגד הנאשם, משהנאשם לא מעמיד גרסה נגדית לגרסת שמוצגת בפניו על ידי החוקרים. עם זאת, חרף העובדה כי הנאשם ביקש לשמור על זכות השתיקה בעניין התכתובת שנמצאה בטלפון הנייד לו, ביקש להגיב לגבי תכתובת אחת (ק.י. 33) בה נרשם "מאז שהשתחררתי מהכלא אני כל היום מתמסטר בבית מברז מהצבא לא עושה כלום" וציין "אני בעקרון לא מעוניין להגיב בלי עורך דין אבל המשפט הספציפי שהוא אמר עליו אז אני מעוניין להגיב...מאז שהשתחררתי מהכלא שזה היה בסביבות ינואר אפשר לבדוק שהגעתי לבסיס באופן קבוע עם המפקד שלי והמב"ס, לכן כל מה שרשמתי לא נכון, זה בסך הכל התכתבויות" (אמרה מיום 27/7/15 עמ' 6 שור' 2-7).

הנה, כאשר חשוב לנאשם להעמיד דברים על דיוקם, הוא מוותר על זכות השתיקה ומתייחס עניינית לראייה שהוצגה בפניו. אי התייחסותו ליתר התכתובות שהוצגו בפניו, מחזקת את הראיות הקיימות נגדו, ומעלה חשש כי התכתובות מסבכות אותו בעבירות, שאחרת היה הנאשם מספק הסבר אחר לקיומן של אותן תכתובות.

169. ודוקו, הנאשם מציין בחקירתו כי הוא מסרב להתייחס לתכתובות ולסרטונים שהחוקרים הציגו בפניו, ומבקש לשמור על זכות השתיקה, מהטעם שלא ניתן לו להתייעץ עם עורך דין. דא עקא, שהנאשם מימש את זכותו להתייעץ עם עורך דין פעמיים באותה חקירה לפני שהוצגו לו התכתובות, ובשלב זה של החקירה לא הוצגו בפני הנחקר חשדות חדשים

שהצדיקו לדעת גורמי החקירה הפסקת החקירה בשלישית לצורך היוועצות הנחקר עם עורך דין.

170. יוטעם, לאחר סיום הצגת כל התכתובות לנאשם בחקירה, הוחלט לאפשר לנאשם להתייעץ עם עורך דין, ולאחר שנועץ, מסר כי **"בקשר לסרטונים, אני מכיר את המשתתפים, את כולם, ובעיקרון הם כולם אזרחים, ואני לא מעוניין להעיד נגדם. כל התכתובות הישנות והחדשות אני לא זוכר את ההקשר המדוייק שלהן למי ומתי נשלחו, אני משער גם שחברים שלי גם השתמשו בטלפון"**.

171. ניתן לראות, כי הנאשם מאשר כי הוא מזהה את האנשים שבסרטונים אך מסרב **"להעיד נגדם"**. די באמירה זו של הנאשם כדי לחזק את הטענה שמדובר בסרטונים המצביעים על מעורבות בעבירות.

172. בנוסף, העדר הסבר, כלשהוא, מצד הנאשם, לתוכן ההודעות שנתפסו במכשיר הטלפון שלו, מחזק את הראיות נגד הנאשם, משמדובר בתכתובות הכוללות ביטויים מובהקים מעולם הסמים. בהקשר זה יצוין, כי בעדותו בבית הדין אישר הנאשם כי **"יכול להיות"** שהודעות אלה קשורות לסמים. בהיעדר גרסה כלשהיא, מצד הנאשם, להימצאותן של תכתובות מפלילות בנוגע לעבירות סמים במכשיר הטלפון שלו, הרי שבמקרה זה 'מן הלאו ניתן ללמוד על ההן', ולקבל את גרסת המאשימה בעניין זה, שתכתובות אלה מחזקות את הראיות הקיימות נגד הנאשם, לגבי כלל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום. מסקנה זו מתחזקת, כשבאמרות העדים ישנה התייחסות לחלק מהתכתובות האמורות, והם מאשרים כי מדובר בהקשרים של סמים.

173. בהקשר זה יוטעם, כי טענת הנאשם כי הוא משער שגם חבריו השתמשו בטלפון שלו סותרת את דבריו בחקירתו במשטרת ישראל ביום 15/4/2015, שם השיב בשלילה לשאלת החוקרת האם עוד מישהו משתמש בטלפון שלו, וכן את דברי הנאשם בחקירתו במצ"ח מיום 27/4/2015 שם ציין: **"לא זכור לי שאני שלחתי את זה למרות שזה נשלח מהטלפון שלי אז זה כנראה אני"**.

174. לגרסתו של הנאשם כפי שנמסרה בחקירתו הראשונה, בה הודה בכלל המעשים שהיוו את הבסיס לפרטי האישום, נמצאים אימותים וחיזוקים בראיות רבות אחרות. כך, העובדה שהנאשם מסר כי הוא עובד ב"ספורט

דיפו" וכי הוא מוכר סמים, עלתה אף בהודעה שנשלחה ממכשיר הטלפון הנייד של הנאשם בה נכתב "נמאס לי מספורט דיפו ולמכור סמים" (ק.י. 28). כך, גם לגבי שמות הסמים "פייסל" ו"היידרו" אותם מזכיר הנאשם בחקירה והם גם נמצאו בתכתובות שלו בטלפון. גם זהותו של הסוחר מישה, ממנו מסר הנאשם כי קנה סמים, נתגלתה כאדם אשר נמצא ברשימת אנשי הקשר של הנאשם בפרופיל "הפייסבוק" שלו. הנאשם ציין בחקירתו כי מכר סמים לקטינים בני 17: ד', ב', ל', ז', י', ש', א', ז'. גם פרט זה אומת בחקירתם של ד', ב', ל', ז', י', ש' וע' ש' אשר מסרו את תאריך לידתם.

175. בעניין זה, אציין כי מחומר הראיות עלה כי הנאשם ידע, כי ד', ב', ל', ז', י', ש', א', ז' וע' ש' הם קטינים, מאחר שלמדו בבית ספר. הנאשם ציין בחקירתו הראשונה, כי מדובר בבני 17, ובעדותו בבית הדין שב וציין "הערכתי שהם בני 17 פחות או יותר כי ידעתי שהם לומדים בתיכון".

176. בחקירתם, מסרו ד', ב', ל', ז', י', ש' וע' ש' את יום הולדתם, ועלה כי בתקופה בה מסר הנאשם להם סמים, כאמור בפרט אישום 1, בין 19/3/2014 ל-20/4/2015, היו בני פחות מ-18. אין חולק, כי גם אם הנאשם לא ידע ידיעה ממשית מה הגיל המדויק של כל אחד מהחברים האמורים, הרי שלכל הפחות חשד שהם בני פחות מ-18 ונמנע לברר זאת הלכה למעשה, קרי עצם את עיניו.

177. כידוע, עצימת עיניים, שקולה למודעות, בהתאם לסעיף 20 לחוק העונשין, התשל"ז-1977: **רואים אדם שחשד בדבר טיב התנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להן, אם נמנע מלבררם.** "עצימת עיניים" פורשה בפסיקה כבר בעבר, בטרם הוכנסה דוקטרינה זו אל חוק העונשין, כאשר הייתה יציר הפסיקה, כך: "הנאשם חשד בנוכחותה של העובדה הנדונה אך נמנע מלחקור בדבר, הואיל 'ולא רצה לדעת' פן תתאשר העובדה ואז לא יוכל להכחיש, לאחר מעשה, כי ידע עליה" (ד"נ 8/68 המטרפסט נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד כב(2) 536, 546 (1968); ע/315/97 רב"ט רטמן נ' התובע הצבאי הראשי (1999)).

אציין, כי לא מצאנו לקבל את טענתה העקרונית של ההגנה, שמהותה כי אדם אינו יכול להעיד על גילו שלו, משמדובר בעדות מפי השמועה. ההגנה טוענת כי ידיעתו של אדם על גילו שאובה ממידע שנמסר לו על ידי אחרים במהלך שנות חייו, ולכן אין הוא יכול להעיד על גילו משמדובר בעדות מפי השמועה.

178. לגבי דיידנו, נציין כי טענה זו מוקשית, משהיא דורשת, על פניה, הוכחת גילו של אדם ככל ראייה אחרת, כך שלא ניתן יהיה להסתפק בעדותו של האדם עצמו לעניין מועד לידתו, ולכאורה רק מי שנכח בלידתו של אדם יכול להעיד על יום הולדתו.

179. חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, תשכ"ב-1962, קובע כי "אדם שלא מלאו לו 18 שנה הוא קטין". סעיף 11 לחוק זה הן ב"חישוב גיל" קובע כי "...ייחשב גילו מתחילת היום בו הוא נולד, והוא כשארין כוונה אחרת מפורשת או משתמעת". סעיף 12 לחוק זה קובע את **חזקת תאריך הלידה** לפיה "ידועה שנת לידתו של אדם ולא ידוע יום לידתו, חזקה שנולד באחד בניסן של אותה שנה; ידוע חודש לידתו של אדם ולא ידוע יום לידתו, חזקה שנולד ביום החמישה עשר של אותו חודש".

180. על פני הדברים, נראה כי המחוקק התייחס לעובדת קטינותו של אדם כאל נתון ידוע, או לפחות ככזה ה"ניתן לבירור". ראו למשל סעיף 16 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, שם נקבע "כתב אישום נגד קטין יצין, במידה שהדבר ניתן לבירור, את תאריך לידתו של הקטין".

181. לא ראינו לקבל את טענת ההגנה לפיה אדם אינו יכול להעיד על גילו. זאת, מאחר שצבר הנתונים והאירועים אשר חוה אדם במשך כל חייו, הכרוכה בגילו, הופכת למסה משמעותית של מידע שיש בה לתמוך בעדותו לגבי גילו. כך למשל, חגיגת יום הולדתו מדי שנה באותו מועד, חישוב אירועים בהתאם ליום הולדתו כמו בר המצווה בגיל 13, הוצאת תעודת זהות בגיל 16, הוצאת רשיון נהיגה בגיל 17, גיוס לצה"ל וכיוצא באלה אירועים הנקבעים בהתאם לגילו של האדם.

182. נדמה שקבלת תיזה זו של ההגנה, שאין אדם כשר להעיד לגבי גילו, תיצור אבסורד, וההשלכות המשפטיות, הן המהותיות הן הדיוניות, של סוגיה זו סופן מי ישורנו. כך לדוגמא, בכל בקשה לסגירת דלתיים בשל דיון של קטין, יצטרך בית המשפט לנהל הליך מקדמי של הוכחת גילו של האדם, לגביו נטען שהוא קטין.

183. בסופו של דבר, מצאנו לדחות את טענת ההגנה בעניין זה ולקבוע כי הנאשם היה מודע לעובדת היותם קטינים של האנשים המצוינים בפרט אישום 1.

184. ההודאה בכלל העבירות, מעבר לשימוש עצמי בסמים, נמסרה על ידי הנאשם בסמוך להודאה בה הוא הודה בשימוש עצמי בסמים. להודאה בעבירת השימוש עצמי נמצאו חיזוקים מספר, בהן תוצאת דגימת השתן החיובית לקאנביס, מציאת סם מסוכן בנייר מקופל שהיה על הנאשם עת שעוכב על ידי מצ"ח, וכן שמות האנשים איתם נהג הנאשם להשתמש בסמים, אשר את שמותיהם מסר בחקירה, ואותם אנשים מסרו אף את שמו של הנאשם בחקירתם: ד' ח', ל' ז', ד' ב', י' ש', ר' ק'.

185. גם כאשר הנאשם מסר הודאה בחקירה הראשונה במצ"ח, ישנם פרטים בהם הוא לא הודה. כך למשל ציין הנאשם כי לא עבד יחד עם מישה ולא היה לו רווח ממכירת הסמים. באלה יש כדי לחזק את נסיבות הודאת הנאשם, באשר לא מדובר בהודאה "אובדנית" בה מודה נחקר ב"הכל" על מנת לרצות את חוקריו או על מנת לסיים את החקירה, אלא מדובר בנחקר הבוחר במה להודות ובמה לא.

186. יצוין, כי מעדותו של הנאשם בבית הדין אף עלה כי הנאשם לא מתכחש מהותית לעצם המעשים, אלה להבנת משמעותם "הסעיפים האלה, סחר והדחת קטין. כאילו הכרחתי מישהו. אנחנו כולנו היינו חברים והעברנו סמים היינו יושבים ביחד, חברים... אמרתי מכרתי כסף כי זה היה עם כסף, זה היה באותו סכום שקניתי. הם התייחסו לזה כמכירה אבל אני לא ראיתי את זה ככה".

187. כך גם באמרתו במצ"ח מיום 10/5/2015, הנאשם הכחיש כי שיבש מהלכי חקירה עם ל' ז' "לא שיבשתי שום הליכי חקירה, אפילו לא קרוב לזה, אם ידוע למצ"ח על השיחה שהתבצעה ביני לבין ל' ז' אז אפשר לראות בבירור שלא ביקשתי ממנו שיוריד לי ימים... לדעתי סתם הפלתם עלי עוד סעיף שאין בו שום הוכחה לגביו זהו, זה מעצבן".

188. רוצה לומר, כאשר הנאשם מבקש לעמוד על כך שלא ביצע עבירה, הוא עושה זאת בפה מלא, באופן ברור ונחרץ. אותה נחרצות לא באה לידי ביטוי לגבי

עבירות הסחר, ההספקה, הדחת הקטינים לסמים וניסיון לתיווך, לגביהם ביקש הנאשם לחזור בו מהודאתו.

189. יצוין, כי חקירתו הראשונה במצ"ח של הנאשם, מיום 20/4/2015, אינה החקירה הראשונה בה הכחיש ולאחר מכן הודה. גם בחקירתו במשטרת ישראל ביום 15/4/2015, הכחיש תחילה כי קנה מל' ז' סמים, ולאחר מכן הודה בכך. קרי, הכחשת חשדות ולאחר מכן הודאה בהן היא לא אירוע אחד ויחיד שקרה לנאשם, ומדובר במי שהתנסה כבר בחקירה מול בעל מרות, ויודע כיצד מתנהלת חקירה.

190. נבהיר כי נוכח כל האמור לעיל, מצאנו כי משקלה של הודאת הנאשם הוא גבוה. משכך, אין צורך בתוספת ראייתית כבדה, המסבכת את הנאשם, ודי כי תימצא תוספת ראייתית קלה, המאמתת את הדברים. דא עקא, שבתיק זה קיימות ראיות רבות שהינן מעל ומעבר לתוספת ראייתית קלה ומאמתת. רבות מהראיות הללו ציינו כבר כמפורט לעיל. נבקש להוסיף כעת את ההתייחסות לעדויותיהם של העדים שנחקרו במשטרה והפלילו את הנאשם.

191. ד' ב' הוכרז כעד עויין לאחר שמסר בעדותו פרטים שונים מהפרטים שמסר בחקירה. עדותו בבית הדין הייתה שלילית, ניכר על העד כי הוא חשש להעיד, הוא השתהה בתשובותיו, הרבה לבקש לשתות מים, לא ידע לומר מדוע מסר בחקירה את שמו של ל' ז', למרות שלפי דבריו לא נשאל על ל' ז' אלא על הנאשם, ול' ז' הוא חבר ילדות שלו. גובה אמרתו של ד' ב', בנימין בקבאני, העיד בבית הדין לגבי נסיבות גביית האמרה של ד' ב'. לא מצאנו כי נפל פגם בחקירתו והחלטנו לקבל את אמרתו של ד' ב' במשטרה כראייה ולהעדיפה על פני עדותו בבית הדין. באמרתו במשטרה, מסר ד' ב' כי קנה סמים פעמיים מל' ז' ופעם אחת מהנאשם.

192. י' ש' הוכרז כעד עויין לאחר שמסר בעדותו פרטים שונים מהפרטים שמסר בחקירה. עדותו בבית הדין הייתה לא משכנעת ובלתי הגיונית, כאשר מסר כי לחצו עליו בחקירה, למרות שהחקירה נמשכה זמן קצר, מ-13:05 עד 13:15, ואביו של הנאשם שהה בתחנה, אך לבקשת י' ש', לא נכח אביו בחדר החקירות. כשנשאל האם היה אומר שקנה מד' ב' סמים, השיב כי לא היה אומר עליו שום דבר כי הוא חבר שלו. נוכח כל אלה, מצאנו את י' ש' בלתי

מהימן, ולכן החלטנו לקבל את אמרתו במשטרה כראיה, לאחר שגובה האמרה, יניב רם, העיד בפנינו בנוגע לנסיבות גביית האמרה, והחלטנו להעדיף את האמרה על פני עדותו של י' ש' בבית הדין. באמרתו במשטרה מסר י' ש' כי קנה מהנאשם חשיש ב-100 ₪ ברחוב רוטשילד בפתח תקווה.

193. ע' ש' הוכרז עד עויין לאחר שעדותו בבית הדין סתרה את אמרותיו במשטרה, בכל הנוגע לנאשם. מאחר שע' ש' עדיין קטין, נערך הדיון שלו בדלתיים סגורות, בנוכחות אביו ורכזת טיפול ממרכז מלכישוע, שם מצוי הנאשם בגמילה מזה שנה. ניכר היטב על ע' ש' כי הוא חושש להעיד ופעמים רבות השיב שהוא "מעדיף לא לענות על השאלה", וכי הוא חושש מהנאשם. אמרותיו של ע' ש' התקבלו על ידי בית הדין כראיה, לאחר שהחוקרים שגבו אותן, עופר דוד ודן רשף, העידו בבית הדין על אודות נסיבות גבייתן. בית הדין החליט להעדיף את אמרות ע' ש' במשטרה, שם מסר כי היה משתמש קבוע בסמים, היה קונה מהנאשם מריחואנה וחשיש ב-100 ₪ והיה מוכר לילדים אחרים בבית הספר. גם בחקירתו במשטרה ציין ע' ש' כי הוא חושש להפליל את מ' ק', וביקש שאף אחד לא יידע מה הוא אמר בחקירה. ע' ש' מסר כי תיאם את העסקאות עם מ' ק' בטלפון. יצויין כי לבית הדין הוגש התיעוד החזותי של החקירות של ע' ש' ובית הדין צפה בהם והתרשם כי ע' ש' מסר את הדברים בחקירה באופן חופשי ומרצון והאווירה בחקירה הייתה מאוד רגועה.

194. ר' ק' חזר בו מהפללתו של הנאשם בחקירה, ובעדותו בבית הדין מסר כי כל מה שהודה בחקירה לגבי עצמו נכון, וכל מה שהודה לגבי אחרים אינו נכון. הסנגור הסכים כי התביעה תחקור את ר' על דרך של חקירה נגדית, עוד בטרם ביקשה התביעה להכריז על ר' כעד עויין. ר' מסר בבית הדין, כי במהלך כל החקירה הופעל עליו לחץ מצד החוקרים ולכן הוא הודה לגבי הנאשם ואחרים. בית הדין מצא לדחות את גרסתו של ר' כפי שנמסרה בבית הדין, משצפייה בתיעוד החזותי של חקירתו, אשר הוגש לבית הדין, העלתה כי החקירה נערכה בצורה נעימה ושלווה, ר' כלל לא נראה לחוץ או מתוח, ואין כל ביטוי ללחץ שהופעל עליו על ידי מי מהחוקרים. לאחר שנסיבות גביית אמרותיו של ר' במצ"ח הוכחו בבית הדין, על ידי הגשת זכ"ד מהלך חקירה של שרה פומפר, ועדותו של החוקר הנוסף, גיא פרטוק, קיבל בית הדין כראיה את האמרות שנגבו מר' במצ"ח. בית הדין החליט להעדיף את אמרותיו של ר'

במצ"ח על פני עדותו בבית הדין, משעדותו נמצאה לא מהימנה ונסתרה בתיעוד החזותי של החקירה, אשר לא עלה בקנה אחד עם תיאורו של ר' בבית הדין את החקירה. באמרותיו במצ"ח, מסר ר' כי קנה מהנאשם מריחואנה ב-15 הזדמנויות במחיר 100 ₪ לגרם בפארקים ציבוריים, וכן קנה מהנאשם חשיש ב 3-4 הזדמנויות. ר' מסר כי הנאשם מכר סמים גם לד' ח', ל' ז' וד' ק'. ר' מסר כי העביר סמים מהנאשם לאחרים. כאשר הוצגה לר' אמרתו של הנאשם במצ"ח בה מסר הנאשם את השמות של החברים להם העביר סמים, ציין ר' כי הנאשם לא שיקר. ר' מסר כי תיווך ב-5 הזדמנויות בין הנאשם לחברים אחרים. ר' ביקש לציין בחלק מאמרותיו כי הוא מתחרט על המעשים, ומרגיש שאכזב את משפחתו וחברתו והוא אדם טוב. יצוין כי נגד ר' הוגש כתב אישום בו הודה במעשים שציין באמרותיו והוא הורשע בהתאם להודאתו (תיק מטכ"ל (מחוזי) 360/15). כל אלה, מחזקים את הודאתו של ר' כפי שנמסרה במשטרה, אותה בכרנו, כאמור, על פני עדותו בבית הדין, שנמצאה בעניינו בלתי מהימנה.

195. ל' ז' הוכרז על ידי בית הדין כעד עוין, לאחר שעדותו בבית הדין סתרה פרטים שמסר בחקירה. התרשמות בית הדין מלב הייתה כי מדובר במי שאינו דובר אמת והוא מבקש להגן על הנאשם. זאת, מאחר שעדותו של העד בבית הדין נמצאה על ידנו לא אמינה באופן בו ניסה לשכנע כי הופעל עליו לחץ בחקירה, חרף העובדה כי זו לא הייתה חקירתו הראשונה, אמו הייתה עמו בתחנת המשטרה, ולפי המצוין באמרה זמן החקירה לא היה חריג במשכו, מ-15: 09 עד 11: 36. בנוסף, לא ידע ל' ז' להסביר כיצד הדברים שמסר בחקירה נמסרו גם על ידי נחקרים אחרים בפרשה, אם הם לא קרו באמת, כפי שמסר בעדותו בבית הדין. לאחר שהוכחו נסיבות גביית אמרתו של ל' ז' במשטרה, על ידי השוטר לירן גלרט והחוקר אסף אבידן, אשר העידו בפני בית הדין, התקבלה אמרתו של ל' ז' במשטרה כראיה. בית הדין החליט לבכר את אמרתו במשטרה על פני עדותו בבית הדין, שנמצאה בלתי מהימנה. באמרתו מסר ל' ז' כי קנה ומכר לנאשם גראס, במחיר של 100 ₪ ל- גרם אחד. עוד מסר ל' ז' בחקירה כי הנאשם היה מפזר סמים ומביא לאנשים. עוד מסר ל' ז' כי בהתחלה הכחיש את הדברים בקשר לנאשם כי קשה לו, כי הנאשם כמו אח בשבילו. עוד מסר כי הנאשם היה מעביר את המספר שלו לאחרים. ל' ז' מסר כי הנאשם מכר גם לקטינים אחרים בנוסף אליו.

196. ד' ח' הוכרז כעד עוין לאחר שסתר בעדותו בבית הדין את הדברים שמסר בחקירתו במשטרה. בית הדין מצא את עדותו של ד' ח' כבלתי מהימנה, מאחר שטענתו כי התייאש מהחקירה מאחר שהיה בה הרבה זמן, נסתרה משהחקירה הראשונה נמשכה מ-13:56 עד 14:05, וחקירתו השנייה נמשכה מ-14:12 עד 15:52. כמו כן, לא ידע ד' להסביר את מהותה של תכתובת חשודה שנמצאה במכשיר הטלפון של הנאשם, לפיה התכתב עם הנאשם בנושא סחר בסמים. בנוסף, משנשאל ד' מדוע לא ציין בחקירה כי הוא מכיר את ר' ק', למרות שהדבר אינו נכון, מסר כי לא רצה "להביא שמות". לאחר שנסיבות גביית האמרות הוכחו בבית הדין בעדותם של השוטר יניב רם והחוקר אסף אבידן, החליט בית הדין לקבל את אמרותיו של ד' ח' במשטרה כראיה. בית הדין החליט לבכר את אמרותיו במשטרה על פני עדותו בבית הדין שנמצאה בלתי מהימנה, כאמור. באמרותיו במשטרה מסר ד' ח' כי הנאשם סחר במריחואנה והם ישבו יחד בפארקים כאשר הנאשם הביא פייסלים ומריחואנה. עוד מסר, כי הנאשם מסר לו סמים בתדירות של 15 פעמים בחודש במשך חצי שנה. ד' מסר כי הנאשם היה "חותך" מהכמות שהביא ומעשן.

197. כפי שניתן להתרשם, אמרותיהם של העדים מחזקות את הודאת הנאשם ואף זו את זו. העדים מציינים פרטים מאמתים לדברים שמסר הנאשם בחקירתו ולמעשה מרכיבים פאזל של מציאות בה הנאשם היה קונה ומוכר סמים לחברים, במחיר של 100 ₪ לגרם אחד, היה מספק קנאביס בחינם, היה מתווך בין חברים, היה מעשן בצוותא יחד עם החברים, הכל כמפורט בכתב האישום.

198. לגבי טענת ההגנה שעניינה אכיפה בררנית ואפליית הנאשם על פני מעורב אחר, ר' ק', אשר לא הורשע בעבירות של תיווך והדחת קטינים, נציין כי לא מצאנו לקבוע כי על פי התשתית הראייתית שהונחה בפני בית הדין, יש בסיס לקבוע כי הרשות נקטה באכיפה בררנית. עניינו של ר' ק' הסתיים בהסדר טיעון בהתאם להודאתו, וכידוע שיקולים העומדים בבסיס הסדר טיעון, אשר לא תמיד ידועים לערכאה השיפוטית, הינם שונים לחלוטין לעומת שיקולים אשר נשקלים כאשר אין הסדר טיעון בין הצדדים (ראו ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1), 577 (2002)).

199. נוכח כל האמור לעיל, מצאנו כי כל פרטי האישום שיוחסו לנאשם הוכחו מעל לכל ספק סביר, והנאשם מורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, בהתאם.

200. למען הסר ספק נציין, כי לא מצאנו לקבל את טענת ההגנה לפיה "השלמת הסיכומים בכתב בתיק זה נועדה להפניות ולמתן אסמכתאות ולא היה מקום לתביעה להגיב לסיכומי ההגנה בניגוד לכלל הבסיסי לפיו זכות המילה האחרונה נתונה לנאשם".

ראשית, אין זכר לטענת ההגנה האמורה בהחלטת בית הדין מיום 2/12/2015, אשר ציינה כהאי לישנא:

היום נשמעה פרשת ההגנה, בה העידו הנאשם ואביו. סיכומי הצדדים ישמעו ביום 17/12/2015 משעה 10:00, כאשר לכל צד יינתנו עד שעתיים.

התביעה תהיה רשאית להגיש השלמת סיכומים בכתב עד ליום 21/12/2015 בשעה 14:00, למזכירות בית הדין ובהעתק לסנגור.

ההגנה תהיה רשאית להגיש השלמת סיכומים בכתב עד ליום 24/12/2015 בשעה 14:00, למזכירות בית הדין ובהעתק לתביעה.

הכרעת הדין תינתן ביום 20/01/2016 בשעה 10:00.

יצוין, כי החלטה דומה צוינה בפרוטוקול אף בדיון מיום 5/11/2015.

שנית, להגנה ניתנו 3 ימים להגיש השלמת סיכומיה בכתב לאחר מועד הגשת השלמת הסיכומים על ידי התביעה, ומשכך זכות המילה האחרונה נשמרה להגנה בכל מקרה, ויכולה הייתה ההגנה להגיב ולהעלות כל טענה במסגרת השלמת הסיכומים, ללא הגבלה.

שלישית, והוא העיקר, האפשרות להגשת השלמת סיכומים על ידי שני הצדדים ניתנה לצדדים לבקשת הסנגור אשר ביקש כך בדיון מיום 15/10/2015 "אני מבקש לשמור על זכותי ולאפשר לתביעה להגיש השלמת סיכומים בכתב יום יומיים לאחר הסיכומים בעל פה" (עמ' 123 שור' 37).

מטכ"ל (מחוזי) 364/15

בכל אופן, גם אם דעת ההגנה הייתה כי השלמת הסיכומים נועדה אך לצורך הגשת מסמכים או אסמכתאות, הרי משלא הגביל בית הדין בהחלטתו את השלמת סיכומי הצדדים לצורך זה בלבד, לא היו מוגבלים הצדדים – הן התביעה הן ההגנה – להשלים סיכומיהם גם מבחינת הטענות המשפטיות.

- ניתנה והודעה היום, 20/1/2016, י' בשבט התשע"ו, בפומבי ובמעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

שופטת

אב"ד

שופטת

העתק נכון מהמקור
רס"ן איריס קלי
ק' בית הדין

נערך על ידי: נוי בן אריה
בתאריך: 20/01/2016
חתימת המגיה: נ' ש'

גזר דין

רקע

201. ביום 20/1/2016 הורשע הנאשם, טוראי מ' ק', לאחר משפט הוכחות, בכל פרטי האישום שיוחסו לו בכתב האישום, כמפורט להלן:

פרט אישום 1 - הדחת קטין לסמים

לפי סעיף 21(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. בין 19/3/2014 ל-20/4/2015, בצומת סירקין, ברחוב הנשיאים ורחוב רוטשילד בפתח תקווה, בפארקים בפתח תקווה ובמקומות נוספים, העביר הנאשם במספר רב של הזדמנויות סם מסוכן מסוג קנאביס, חלק בתמורה וחלק שלא בתמורה, לקטינים הבאים: ד' ב', ל' ז', י' ש', א' ז', וע' ש'. בכלל זאת, במקרים הבאים:

- ו. בין ינואר 2015 לפברואר 2015, העביר הנאשם 1 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס לד' ב', תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל ממנו.
- ז. בין ינואר 2015 לפברואר 2015 העביר הנאשם 0.7 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס לד' ב', תמורת סכום של 50 ₪ שקיבל ממנו.
- ח. בחודש מאי 2014, העביר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס (חשיש) ל' ש', תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל ממנו.
- ט. בין ספטמבר 2014 ל-1/12/2014, במספר רב של הזדמנויות, העביר הנאשם 1 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, חשיש ומריחואנה, לע' ש', תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל ממנו. ע' ש' מכר את הסם לקטינים אחרים ששמותיהם מפורטים בפרט האישום. ע' ש' העביר לנאשם תמורה יחסית.
- י. באפריל 2014 מסר הנאשם כ-1 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס ל' ז'.

פרט אישום 2 - סחר בסם מסוכן

לפי סעיפים 19 א + 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. בין 19/3/2014 ל-20/4/2015, בגנים ציבוריים בפתח תקווה, בסמוך לביתו של הנאשם, ברחוב רוטשילד בפתח תקווה, בצומת סירקין ובמקומות נוספים, העביר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס, בכמות של בין 0.5 גרם ל-1 גרם, ב-30-27 הזדמנויות שונות, תמורת סכום כסף שבין 50 ₪ ל-100 ₪ בכל פעם, בין היתר לדימטרי ש' אותו כינה הנאשם ד' ק', ד' ח', ע' ב', ורבי"ט ר' ק'. בכלל זאת, במקרים הבאים:

ד. בין יום 19/3/2014 למרץ 2015, העביר הנאשם לרב"ט ר' ק' סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל 1 גרם, תמורת סכום של 100 ₪ שקיבל מרב"ט ק', בכ-15 הזדמנויות.

ה. בין 19/3/2014 למרץ 2015, העביר הנאשם חתיכה קטנה של סם מסוכן מסוג קנאביס (חשיש) לרב"ט ר' ק', תמורת סכום של 100 ₪, בכ-3 הזדמנויות.

ו. במהלך אוגוסט 2014, קיבל רב"ט ק' סכום כסף של 100 ₪ מאזרח אותו כינה בשם "ניק", את הכסף העביר לנאשם, וקיבל תמורתו מהנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס אותו העביר ל"ניק".

פרט אישום 3 – הספקת סם מסוכן

לפי סעיפים 19א + 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התש"ל-ג-1973. בין אוגוסט 2014 ל-20/4/2015 העביר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס בכמות של בין 0.7 גרם ל-1 גרם, במספר אירועים רבים, בין היתר לד' ש', ד' ח', ע' ב' ורב"ט ר' ק'.

פרט אישום 4 - ניסיון תיווך בסם מסוכן

לפי סעיפים 19א + 14 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התש"ל-ג-1973 + סעיף 25 לחוק העונשין, התש"ל"ז – 1973. הנאשם ניסה לתווך בעסקה בסם מסוכן, ב-20 הזדמנויות במהלך התקופה שבין 19/3/2014 ל-20/4/2015, כאשר מסר את מספרו של אזרח בשם מ' פ' לחברים של הנאשם שפרטיהם אינם ידועים, במטרה שאלה יצרו קשר עם מ' פ' וירכשו ממנו סם.

פרט אישום 5 - שימוש בסם מסוכן

לפי סעיפים 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התש"ל-ג-1973.

הנאשם עשה שימוש בסם מסוכן מסוג קנאביס, בתדירות של כ-20 שימושים בחודש, בין 19/3/2014 ל-20/4/2015 בנסיבות אזרחיות, בהיותו חייל בצה"ל, כאשר בחלק מן ההזדמנויות עשה הנאשם שימוש בסם מסוכן יחד עם אזרחים.

202. למעט פרט אישום 5, שעניינו שימוש בסם מסוכן, בו הודה הנאשם, **כפר הנאשם** בכל יתר פרטי האישום.

203. במהלך המשפט נשמעו עדויותיהם של **17 עדים**. יצוין, כי נוכח טענת הזוטא שהעלה הנאשם, העיד הנאשם פעמיים, הן במשפט הזוטא הן במשפט העיקרי. כמו כן, חזרו לדוכן העדים והעידו במשפט הזוטא ובמשפט העיקרי, חוקרי מצ"ח, גיא פרטוק ואסף אבידן, אשר חקרו את הנאשם במצ"ח. החוקר אסף אבידן אף נקרא להעיד **בשלישית**, לבקשת הסנגור, לאחר שההגנה סברה כי אי העברת סיכום מפורט של ההכנה לעדות, שערכה התביעה לעד, לידי ההגנה, פוגעת בהגנת הנאשם, ועל כן נתבקש המשך חקירתו הנגדית של העד בדיון נדחה, על מנת לאפשר להגנה להיערך בהתאם. השוטר יניב רם אף העיד פעמיים במשפט.

ראיות הצדדים לעונש

204. **התביעה**, הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (**ת"ע/1**) ממנו עלה כי לנאשם הרשעה קודמת בבית דין צבאי, בעבירה של היעדר מהשירות שלא ברשות, לפי סעיף 94 לחש"ץ, בתיק מטכ"ל (מחוזי) 1265/14, בה נדון בין היתר ל-55 ימי מאסר בפועל.

205. כמו כן, הוגש תדפיסו האישי של הנאשם (**ת"ע/2**) ממנו עלה כי הנאשם התגייס לצה"ל ביום 19/3/2014, סיים בהצלחה טירונות וקורס ספק אט"ל, בעל רישיון נהיגה אזרחי מיום 12/5/2013, ולחובתו מספר הרשעות בהליכים משמעתיים, בעיקר בעבירות של אי קיום הוראות והיעדרות מהשירות עד 24 שעות.

206. **ההגנה**, זימנה לעדות מספר עדי הגנה להעיד לזכות הנאשם:

207. גברת **סוניה טל**, חברת המשפחה זה כעשור שנים, עובדת יחד עם אביו של הנאשם. מסרה כי מהיכרותה מדובר במשפחה טובה, חיובית, פתוחה וחברותית. העדה ציינה כי מקרה זה של מי לא מאפיין את המשפחה והדבר מאוד הפתיע אותה. עוד ציינה כי מי נהג לעבוד לפני הצבא בתחנת הרדיו בה

היא עובדת בקול ישראל, ועסק בתרגום פרסומות מרוסית לעברית. גברת טל ביקשה שתיתן הזדמנות למי להוכיח עצמו מחדש.

208. מר אייל אינסל, מנהל חנות 'ספורט דיפו' בפתח תקווה, מסר כי הנאשם עבד אצלו בחנות מגיל 15, והצליח לשלב העבודה עם לימודיו בצורה טובה. העד מסר כי מ' הקרין בגרות ורצינות, הותיר רושם מעולה, והתנהג באופן בוגר ורציני לגילו. העד מסר כי הופתע מכל הפרשה וביקש כי בית הדין ייתן למי אפשרות להצליח מאחר שיש לו פוטנציאל אדיר.

209. אביו של הנאשם, מר בוריס ק', סיפר כי הוא ואמו של מ' עלו לישראל ב-1991, וב-1995 נולדו מ' ואחותו התאומה. האם, רופאה במקצועה, עזבה את עבודתה והתמסרה לטיפול הילדים בבית, עד שהיו בני 6. עוד סיפר כי מ' היה תלמיד טוב וסיים את לימודיו עם בגרות טובה. כמו כן מסר כי מ' סייע רבות בעסק הפרסום בו עובד האב, והיה אחראי על תרגום מעברית לרוסית ומרוסית לעברית. האב סיפר כי תמיד היה שומר על הילדים ובשליטה עליהם ועל מעשיהם, אך בתקופה בה אירעו האירועים מושא כתב האישום, לא היה הרבה בבית בשל פרויקט בעבודה. אביו של הנאשם ציין עוד כי הוא מבין שיש להטיל עונש על מ', אך ביקש שלא להכביד בעונש, על מנת לאפשר למי להתקדם הלאה.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני התביעה

210. התובע הצבאי המלומד, קמ"ש אלברג, עמד על הערך החברתי שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשם – שלום הציבור – כאשר עבר עבירות סמים, לרבות החטאת קטינים בעבירות סמים. התובע ציין כי לא מדובר בכישלון חד פעמי, אלא בדרך חיים בה בחר הנאשם ודפוס שיטתי של סחר בסמים, הנלמד ממספר המכירות הרב של הסמים.

211. התובע עמד על כך כי בחלק מהמקרים ידע הנאשם כי הסמים אותם מכר יעברו הלאה, לרבות לתלמידי בית ספר. בכך, רואה התביעה נסיבות בולטות לחומרה משהנאשם ביצע עבירות סמים כלפי קטינים, ששיקול דעתם אינו כשל בגירים, והם קלים להשפעה. עוד צוין, כי הנאשם מכר סמים לא רק לחבריו הקרובים, אלא גם לאנשים אחרים אשר הקשר איתם התמצה רק

בעסקאות סמים. התביעה הוסיפה כי מהראיות בתיק עלה כי הנאשם מכר סמים ואף "חתך" חלק מהכמות שמכר, בכך שהשתמש בסמים שמכר יחד עם החברים להם מכר אותם.

212. לדעת התביעה, נסיבותיו האישיות של הנאשם, ככל שישנן כאלה, נסוגות מפני שיקולי ההרתעה האישית והכללית במקרה זה, נוכח העובדה כי הנאשם חזר על מעשיו באופן תכוף. לשיטת התביעה, ההגנה לא הצביעה על מסלול שיקומי של הנאשם, ולכן אין מקום לשיקולי שיקום במסגרת שיקולי הענישה בתיק זה.

213. התביעה ביקשה כי העונש אשר יושת על הנאשם ישקלל את שירותו הצבאי של הנאשם, אשר כולל עבירות משמעת לא מעטות וכן את הרשעתו בעבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות, בגינה הועמד לדין בפני בית דין צבאי. כחלק מהמלחמה בנגע הסמים בכלל, ובעבירות סמים בהן מעורבים חיילים צה"ל בפרט, ביקשה התביעה כי בית הדין ישית על הנאשם עונש מרתיע, אשר יעביר מסר ברור לגבי ההשלכות של מעורבות בעבירות סמים.

טיעוני ההגנה

214. הסנגור המכובד, עו"ד שליין, פתח את טיעונו לעונש בצינו כי לשיטתו לא היה מקום לדון בתיק זה במסגרת משפטית צבאית, אלא אזרחית. זאת, מאחר שכל העבירות בוצעו במסגרת אזרחית, במעורבות של אזרחים, למעט חייל אחד, ולכן גם העבירה שעניינה שימוש עצמי בסמים על ידי הנאשם ראוי שתידון יחד עם העבירות האחרות בבית משפט אזרחי. כך, לטעם הסנגור, ניתן היה להפנות את הנאשם לתסקיר מבחן, על מנת ללמוד על פוטנציאל השיקום שלו, כאשר במערכת הצבאית אין הדבר אפשרי. עוד הטעים הסנגור, כי לאחרונה חל שינוי בהתייחסות לשימוש עצמי בסם מסוכן מסוג קנאביס, ועולים קולות אשר קוראים להתרת שימוש חוקי בסם זה.

215. הסנגור הפנה לעדויות האופי החיוביות שנשמעו לגבי הנאשם, וציין כי משפחתו החמה היא המסגרת השיקומית הטובה ביותר עבורו, כאשר ניתן לקבוע במידה גבוהה של סבירות שהנאשם לא יחזור לסורו. עוד ציין הסנגור כי יש לזכור כי הענישה היא אינדיבידואלית לפי נסיבותיו הספציפיות של

הנאשם, ובמקרה זה מדובר בנאשם בעל נתונים אישיים גבוהים ופוטנציאל שיקום אמיתי.

216. הסנגור עמד על הערך החברתי שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשם, והטעים כי לא הובאה ראיה לבית הדין אשר היה בה להוכיח כי בשל מעשי הנאשם, החלו אחרים להשתמש בסמים, אלא שהמעורבים האחרים כבר היו מעורים בעולם הסמים, ללא קשר לנאשם, ולא נטען כי מעשי הנאשם דרדרו אותם לשימוש רחב יותר בסמים, או לשימוש בסמים קשים אחרים, מלבד קנאביס. הסנגור ביקש כי בעת גזירת הדין יתחשב בית הדין בכמויות הקטנות בהן סחר הנאשם בסם, ובמחירים הנמוכים שבהם התבצעו עסקאות הסמים.

217. בנוסף, ביקש הסנגור כי בית הדין ישים לנגד עיניו את העונש שהוטל על ר' ק', אחד המעורבים האחרים, אשר נדון בבית דין צבאי, וגם הוא היה מעורב בעסקאות סמים עם קטינים. זאת, מטעמים של אחידות ענישה ומראית פני הצדק. כמו כן, ביקש הסנגור כי עונש פסילת רישיונות הנהיגה של הנאשם יהיה מידתי, על מנת שלא להכביד על הנאשם במציאת עבודה הכרוכה בנהיגה, כחלק משיקול שיקומו לאחר שישוחרר מהכלא.

218. בדברו האחרון של הנאשם, מסר כי הוא מתחרט ומצטער על מעשיו, וציין כי השיקום הטוב ביותר שעבר היה ישיבתו כל זמן המשפט במעצר. הנאשם הביע צער על כך שמשפחתו נאלצה לשלם מחיר יקר במהלך ניהול המשפט, וביקש לפתוח דף חדש בחייו.

דיון והכרעה

219. "לצערנו, מלבד המערכה לשמירת שלומם וביטחונם של אזרחי מדינת ישראל ותושביה, אנו מנהלים מערכה נוספת נגד אויב הנמצא בקרבנו – נגע הסמים והאלכוהול, המהווה איום ממשי על חיי חיילי צה"ל ומפקדיו ועל חייהם של היקרים להם והסובבים אותם. זהו איום שאיננו יכולים להשלים עימו – יש להוקיעו ולבערו מקרבנו. עלינו מוטלת החובה למנוע התנהגות פסולה ומסכנת חיים, הפוגעת במוכנותנו, בכשירותנו ובערכינו. עלינו לחנך את חיילינו לקבל אחריות על חייהם וללמדם להציב גבולות ברורים, תוך אמירה ברורה וחד-משמעית: לא לסמים, לא צריכה מופרזת של אלכוהול".

(אגרת הרמטכ"ל לשבוע המאבק הלאומי בנגע הסמים והאלכוהול, דצמבר 2013).

220. הנאשם נותן את הדין על עבירות סמים חמורות אשר ביצע במהלך שירותו בצה"ל. אמנם, העבירות לא בוצעו בתוככי יחידה צבאית, אך לא ניתן להקל ראש בסכנות הרבות הטמונות במקרה בו חייל בשירות סדיר מבצע עבירות סמים, כמעט על בסיס יומיומי, הן שימוש עצמי בסם מסוכן, הן סחר, אספקה והדחת אחרים לסמים מסוכנים.

221. לפיכך, אין מקום להשוואה טכנית בין חייל לבין אזרח, בכל הקשור לענישה בעקבות הרשעה בעבירות סמים. מערכת השיפוט הצבאית נועדה מלכתחילה לשרת את צרכי הצבא, אשר לו עניין מיוחד בהרתעת חיילים מלהשתמש בסמים מסוכנים, גם כאשר מדובר ב"סמים קלים" כקנאביס ולא "סמים קשים".

222. בעניין זה, כבר נקבע על ידי בית המשפט העליון לפני כשני עשורים כי:

"להבדיל מן המסגרת האזרחית, בה אפשר שהשימוש בסמים 'קלים' אינו גורם נזק משמעותי לציבור - למעט במקום שהמשתמש ממלא תפקיד חיוני - הנה במסגרת הצבאית, הנזק הטמון בכך הינו רב וקשה; ולא בכדי מצדיק העניין הצבאי ענישה חמורה ומרתיעה, גם כשהמדובר בשימוש בסמים 'קלים' כאמור. השימוש בסמים מסוכנים - ו'קלים' ביניהם - הינו בבחינת חידק מדבק ומתפתח; ואוי לה ליחידה הצבאית שהחידק מקנן בתוכה" (בג"צ 5000/95 טור' גדעון נ' הפרקליט הצבאי הראשי, פ"ד מט(5) 64, 74 (1995)).

223. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין (תיקון 113), התשל"ז-1977, גזירת העונש נעשית על ידי בית הדין בהתאם לעקרון המנחה בענישה, הוא **עקרון ההלימה** - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך **החברתי** שנפגע מביצוע העבירה, **במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה** הנהוגה ו**בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.

224. על אף שהנאשם הורשע בריבוי עבירות, אשר כוללות מספר מעשים, מצאנו כי לא מדובר במספר אירועים נפרדים, הגם שהמעשים נפרשו על פני תקופת זמן משמעותית ונעשו כלפי מספר רב של אנשים. זאת, בהתאם למבחן הקשר ההדוק שנקבע בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 29/10/2014] (2014)), מאחר שבין כל העבירות בהן הורשע הנאשם קיים יסוד משותף שמהותו ביצוע עבירות סמים בצוותא בשכונת מגוריו של הנאשם דרך כלל, עם חברים של הנאשם, חלקם קרובים יותר וחלקם פחות, כאשר בכל פעם היה חבר אחר מספק את הסמים. לפיכך, מצאנו כי יש מקום לקבוע מתחם ענישה הולם אחד אשר במסגרתו ייגזר עונש כולל בגין כל העבירות. יוטעם, כי אף התביעה לא ביקשה בטיעוניה לעונש לראות בעבירות בהן הורשע הנאשם אירועים נפרדים, אשר בגינם יש לקבוע מתחם ענישה נפרד בגין כל אירוע.

225. בעת שקילת מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שקלנו את מסכת המעשים בהם הורשע הנאשם, אשר מלמדת על מעורבות ממשית מצידו בעולם הסמים: שימוש נרחב בסם – 20 פעמים בחודש במשך תקופה של 13 חודשים; ניסיון לתווך בסם – בכ- 20 הזדמנויות; הספקת סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 0.7 גרם – 1 גרם במספר אירועים רבים; סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס ב- 27-30 הזדמנויות, כאשר בכל הזדמנות מכר 0.5 גרם – 1 גרם סם תמורת 100 ₪ - 50 ₪; הדחת קטינים לסמים במספר רב של הזדמנויות.

226. עובדות אלה מלמדות על נגישותו הרבה של הנאשם לסמים מסוכנים, ועל כך כי לא מדובר באירועים אקראיים, אלא באורח חיים קבוע, דפוס התנהגות ועוגן ממשי בעולם הסמים. מחומר הראיות עלה אף כי הנאשם היה דמות מרכזית במקום מגוריו בכל הנוגע להספקה וסחר בסמים, והדברים נלמדים מהתכתובות החשודות הרבות, מאנשי קשר רבים, שנמצאו במכשיר הטלפון הנייד של הנאשם, להם לא ידע הנאשם לתת כל הסבר משכנע.

227. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מצאנו להתחשב בכך שמדובר במי שהורשע בסחר בסמים בכמויות קטנות – של עד 1 גרם,

מטכ"ל (מחוזי) 364/15

כאשר הסם נמכר במחיר של עד 100 ₪ עבור 1 גרם קנאביס. מחיר זה היה המחיר שאף הנאשם עצמו קנה את הסם. קרי, לא מדובר במי שסחר בסמים למטרת רווח כלכלי.

228. כידוע, עבירה של סחר בסמים מסוכנים נתפסת כחמורה מאחר שהסוחר בסם מסוכן מהווה חוליה משמעותית, אשר בדרך כלל בלעדיה אין, להתקיימות שרשרת הסם, ועל כן הענישה על מי שהורשעו בסחר בסמים מסוכנים היא כבדה ומשמעותית (ע/101/14 טור' קיקוזאשוילי נ' התובע הצבאי הראשי (2015)).

229. נסיבה נוספת לחומרה היא העובדה כי הנאשם הדיח קטינים לסמים. כידוע, דעתם של קטינים אינה מגובשת כדעתם של בגירים, הם ניתנים להשפעה בקלות רבה, והסכנה כי ידרדרו לעולם הסמים ללא הבנה של ההשלכות לכך, היא ברורה וגלויה.

230. משכך, עמדה הפסיקה על הענישה המחמירה שיש להשית על מי שהורשעו בעבירה של הדחת קטינים לסמים, גם כאשר היקף ההדחה אינו רחב ומדובר בסם מסוג קנאביס, שאינו במדרג הגבוה של החומרה (ע"פ 1507/12 שחתות נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו, 1/8/2013] בסעיף 9 לפסק הדין (2013)). זאת, מאחר שמטרת הסעיף שעניינו הדחת קטין לסם "היתה לקבוע עונשים חמורים ומכאיבים ביותר עבור כל אדם המסבך קטין במערכת הבזויה והמסוכנת של הסחר בסמים והשימוש בהם" (ע"פ 75/89 חסן נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(2) 253, 251 (1990)).

231. הצדדים הפנו את בית הדין לפסקי דין רבים מהם ביקשו ללמוד על רמת הענישה ההולמת למעשים בהם הורשע הנאשם. כידוע, השונות בענישה בפסיקה רבה, ולא אחת נקבע כי - "מלאכת קציבת העונש איננה בגדר תרגיל מתמטי או מדע מדויק. קביעת העונש הינה פרי איזון שעורכת הערכאה הדיונית בין כלל הנתונים והשיקולים הצריכים לעניין. קשה עד מאוד, ואף בלתי אפשרי, לבודד ולכמת את המשקל שניתן במסגרת העונש שקבעה הערכאה הדיונית לכל נתון ונתון בנסיבותיו המיוחדות של המקרה וקשה להשוות בין גזרי דין שניתנו לנאשמים שונים ובנסיבות עובדתיות ואישיות שונות" (ע"פ 7350/12 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 14/01/13], בסעיף 10 לפסק הדין (2013)).

232. במסגרת מדיניות הענישה הנהוגה, מצאנו להפנות לעניינם של ע/78/14 טור' פלח נ' התובע הצבאי הראשי (2014), שם אושר עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, בגין סחר בקנאביס, בכ-50 הזדמנויות, בכמויות של בין 2.5 גרם ל-5 גרם; ע/174,175/08 התובע הצבאי הראשי נ' סמל שדליאז וערעור שכנגד (2009), שם אושר עונש מאסר בן 7 חודשי מאסר בפועל בגין מכירת קנאביס לאזרחים, במשקל לא ידוע, ב-4-5 הזדמנויות שונות, בתמורה ל-100 ש"ח בכל פעם; ע/101/14 טור' קיקוזאשוילי נ' התובע הצבאי הראשי (2015), שם אושרו 42 חודשי מאסר בפועל, בין היתר בגין מכירתן של אצבעות חשיש ב-260 מקרים; ע/104/05 התובע הצבאי הראשי נ' סמל לוקש (2005), שם נגזרו 10 חודשי מאסר בגין תיווך בשלוש הזדמנויות בקנאביס, במשקל כולל של כ-115 גרם; רע"פ 4687/15 פלג נ' מדינת ישראל (2015), שם הושתו 18 חודשי מאסר בגין סחר בריבוי הזדמנויות של 1 גרם קנאביס תמורת 100 ₪ ושימוש עצמי באותו סם; ע"פ 624/07 בן סימון נ' מדינת ישראל, תק-על 2007(2), 2956 (2007), שם אושרו 30 חודשי מאסר בגין 8 עבירות של שימוש בסם מסוכן, הדחת קטין לסמים, סחר בסם מסוכן והחזקתו שלא לצריכה עצמית.

233. נוכח האמור לעיל, הרינו קובעים כי מתחם העונש ההולם למעשים שביצע הנאשם הוא 18-28 חודשי מאסר בפועל, בכליאה ממשית, לצד עונשי מאסר מותנים ופסילת רנצ"א.

234. לא מצאנו כי יש מקום לכלול במתחם העונש ההולם רכיב של קנס, משלא הוכח בפנינו כי מטרת עסקאות הסמים בהן היה מעורב הנאשם, הייתה רווח כספי.

235. במסגרת גזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם כמפורט לעיל, שקלנו את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: עברו הנקי של הנאשם בעבירות סמים, נתונו האישיים ואופיו כפי שהשתקפו מעדויות עדי האופי, מהם למדנו כי הנאשם חי וגדל במשפחה אוהבת, נורמטיבית, עוטפת וחמה, אשר הסתבכותו של הנאשם בעבירות מושא תיק זה נפלה עליה כרעם ביום בהיר.

236. לא מצאנו כי יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום או הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין), משלא הוצגה בפנינו תוכנית שיקומית **קונקרטי** לגבי הנאשם, מלבד תמיכתו בתוך המסגרת המשפחתית, ובנסיבות תיק זה אף לא ראינו כי שלום הציבור דרוש הגנה במידה שתצדיק סטייה מהרף העליון שנקבע במתחם העונש האמור.

237. עוד יוטעם, כי לא מצאנו כי יש מקום להשוות בין עניינו של הנאשם, לבין עניינו של ר' ק'. האחרון הועמד לדין בפני בית דין צבאי במסגרת תיק מטכ"ל (מחוזי) 360/15 **התובע הצבאי נ' רב"ט ק'** (2015), והורשע בכתב אישום מתוקן, **במסגרת הסדר טיעון**, בשתי עבירות: האחת, החזקת סם מסוכן, בכך שבחמש הזדמנויות קיבל סכומי כסף מאנשים שונים והעבירם לאחרים, כאשר תמורת סכומים אלה קיבל בכל פעם סם מסוכן במשקל של כ-1 גרם, וסמים אלה העביר ר' ק' לאזרחים אשר מסרו לו את הכסף; השניה, שימוש עצמי בסם מסוכן מסוג קנאביס ב-10 הזדמנויות בנסיבות אזרחיות. על ר' ק' נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשי מאסר על תנאי, פסילת רנצ"א ל-6 חודשים והורדה לדרגת טוראי.

238. על נקלה ניתן לראות שאין הנדון דומה לראיה – ר' ק' הורשע בעבירות פחותות משמעותית מהעבירות בהן הורשע הנאשם בתיק זה, הן בהיקפן הן בחומרתן, כאשר ההליך בעניינו של ר' ק' הסתיים בהודאה במסגרת הסדר טיעון, ואילו בעניינו של הנאשם דכאן התנהל משפט הוכחות ארוך. אמנם, עקרון אחידות הענישה הוא עקרון מרכזי בתורת הענישה בפלילים, אך אחידות ענישה אין משמעותה זהות ענישה, ויש לקחת בחשבון בכל מקרה את נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות העברייני הקונקרטי (ע"פ 7006/14 **תורג'מן נ' מדינת ישראל** (2015)).

239. הנאשם לא הודה בביצוע מרבית העבירות, למעט השימוש העצמי בסם, וניהל משפט הוכחות ארוך, לרבות ניהול משפט זוטא, כאשר עדים רבים נקראו להעיד בפני בית הדין, חלקם פעמיים, ואחד – אסף אבידן – אף שלוש פעמים. בין יתר העדים שנשמעו היה גם ע' ש', קטין, שהגיע בליווי אביו, ורכזת טיפול ממרכז "מלכישוע", שם שהה העד בהליך גמילה מסמים. לכל אלה, יש משמעות. אמנם, אין לזקוף לחובת הנאשם כפירה באשמה וניהול משפט (סעיף 40יא(6) לחוק

העונשין), עם זאת, אין הנאשם זכאי להנות מהקלה השמורה לאלה המודים באשמתם ונוטלים אחריות על מעשיהם.

240. עם זאת, מצאנו לתת משקל מסויים לחרטה והצער שהביע הנאשם בדברו האחרון, וכן התחשבנו במחיר ששילמה משפחתו של הנאשם, אשר ליוותה אותו בכל הדיונים הרבים שהתנהלו בבית הדין, והביעה תמיכה ללא סייג, באופן הראוי לציון והערכה.

סוף דבר

241. בשקלול כל השיקולים והנסיבות שפורטו לעיל, הרינו גוזרים על הנאשמת את העונשים המצטברים הבאים :

א. עשרים ושניים (22) חודשי מאסר לריצוי בפועל, שימנו החל מיום מעצרו של הנאשם.

ב. שנים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש (3) שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירה מסוג פשע, לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

ג. שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש (3) שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירה שאינה פשע, לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, או עבירה לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013, או עבירה של אי קיום הוראות בצבא על עבירה לפי פקודת מטכ"ל 33.0220 למעט בגין שתיית משקה משכר.

ד. שלושים (30) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים (2), והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיף 127 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

ה. עשרה (10) חודשי פסילת רנצ"א בפועל, אשר יחלו מתום ריצוי מאסרו, כאמור בסעיף 1 לעיל. על הנאשם להפקיד את רישיונות הנהיגה שלו בהתאם, בסמכות רישוי צה"ל.

• זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 25/02/2016, ט"ז באדר א', והודע בפומבי ובמעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

שופטת

אב"ד

שופטת

העתק נכון מהמקור
רס"ן איריס קלי
ק' בית הדין

נערך על ידי: נוי בן אריה
בתאריך: 25/02/2016
חתימת המגיה: נ' ש'